

www.cgc.org.cy

ΕΤΗΣΙΑ
ΕΚΘΕΣΗ
2022-23

Περιεχόμενα

1.	Μήνυμα Προέδρου	6
2.	Μήνυμα Εκτελεστικού Διευθυντή	7
3.	Η Αρχή	8
3.1	Όραμα και Αποστολή	9
3.2	Θεσμικό Πλαίσιο Λειτουργίας	9
3.3	Εποπτική Προσέγγιση	10
3.3.1	Προληπτική Εποπτεία	10
3.3.2	Προσέγγιση με Βάση τον Κίνδυνο	11
3.4	Το ΔΣ της ΑΠΕΚ	12
4.	Διοίκηση και Ανάπτυξη	13
4.1	Ρύθμιση Εργασιακού Περιβάλλοντος	14
4.2	Σύνθεση	15
4.3	Επιμόρφωση και Εκπαίδευση Προσωπικού	16
4.3.1	Εκπαίδευση Επιθεωρητών	16
4.4	Επισκόπηση Τομέα Επίγειων Καζίνο	16
5.	Έναρξη Λειτουργίας του ICR	19
5.1	Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Τύπου Καζίνο Θέρετρο	20
6.	Εποπτικές Δράσεις και Αποτελέσματα	20
6.1	Δράσεις και Αποτελέσματα στον Τομέα της Ρύθμισης της Λειτουργίας των Επίγειων Καζίνο και Ενίσχυσης του Ρυθμιστικού Θεσμικού Πλαισίου	21
6.1.1	Έκδοση επικαιροποιημένης Οδηγίας Ρυθμιστικών Αναφορών (Direction for Regulatory Reporting)	21
6.1.2	Έκδοση Οδηγίας σχετικά με την Παροχή Πιστωτικών Διευκολύνσεων από τον Διαχειριστή σε Πελάτες Καζίνο, για τη Διεξαγωγή Παιγνίου στο Καζίνο	23

7.	Δράσεις και Αποτελέσματα στον Τομέα της Αδειοδότησης και Εγκρίσεων	24
7.1	Αδειοδότηση του ICR	24
7.2	Ληφθείσες Αιτήσεις	25
7.3	Χορηγηθείσες Άδειες	26
7.4	Τροποποιηθείσες Άδειες	26
7.5	Απορριφθείσες Αιτήσεις	27
7.6	Ανακληθείσες Άδειες	27
7.7	Κανονιστικές Ειδοποιήσεις	28
7.8	Αιτήματα Αλλαγής Διαρρύθμισης Καζίνο	29
8.	Δράσεις και Αποτελέσματα στον Τομέα της Συμμόρφωσης και του Ελέγχου	29
8.1	Έλεγχος Δραστηριότητας Διεξαγωγής Παιγνίων Καζίνο	30
8.1.1	Επιθεωρήσεις - Έλεγχοι κατά το 2022 & 2023	32
8.1.2	Αποτροπή Εισόδου Ανηλίκων	34
8.2	Οικονομική Συμμόρφωση	34
8.2.1	Οικονομική Διαφάνεια	35
8.2.2	Φορολογική Συμμόρφωση	35
8.2.3	Ετήσιο Τέλος Άδειας	36
8.3	Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες	
	Μέσω των Τυχερών Παιγνίων	37
8.3.1	Παρακολούθηση της Συμμόρφωσης του Διαχειριστή	37
8.3.2	Εξ Αποστάσεως Εποπτεία	37
8.3.3	Επιτόπια Εποπτεία	39
8.3.4	Συνεχής Παρακολούθηση του Τομέα AML/CTF και Ενημέρωση του Διαχειριστή	40
8.3.5	Τεχνική Συμμόρφωση	41
8.4	Διαχείριση/Αξιολόγηση Ζητημάτων & Κινδύνων Τεχνικής Συμμόρφωσης (Issue & Risk Management/Assessment)	42
8.4.1	Εκτίμηση Κινδύνων	42
8.4.2	Εξέταση Ζητημάτων	43

8.4.3	Επαλήθευση και Επικύρωση/Δοκιμή Εξοπλισμού Παιγνίων Καζίνο	43
8.4.4	Επαλήθευση και Επικύρωση Εξοπλισμού Τυχερών Παιχνιδιών	43
8.4.5	Απόδοση Παιχνομηχανημάτων-Θεωρητικό vs Πραγματικό RTP%	44
8.4.6	Αξιολόγηση και Διαχείριση Τεχνολογικών Προτάσεων και Αιτημάτων για Αλλαγές	45
8.4.6.1	Προτάσεις για Νέες Τεχνολογίες	45
8.4.7	Αιτήματα για Αλλαγές σε Εξοπλισμό και Τεχνολογία Καζίνο	46
8.4.7.1	Μηνιαία Αναφορά για Τροποποιήσεις στο Σύστημα Διαχείρισης Καζίνο (GEMS)	46
8.4.8	Διαχείριση Πλαισίου Ρυθμιστικών Αναφορών και Ανάλυσης Δεδομένων	46
8.4.9	Δημιουργία και Διαχείριση Τεχνικών Πρότυπων (Technical Standards)	47
8.5	Δράσεις και Αποτελέσματα στον Τομέα του Υπεύθυνου Παίγνιου	48
8.5.1	Έλεγχος Συμμόρφωσης και Εποπτείας	49
8.5.2	Εξέταση και Υποβολή του Σχεδίου Υπεύθυνου Παίγνιου	49
8.5.3	Ανάπτυξη Πρωτοκόλλου Αξιολόγησης Προγράμματος Υποστήριξης Εθισμένων στο Παίγνιο Καζίνο	50
8.5.4	Κοινωνική Προστασία	51

9. Διαχείριση Παραπόνων / Καταγγελιών / Αναφορών 51

9.1	Διαχείριση Γραπτών Καταγγελιών/Αναφορών/Παραπόνων	52
9.2	Διαχείριση Προφορικών Παραπόνων/Διαφωνιών	52
9.3	Διαχείριση Καταγγελιών Πελατών Διαδικτυακών Καζίνο	52
9.4	Επικαιροποίηση Εσωτερικής Πολιτικής Εξέτασης Παραπόνων	53

10. Διεθνείς και Εγχώριες Συνεργασίες 53

10.1	Συμμετοχή στο Gaming Regulators European Forum (GREF)	53
10.2	Συμμετοχή στο International Association Of Gaming Regulators (IAGR)	54
10.3	Συμμετοχή στη Συμβουλευτική Αρχή AML/CTF	54

11. Συνεργασίες - Συνέδρια	55
11.1 Ice London	55
11.2 Regulating The Game – London 2023	55
11.3 Συνεργασία με Japan Casino Regulatory Commission	55
11.4 Συνέδριο του Διεθνούς Επιστημονικού Συνδέσμου Ιατρικής του Εθισμού (ISAM)	55
11.5 Συνέδριο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη Μελέτη των Τυχερών Παιχνιδιών (EASG)	56
11.6 Εβδομάδα Ασφαλούς Παιγνίου	56
11.7 Συνεργασία με την Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου	56
12. Οικονομικά Δεδομένα	57
13. Στρατηγικοί Στόχοι της Περιόδου 2024 – 2027	58
13.1 Στελέχωση	59
13.2 Θωράκιση	59
13.2.1 Τροποποίηση Νομοθεσίας	59
13.2.2 Επικαιροποίηση & Βελτιστοποίηση Διαδικασιών	59
13.2.3 Ψηφιοποίηση Αρχείου	60
13.3 Εποπτεία	60
13.3.1 Επιτόπιοι Έλεγχοι	60
13.3.2 Εξ Αποστάσεως Έλεγχοι	60
13.4 Εξωστρέφεια	61
13.5 Εταιρική Κουλτούρα	62

1. Μήνυμα Προέδρου

Αγαπητοί αναγνώστες,

Σας παρουσιάζω την Ετήσια Έκθεση της Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο Κύπρου για την περίοδο 2022-2023. Το 2023 αποτελεί ορόσημο για τη βιομηχανία τυχερών παιχνιδιών στην Κύπρο, καθώς χαρακτηρίστηκε από την επίσημη έναρξη λειτουργίας του **City of Dreams Mediterranean**, του πρώτου Ολοκληρωμένου Τύπου Καζίνο Θερέτρου (Integrated Casino Resort -ICR) στην Ευρώπη.

Το **City of Dreams Mediterranean**, που άνοιξε τις πόρτες του στη Λεμεσό τον Ιούλιο του 2023, δεν είναι απλώς μια προσθήκη στις τουριστικές υποδομές της χώρας μας. Πρόκειται για ένα πρωτοποριακό έργο που ενσωματώνει την πολυτέλεια, την καινοτομία και την παγκόσμια κλάση, τοποθετώντας την Κύπρο στο επίκεντρο της διεθνούς σκηνής ψυχαγωγίας και φιλοξενίας. Με επένδυση που ξεπερνά τα €600 εκατομμύρια, το θέρετρο περιλαμβάνει 500 πολυτελή δωμάτια και σουίτες, το μεγαλύτερο καζίνο στην Ευρώπη, καθώς και ποικίλες εγκαταστάσεις όπως εστιατόρια, συνεδριακό κέντρο, σπα και χώρους αναψυχής.

Οι δράσεις μας κατά την περίοδο αυτή, εστίασαν στη διασφάλιση της ομαλής έναρξης και λειτουργίας του θερέτρου, διατηρώντας παράλληλα την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη λειτουργία της βιομηχανίας τυχερών παιχνιδιών. Συγκεκριμένα:

- **Ρυθμιστική Συμμόρφωση:** Θέσαμε σε εφαρμογή καινούργιες οδηγίες και προσαρμόσαμε το ρυθμιστικό μας πλαίσιο ώστε να υποστηρίξουμε την επιτυχή λειτουργία του ICR, πάντα με γνώμονα την προστασία του κοινού και τη συμμόρφωση με τις διατάξεις για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (AML/CTF).
- **Υπεύθυνο Παιγνίο:** Ενισχύσαμε τις δράσεις μας για την προώθηση του υπεύθυνου παιγνίου, σε συνεργασία με τον Διαχειριστή, εξασφαλίζοντας ότι εφαρμόζονται τα πιο αυστηρά πρότυπα προστασίας παικτών και ευάλωτων ομάδων.
- **Εποπτικές Δραστηριότητες:** Πραγματοποιήσαμε τακτικούς ελέγχους και επιθεωρήσεις, τόσο επιτόπιες όσο και εξ αποστάσεως, για να διασφαλίσουμε ότι η λειτουργία των καζίνο είναι δίκαιη, ασφαλής και σύμφωνη με τη νομοθεσία.
- **Διεθνείς Συνεργασίες:** Συμμετείχαμε ενεργά σε φόρα και οργανισμούς διεθνούς εμβέλειας, ανταλλάσσοντας καλές πρακτικές και εξελίσσοντας τη στρατηγική μας για την αντιμετώπιση των προκλήσεων του τομέα.

Επιπλέον, το 2023 σηματοδότησε μια σημαντική αύξηση στη δραστηριότητα του τομέα, με τους διεθνείς επισκέπτες να ξεπερνούν τους εγχώριους και τα συνολικά έσοδα του κράτους να σημειώνουν αξιοσημείωτη άνοδο. Αυτή η ανάπτυξη αποδεικνύει τη δυναμική της κυπριακής αγοράς Καζίνο και τον σημαντικό ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει στην εθνική οικονομία.

Ευχαριστώ θερμά τους συναδέλφους μου στο Διοικητικό Συμβούλιο της Αρχής, τη διοίκηση και το προσωπικό της ΑΠΕΚ, τους συνεργάτες μας και τον Διαχειριστή για τη συνεχή δέσμευσή τους στην επίτευξη των στόχων μας. Ενωμένοι, μπορούμε να διασφαλίσουμε τη βιώσιμη ανάπτυξη του τομέα προς όφελος της κοινωνίας μας.

Με εκτίμηση,

Χρίστος Μαυρέλλης

Πρόεδρος

Αρχής Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο Κύπρου

2. Μήνυμα Εκτελεστικού Διευθυντή

Αγαπητοί συνεργάτες και φίλοι,

Η περίοδος 2022-2023 αποτέλεσε ορόσημο για την Κύπρο, με την έναρξη λειτουργίας του City of Dreams Mediterranean, που ανέδειξε τη χώρα μας σε διεθνές κέντρο ψυχαγωγίας. Στην έκθεση της περιόδου αυτής που ακολουθεί αναλύονται οι δράσεις και πεπραγμένα της Αρχής που εστιάστηκαν στη ρύθμιση, την εποπτεία και την ενίσχυση πολιτικών μας, προωθώντας τις αξίες της δικαιοσύνης, της διαφάνειας και της κοινωνικής ευθύνης.

Η λειτουργία του City of Dreams Mediterranean το 2023, προσέφερε νέα δυναμική στον τομέα, με υψηλές επιδόσεις σε επισκέπτες και οικονομική δραστηριότητα. Ενισχύσαμε το ρυθμιστικό μας πλαίσιο και επικεντρωθήκαμε σε τρεις βασικούς πυλώνες:

- **Ρυθμιστική Εξέλιξη και Εποπτεία:** Πραγματοποιήθηκαν ενδεδειγμένοι τεχνικοί έλεγχοι για τη διασφάλιση της δίκαιης λειτουργίας των παιγνιομηχανημάτων και τραπέζιών, ενώ εφαρμόστηκαν στοχευμένες επιθεωρήσεις με στόχο την έγκαιρη ταυτοποίηση και αντιμετώπιση κινδύνων.
- **Καταπολέμηση Νομιμοποίησης Εσόδων (AML):** Διενεργήσαμε αριθμό επιθεωρήσεων συμμόρφωσης, ενώ συνεργαστήκαμε στενά με τον διαχειριστή και τις τοπικές και διεθνείς αρχές για την ενίσχυση της διαφάνειας.
- **Υπεύθυνο Παιγνίο:** Θέσαμε σε εφαρμογή το Σχέδιο Υπεύθυνου Παιγνίου που δεσμεύει τον Διαχειριστή να εφαρμόζει πολιτικές για την προστασία εύαλτων ομάδων και την πρόληψη του εθισμού. Διοργανώσαμε εκπαιδευτικά προγράμματα και ενημερωτικές εκστρατείες για το προσωπικό και τους παίκτες, ενώ αναπτύξαμε συνεργασίες με εξειδικευμένους φορείς για την υποστήριξη όσων επηρεάζονται από τον εθισμό.

Ένα από τα σημαντικότερα βήματα της περιόδου ήταν η τροχοδρόμηση της επίλυσης του ζητήματος στελέχωσης της Αρχής στο πλαίσιο της δημόσιας διοίκησης. Με τη σταδιακή μετάβαση από συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου σε μόνιμες θέσεις, ενισχύουμε την οργανωτική μας ικανότητα, εξασφαλίζοντας τη συνέπεια και τη μακροπρόθεσμη αποτελεσματικότητα του έργου μας. Παράλληλα, η διαδικασία αυτή επιτρέπει στην Αρχή να αποκτήσει να ενισχύσει το ανθρώπινο δυναμικό που απαιτείται για να ανταποκριθεί στις αυξανόμενες ανάγκες ενός εξελισσόμενου ρυθμιστικού περιβάλλοντος.

Ενισχύσαμε επίσης τη διεθνή μας παρουσία, υποστηρίζοντας και την Ιαπωνική Αρχή Καζίνο με την παροχή τεχνογνωσίας και συμμετέχοντας ενεργά σε οργανισμούς όπως το Gaming Regulators European Forum (GREF). Μέσα από αυτές τις δράσεις υιοθετήσαμε βέλτιστες πρακτικές και εδραιώσαμε τη θέση μας ως ηγέτιδα δύναμη στον τομέα της ρύθμισης των παιγνίων. Οι συντονισμένες αυτές προσπάθειες οδήγησαν σε αύξηση των εσόδων κατά 48% σε σχέση με το προηγούμενο έτος, ενώ παράλληλα διασφαλίσαμε τη συμμόρφωση με τις αρχές του υπεύθυνου παιγνίου. Με αυτόν τον τρόπο, καθιστούμε την Κύπρο πρότυπο ηθικής, διαφάνειας και κοινωνικής υπευθυνότητας στον τομέα των καζίνων.

Θερμές ευχαριστίες στον Πρόεδρο και μέλη της Αρχής, το προσωπικό της ΑΠΕΚ, τον Διαχειριστή και όλους τους συνεργάτες μας για τη δέσμευση και την αφοσίωσή τους. Μαζί, συνεχίζουμε να χτίζουμε ένα ασφαλές, δίκαιο και κοινωνικά υπεύθυνο περιβάλλον για τα τυχερά παιχνίδια στο Καζίνο.

Με εκτίμηση,

Χάρης Τσαγγαρίδης

Εκτελεστικός Διευθυντής

Αρχή Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνου Κύπρου

3. Η Αρχή

Η Αρχή Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνο Κύπρου (η «ΑΠΕΚ») αποτελεί το ρυθμιστή της λειτουργίας των επίγειων καζίνο στην Κυπριακή Δημοκρατία. Ιδρύθηκε το 2017 και ξεκίνησε επίσημα τις εργασίες της τον Ιανουάριο του 2018, επιφορτισμένη με την εποπτεία του τομέα των επίγειων καζίνο και δεσμευόμενη να καταρτίσει ένα ισχυρό, δίκαιο, διαφανές και αξιόπιστο ρυθμιστικό περιβάλλον διεξαγωγής των παιγνίων καζίνο στην Κύπρο.

Πιο συγκεκριμένα, η ΑΠΕΚ είναι υπεύθυνη για την εποπτεία και συμμόρφωση του Integrated Casino Resorts (Cyprus) Ltd (ο «Διαχειριστής»). Σημειώνεται ότι ο Διαχειριστής αποτελεί τον μοναδικό αδειοδοτημένο διαχειριστή καζίνο στην Κυπριακή Δημοκρατία, ο οποίος με βάση και τους όρους αδειοδότησής του, δύναται να λειτουργεί ένα ολοκληρωμένο καζίνο θέρετρο και να αναπτύξει και να λειτουργήσει μέχρι τέσσερις (4) εγκαταστάσεις δορυφορικού καζίνο πέραν του καζίνο θερέτρου.

Η ΑΠΕΚ αδειοδοτεί και εποπτεύει τις δραστηριότητες του Διαχειριστή για τα επίγεια τυχερά παιχνίδια του καζίνο στην Κυπριακή Δημοκρατία, τους υπαλλήλους του Διαχειριστή που επιλαμβάνονται καθηκόντων που σχετίζονται με τα παίγνια καζίνο, τους προμηθευτές μηχανημάτων και εξοπλισμού παιγνίων, τους διαχειριστές διευθέτησης και εκείνους που παρέχουν υπηρεσίες ελέγχου και δοκιμών εξοπλισμού παιγνίων.

Επιπρόσθετα, οι υποχρεώσεις της ΑΠΕΚ περιλαμβάνουν τη διασφάλιση ότι ο Διαχειριστής συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από το νομικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του και τους όρους αδειοδότησής του. Διασφαλίζει επίσης, ότι τα παίγνια παραμένουν δίκαια και προστατευμένα από εγκληματικές δραστηριότητες, και ότι αξιολογείται και εισπράττεται ο φόρος καζίνο.

Ένας ακόμα στόχος της ΑΠΕΚ είναι να διασφαλίσει ότι οι πιθανές αρνητικές επιπτώσεις προς την κοινωνία, τους ανηλίκους και τις ευάλωτες ομάδες είναι κατανοητές και διαχειρίσιμες. Τόσο η ΑΠΕΚ όσο και ο Διαχειριστής φέρουν την υποχρέωση να ελαχιστοποιούν τις πιθανές αρνητικές επιπτώσεις, ιδιαίτερα επί ευάλωτων ομάδων και νεαρών ατόμων, από τη συμμετοχή σε παίγνια καζίνο και να εφαρμόζουν κατάλληλα προστατευτικά μέτρα. Στο πλαίσιο Σχεδίου Υπεύθυνου Παιγνίου, η ΑΠΕΚ επιβλέπει και συνεργάζεται με το Διαχειριστή για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των προστατευτικών μέτρων. Η ΑΠΕΚ αναμένει και ελέγχει ότι ο Διαχειριστής λαμβάνει σοβαρά τις ανησυχίες των πελατών του και του ευρύτερου κοινού, αναπτύσσοντας μια ειλικρινή σχέση μαζί τους ώστε να έχουν τη δυνατότητα να επιλέγουν συνειδητά τη συμμετοχή τους σε παίγνια, να γνωρίζουν τα δικαιώματά τους και επομένως, να απολαμβάνουν το παίγνιο με επίγνωση των σχετικών κινδύνων.

3.1 Όραμα και Αποστολή

Το όραμα της ΑΠΕΚ είναι η δημιουργία ενός βιώσιμου τομέα τυχερών παιχνιδιών και επίγειων καζίνο όπου θα ευδοκίμει η καινοτομία μέσα σε ένα καλά ρυθμισμένο περιβάλλον στο οποίο τα επίγεια καζίνο θα λειτουργούν με ακεραιότητα και υπευθυνότητα. Στόχος της ΑΠΕΚ είναι να αποτελέσει ηγετικό παράδειγμα ρυθμιστικής αριστείας, διασφαλίζοντας ότι ο τομέας των επίγειων καζίνο λειτουργεί με τρόπο ασφαλή και δίκαιο διασφαλίζοντας τα συμφέροντα όλων των ενδιαφερομένων μερών και ειδικότερα των ευάλωτων ομάδων. Το όραμα αυτό καθοδηγεί τις εποπτικές μας στρατηγικές και υπογραμμίζει την κρίσιμη σημασία που αποδίδουμε στην αποτελεσματική συμμόρφωση και εποπτεία.

Απώτερος στόχος της ΑΠΕΚ είναι ο τομέας των επίγειων καζίνο να τηρεί τα υψηλότερα πρότυπα συμμόρφωσης, να προωθεί τα υπεύθυνα παιχνίδια και να συμβάλλει θετικά στην κοινωνική και οικονομική ευημερία της χώρας, ενισχύοντας το τουριστικό της προϊόν και ελαχιστοποιώντας παράλληλα τους κινδύνους που συνδέονται με τα τυχερά παιχνίδια καζίνο.

Η αποστολή της ΑΠΕΚ είναι να υλοποιήσει το όραμά της δημιουργώντας ένα ισχυρό και σύγχρονο θεσμικό και ρυθμιστικό πλαίσιο για τον τομέα των επίγειων καζίνο, εφαρμόζοντας παράλληλα αποτελεσματική εποπτεία. Έχει επιπρόσθετα την ευθύνη να ελαχιστοποιεί τους κινδύνους που συνδέονται με τα επίγεια καζίνο, διασφαλίζοντας ότι λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα για τη μείωση του κινδύνου της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας όπως επίσης και τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των παικτών και των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού για τη μείωση του κινδύνου σχετικά με την προβληματική ενασχόληση με το τυχερό παιχνίδι.

3.2 Θεσμικό Πλαίσιο Λειτουργίας

Η ΑΠΕΚ συστάθηκε ως η αρμόδια αρχή εποπτείας παιγνίων καζίνο υπό τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Λειτουργίας και του Ελέγχου Καζίνου Νόμου του 2015 (ο «Περί Καζίνου Νόμος») ο οποίος διέπει τη λειτουργία της όσο και τη λειτουργία των επίγειων καζίνο στην Κυπριακή Δημοκρατία. Οι περί της Λειτουργίας και του Ελέγχου Καζίνου (Γενικοί) Κανονισμοί του 2016 («Κανονισμοί»), παρέχουν λεπτομέρειες σχετικά με την εφαρμογή του περί Καζίνου Νόμου τόσο σε σχέση με τη λειτουργία της ΑΠΕΚ όσο και σε σχέση με τη λειτουργία του Διαχειριστή.

Ως οργανισμός δημοσίου δικαίου, η ΑΠΕΚ από το 2019 λειτουργεί υπό την εποπτεία του Υφυπουργείου Τουρισμού, μετά από σχετική απόφαση μεταφοράς των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Η ΑΠΕΚ αποτελεί επίσης την Εποπτική Αρχή για τη λειτουργία των επίγειων καζίνων στην Κυπριακή Δημοκρατία δυνάμει των προνοιών του Άρθρου 59 του περί της Παρεμπόδισης και Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες Νόμου του 2007 (Ν.188 (Ι)/2007) (Νόμος «AML») ως τροποποιείται. Ο Διαχειριστής αποτελεί «υπόχρεον οντότητα» δυνάμει του Νόμου «AML» και ως εκ τούτου η ΑΠΕΚ είναι υπεύθυνη να παρακολουθεί, να αξιολογεί και να εποπτεύει την εφαρμογή από τον Διαχειριστή των προνοιών του Νόμου AML και της σχετικής Οδηγίας AML/CTF που εκδόθηκε από την ίδια δυνάμει των διατάξεων του εν λόγω νόμου.

Σύμφωνα με το Άρθρο 8 του περί Καζίνο Νόμου, η ΑΠΕΚ συστάθηκε για να διατηρεί και να διαχειρίζεται συστήματα αδειοδότησης, επίβλεψης και ελέγχου καζίνο ώστε να διασφαλίζεται ότι:

- (α) Η διεύθυνση και η λειτουργία των αδειοδοτημένων καζίνο διεξάγεται από κατάλληλα πρόσωπα και ότι αυτό παραμένει ελεύθερο από εγκληματικές επιρροές ή εκμετάλλευση.
- (β) Το παίγνιο στο καζίνο διεξάγεται έντιμα.
- (γ) Το ενδεχόμενο διάβρωσης του κοινωνικού ιστού, εθισμού σε τυχερά παίγνια καθώς και οποιωνδήποτε αρνητικών για την κοινωνία επιπτώσεων και ειδικότερα επί ανηλίκων και ευάλωτων ομάδων από τη λειτουργία του καζίνο περιορίζεται και ελέγχεται.
- (δ) Ο Διαχειριστής συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις του, όπως αυτές προκύπτουν από τους όρους της άδειας που κατέχει για το καζίνο θέρετρο.

Ενώ η ΑΠΕΚ φέρει ρυθμιστικές ευθύνες για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης του Διαχειριστή με τον περί Καζίνο Νόμο και τους Κανονισμούς, τον Νόμο AML και τις σχετικές οδηγίες που εκδίδει, ο Διαχειριστής φέρει τη βασική ευθύνη να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητές του συμμορφώνονται με τη νομοθεσία και ότι δεν απειλούν τους θεσμοθετημένους σκοπούς. Η ΑΠΕΚ δεν φέρει ευθύνη για τη λειτουργία των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων του Διαχειριστή και αναμένει ότι η προστασία των θεσμοθετημένων σκοπών θα αποτελεί το κεντρικό σημείο των δραστηριοτήτων και της κουλτούρας του Διαχειριστή, σε κάθε επίπεδο.

3.3 Εποπτική Προσέγγιση

3.3.1 Προληπτική Εποπτεία

Η εποπτική προσέγγιση της ΑΠΕΚ είναι προσαρμοσμένη στην ιδιαιτερότητα της ύπαρξης μιας μόνο οντότητας κάτω υπό την εποπτεία της. Αναγνωρίζοντας τη σημασία των καζίνο στην κυπριακή οικονομία, η ΑΠΕΚ δίνει μεγάλη έμφαση στη συνεργασία με τον Διαχειριστή, εξασφαλίζοντας συνεχή ανατροφοδότηση και επικοινωνία. Αυτή η προληπτική προσέγγιση επιτρέπει στην ΑΠΕΚ να παραμένει συνεχώς ενήμερη για τις εξελίξεις στα καζίνο, συμπεριλαμβανομένων των σχεδίων του Διαχειριστή για νέα προϊόντα και υπηρεσίες, το σχεδιασμό νέων συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, την τροποποίηση ή την εφαρμογή νέων πολιτικών, διαδικασιών και μέτρων. Η προσέγγιση αυτή επίσης της επιτρέπει να παρακολουθεί πιο στενά και άμεσα την πρόοδο και συμμόρφωση του Διαχειριστή σε διάφορα ζητήματα. Διατηρώντας αυτή τη στενή συνεργασία, η ΑΠΕΚ μπορεί να αξιολογεί αποτελεσματικότερα τους πιθανούς κινδύνους και να δρα προληπτικά ενισχύοντας έτσι τις εποπτικές της ικανότητες. Στο πλαίσιο αυτής της προσέγγισης, πραγματοποιούνται τακτικές και θεσμοθετημένες συναντήσεις μεταξύ της Διεύθυνσης και ανώτερης διοίκησης της ΑΠΕΚ και του Διαχειριστή, καθώς και μεταξύ των αρμόδιων τμημάτων, διασφαλίζοντας τη συνεχή ροή πληροφοριών και την ανατροφοδότηση.

Υπό αυτό το πρίσμα, η διαβούλευση επίσης των προτεινόμενων Οδηγιών και άλλων κανονισμών ή ρυθμιστικών απαιτήσεων με τον Διαχειριστή, είναι καθοριστικής σημασίας για τη θέσπιση αποτελεσματικών και συνάμα πρακτικών κανόνων και διαδικασιών. Μέσω της συνεργασίας με τον Διαχειριστή, η ΑΠΕΚ αποκτά πολύτιμες γνώσεις σχετικά με την επιχειρησιακή πραγματικότητα και τις πιθανές επιπτώσεις των νέων ρυθμιστικών απαιτήσεων στη λειτουργία των επίγειων Καζίνο. Αυτή η

συνεργατική προσέγγιση διασφαλίζει ότι οι οδηγίες και οι αποφάσεις, όχι μόνο ευθυγραμμίζονται με τους ρυθμιστικούς στόχους, αλλά και ότι είναι εφαρμόσιμες για τον Διαχειριστή. Επιπλέον, η διαβούλευση προάγει τη διαφάνεια, οικοδομεί την εμπιστοσύνη μεταξύ της ΑΠΕΚ και του Διαχειριστή και συμβάλλει στον έγκαιρο εντοπισμό και την αντιμετώπιση πιθανών προκλήσεων, οδηγώντας σε πιο ισορροπημένη και αποτελεσματική ρύθμιση που ωφελεί τόσο τον εποπτευόμενο όσο και το κοινό.

3.3.2 Προσέγγιση με Βάση τον Κίνδυνο

Στον δυναμικό και ταχέως εξελισσόμενο τομέα των επίγειων καζίνο, η εφαρμογή μίας προσέγγισης με βάση τον κίνδυνο είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής ρυθμιστικής εποπτείας και τη διαφύλαξη της ακεραιότητας των δραστηριοτήτων των αδειοδοτημένων καζίνο. Στη βάση αυτή, η ΑΠΕΚ αναγνωρίζει πως οι δραστηριότητες του Διαχειριστή ενέχουν διαφορετικά επίπεδα κινδύνου και, ως εκ τούτου, οι εποπτικές μας προσπάθειες επικεντρώνονται στρατηγικά σε τομείς στους οποίους αξιολογείται ότι το ρίσκο που ενέχουν είναι μεγαλύτερο.

Στο επίκεντρο λοιπόν της προσέγγισης με βάση τον κίνδυνο, βρίσκεται η συνεχής αξιολόγηση και εντοπισμός των εγγενών και αναδόμενων κινδύνων του τομέα, τα μέτρα που λαμβάνονται προς την κατεύθυνση του μετριασμού τους και εν τέλει του υπολειπόμενου ρίσκου τους. Αναλύοντας δεδομένα από διάφορες πηγές, η ΑΠΕΚ εντοπίζει τις δραστηριότητες, τις υπηρεσίες, τα προϊόντα και λοιπούς τομείς που ενέχουν σημαντικούς κινδύνους/ρίσκα. Ανάλογα με την αξιολόγηση του ρίσκου, η ΑΠΕΚ ιεραρχεί τις εποπτικές της δράσεις με βάση τη σοβαρότητα και την πιθανότητα εκδήλωσης αυτών των κινδύνων. Οι τομείς υψηλού κινδύνου υπόκεινται σε αυστηρότερη εποπτεία, συμπεριλαμβανομένων στοχευμένων ελέγχων, αυξημένων απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων και συχνών επιθεωρήσεων. Αυτό επιτρέπει στην ΑΠΕΚ να κατανέμει αποτελεσματικά τους πόρους της, διασφαλίζοντας ότι η εστίασή της παραμένει στον μετριασμό των πιο κρίσιμων κινδύνων.

Η ΑΠΕΚ ενεργεί παρακολουθώντας και διασφαλίζοντας ότι ο Διαχειριστής και τα καζίνο που διαχειρίζεται συμμορφώνονται με τον περί Καζίνου Νόμο και τον Νόμο AML και ότι εντοπίζουν και διαχειρίζονται αποτελεσματικά τους κινδύνους σε σχέση με τους στρατηγικούς σκοπούς .

Η ΑΠΕΚ εργάζεται συνεχώς προκειμένου να διαμορφώσει ένα ρυθμιστικό πλαίσιο, γενικούς κανόνες και πρότυπα βάσει των οποίων ο Διαχειριστής και οι λοιποί αδειούχοι πρέπει να λειτουργούν ώστε να αποδίδουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Σαν εποπτική αρχή αναμένουμε από τον Διαχειριστή και τους άλλους αδειούχους να είναι σε θέση να αποδείξουν την αποτελεσματικότητα των προσπαθειών τους για συμμόρφωση με τον περί Καζίνου Νόμο, τον Νόμο AML, και γενικότερα με το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία τους, τους όρους της άδειάς τους και για τη διαχείριση των ρυθμιστικών κινδύνων. Αυτό ενθαρρύνει τον Διαχειριστή και τους άλλους αδειούχους να εξεύρουν τον πιο αποτελεσματικό τρόπο για την επίτευξη των απαιτούμενων αποτελεσμάτων.

Η ΑΠΕΚ λειτουργεί επί της βάσης ότι ρυθμίζει τα καζίνο και δεν αναπτύσσει επιχειρηματική δραστηριότητα στα καζίνο. Αποτελεί ευθύνη του Διαχειριστή η εφαρμογή πολιτικών, διαδικασιών και μέτρων για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τους νόμους και την αποτελεσματική αναγνώριση και διαχείριση των κινδύνων. Σε αυτό το πλαίσιο η ΑΠΕΚ επιδιώκει επαγγελματικό διάλογο με τον Διαχειριστή και τους αδειούχους, επεμβαίνοντας, μέσω στοχευμένης και κατάλληλης δράσης, στις περιπτώσεις που θεωρεί ότι διακυβεύονται οι θεσμοθετημένοι σκοποί. Η υιοθετούμενη προσέγγιση βασίζεται

σε μια αξιολόγηση των κινδύνων, των περιστάσεων και των διαθέσιμων επιλογών. Στις περιπτώσεις όπου υπάρχουν σοβαρές ανησυχίες σε σχέση με τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία ή σε σχέση με μη αποδεκτές δραστηριότητες, η ΑΠΕΚ δύναται να λάβει τα ανάλογα μέτρα που της επιτρέπει η δικαιοδοσία της.

Με την ολοκλήρωση οποιασδήποτε ρυθμιστικής ενέργειας, οι κίνδυνοι επαναξιολογούνται για να καθορίζεται εάν έχει επιτευχθεί το επιθυμητό αποτέλεσμα σε σχέση με την αντιμετώπισή τους ή εάν απαιτείται περαιτέρω ενέργεια. Υπό το πρίσμα των κινδύνων που εντοπίζονται αλλά και των αναδυόμενων κινδύνων αλλά και της εισαγωγής νέων υπηρεσιών, προϊόντων και πολιτικών, η ΑΠΕΚ ακολουθεί μια προληπτική προσέγγιση προκειμένου να διασφαλίζει ότι το θεσμικό πλαίσιο παραμένει ισχυρό, ευέλικτο και αποτελεσματικό. Όπου είναι απαραίτητο, γίνονται τροποποιήσεις ή εισάγονται νέοι κανονισμοί/οδηγίες για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των κινδύνων αυτών αλλά και για να διασφαλιστεί ότι το ρυθμιστικό πλαίσιο εξακολουθεί να διασφαλίζει τα συμφέροντα όλων των ενδιαφερομένων μερών. Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται και η έκδοση της νέας Οδηγίας της ΑΠΕΚ αναφορικά με την παροχή πιστωτικών διευκολύνσεων από τον Διαχειριστή για σκοπούς παιγνίου. Αυτή η συνεχής διαδικασία αντανάκλα την αφοσίωσή μας στη διατήρηση ενός ασφαλούς, δίκαιου και προσαρμόσιμου ρυθμιστικού περιβάλλοντος.

3.4 Το ΔΣ της ΑΠΕΚ

Σύμφωνα με το Άρθρο 6 του περί Καζίνου Νόμου, το Διοικητικό Συμβούλιο (το «ΔΣ») της ΑΠΕΚ αποτελείται από επτά (7) μέλη, τα οποία διορίζονται από το Υπουργικό Συμβούλιο. Τα μέλη του ΔΣ έχουν επιλεγεί για την εμπειρία και τη γνώση τους σε διάφορους σχετικούς τομείς, όπως θέματα συμβάσεων, λογιστικού ελέγχου, πληροφορικής και συμμόρφωσης με τη νομοθεσία. Είναι πρόσωπα εγνωσμένου κύρους και εντιμότητας, με εξειδικευμένες γνώσεις, και διαθέτουν την ικανότητα να συμβάλλουν στην πραγμάτωση των σκοπών της ΑΠΕΚ.

Το ΔΣ είναι υπεύθυνο για τη διασφάλιση της άσκησης των αρμοδιοτήτων της ΑΠΕΚ και για τον γενικό στρατηγικό σχεδιασμό. Ένα από τα μέλη της Αρχής ορίζεται ως Πρόεδρος του Συμβουλίου.

Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2023 το ΔΣ της ΑΠΕΚ είχε ως εξής:

1. Χρίστος Μαυρέλλης, Πρόεδρος
2. Φειδίας Πηλείδης, Αντιπρόεδρος
3. Δημήτρης Δημητρίου, Γραμματέας
4. Ανδρέας Χρίστου, Αναπληρωτής Γραμματέας
5. Κλέα Χατζηστεφάνου Παπαέλληνα, μέλος
6. Μάριος Πιερί, μέλος
7. Δρ. Πιερί Χουρίδης, μέλος

Στις 5 Φεβρουαρίου 2023, μετά τη λήξη της θητείας τους, τα μέλη κ. Αντρέας Μακρής, κ. Αντρέας Ζαχαριάδης και κ. Ελευθέριος Μαρκίδης αποχώρησαν.

Στις 8 Ιουνίου 2023, μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου, διορίστηκαν νέα μέλη, ο κ. Ανδρέας Χρίστου, ο κ. Μάριος Πιερή και ο Δρ. Πιερής Χουρίδης.

4. Διοίκηση και Ανάπτυξη

Η ΑΠΕΚ στα πλαίσια της προσπάθειας για Ρυθμιστική Αριστεία και ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του έργου της εστιάζει στη μεγιστοποίηση των ικανοτήτων του προσωπικού στοχεύοντας στη συνεχή βελτίωση με βάση τις επιδόσεις του.

Το 2022 αλλά και το 2023 που σηματοδότησε την επίσημη έναρξη του Ολοκληρωμένου Τύπου Καζίνο Θερέτρου στην Κύπρο, η ΑΠΕΚ επικεντρώθηκε:

- Στην ευθυγράμμιση της στρατηγικής της ΑΠΕΚ και των θεμάτων που άπτονται της διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού και μεγιστοποίησης των ικανοτήτων αποτελεσματικής εποπτείας.
- Στην περαιτέρω ρύθμιση και βελτίωση του εργασιακού καθεστώτος με την επίλυση αρκετών θεμάτων που εκκρεμούσαν.
- Στη συνεχιζόμενη στρατηγική συνεργασία με το Πανεπιστήμιο της Νεβάδα στο Λας Βέγκας και το Διεθνές Κέντρο Ρύθμισης Τυχρών Παιγνιδιών (International Centre of Gaming Regulation), στηρίζοντας τον ρόλο της ΑΠΕΚ ως ρυθμιστή επίγειων καζίνο, μέσω της παγκόσμιας εμπειρίας τους σε θέματα που άπτονται της ρύθμισης των παιγνίων καζίνο γενικότερα.
- Στη συνεργασία των Προϊσταμένων για την επίτευξη των στόχων της ΑΠΕΚ.
- Στην ανάπτυξη των ανθρωπίνων πόρων της ΑΠΕΚ μέσω της συνεχούς εκπαίδευσης και μάθησης.

Τα βασικά επιτεύγματα αναφορικά με τη διοικητική ανάπτυξη για τα υπό αναφορά έτη, ήταν τα ακόλουθα:

- Πρόσληψη και απασχόληση ενός (1) Βοηθού Λογιστικού Λειτουργού τον Απρίλιο του 2022.
- Πρόσληψη και απασχόληση ενός (1) Λειτουργού Τεχνικής Συμμόρφωσης και Διασφάλισης (Ανάλυση Δεδομένων) τον Ιούλιο του 2022.
- Σχεδιασμός Ετήσιων Σχεδίων Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης για τα υπό αναφορά έτη 2022 και 2023 και εποπτεία της υλοποίησής τους, συνδυάζοντας δραστηριότητες ψηφιακής μάθησης με διά ζώσης εκπαιδευτικές δράσεις και μεγιστοποιώντας την αποτελεσματικότητα της μάθησης.
- Εφαρμογή του πλήρους κύκλου του εσωτερικού συστήματος Αξιολόγησης Επιδόσεων.
- Προκήρυξη δεκατεσσάρων (14) διαγωνισμών δημοσίων συμβάσεων συνολικής αξίας €380.000 πλέον ΦΠΑ εκ των οποίων τέσσερις (4) εντός του 2022 και δέκα (10) εντός του 2023.

Σημειώνεται ότι τον Ιούλιο του 2022 χρέη Εκτελεστικού Διευθυντή ανέλαβε ο κ. Χάρης Τσαγγαρίδης.

4.1 Ρύθμιση Εργασιακού Περιβάλλοντος

Η δημιουργία ενός υγιούς και παραγωγικού εργασιακού περιβάλλοντος είναι ύψιστης σημασίας για κάθε οργανισμό, καθώς επηρεάζει άμεσα την ικανοποίηση του προσωπικού, την οργανωτική αποδοτικότητα και τη συνολική ικανότητα επίτευξης της αποστολής του. Από ιδρύσεώς της, η διεύθυνση της ΑΠΕΚ έχει αφοσιωθεί στην αντιμετώπιση των εργασιακών ζητημάτων, πολλά από τα οποία απορρέουν από το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τη στελέχωση της ΑΠΕΚ.

Αναγνωρίζοντας την κρίσιμη ανάγκη ρύθμισης του εργασιακού της περιβάλλοντος και δημιουργίας μιας πιο αποτελεσματικής οργανωτικής δομής, κατά τα υπό αναφορά έτη η ΑΠΕΚ έχει λάβει σημαντικά μέτρα προς την επίλυση διαφόρων εργασιακών θεμάτων. Μία από τις πιο σημαντικές ενέργειες ήταν η πρωτοβουλία της ΑΠΕΚ να τροποποιήσει την ισχύουσα νομοθεσία, επιτρέποντας την πρόσληψη μόνιμου προσωπικού.

Προηγουμένως, η ΑΠΕΚ περιοριζόταν στην πρόσληψη προσωπικού με σύμβαση καθώς ο περί Καζίνο Νόμος βάσει του οποίου συστάθηκε η ΑΠΕΚ, δεν προνοούσε τη δυνατότητα πρόσληψης μόνιμου προσωπικού αλλά έδινε στην ΑΠΕΚ τη δυνατότητα να διορίζει και να εργοδοτεί υπαλλήλους μόνο υπό το καθεστώς εργοδότησης με σύμβαση. Κατόπιν ενεργειών της διεύθυνσης της ΑΠΕΚ και έγκρισης από το Διοικητικό Συμβούλιο, τροποποιήθηκε η εν λόγω πρόνοια δίνοντας τη δυνατότητα στην ΑΠΕΚ να διορίζει υπαλλήλους είτε μόνιμα είτε με σύμβαση για ορισμένο χρονικό διάστημα. Ο τροποποιητικός νόμος ψηφίστηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων τον Δεκέμβριο του 2022.

Αυτή η νομοθετική αλλαγή σηματοδοτεί ένα κρίσιμο βήμα για την ενίσχυση της επιχειρησιακής ικανότητας της ΑΠΕΚ, οδηγώντας τελικά σε ενισχυμένη εποπτεία και σε ένα πιο ικανοποιημένο και αφοσιωμένο εργατικό δυναμικό.

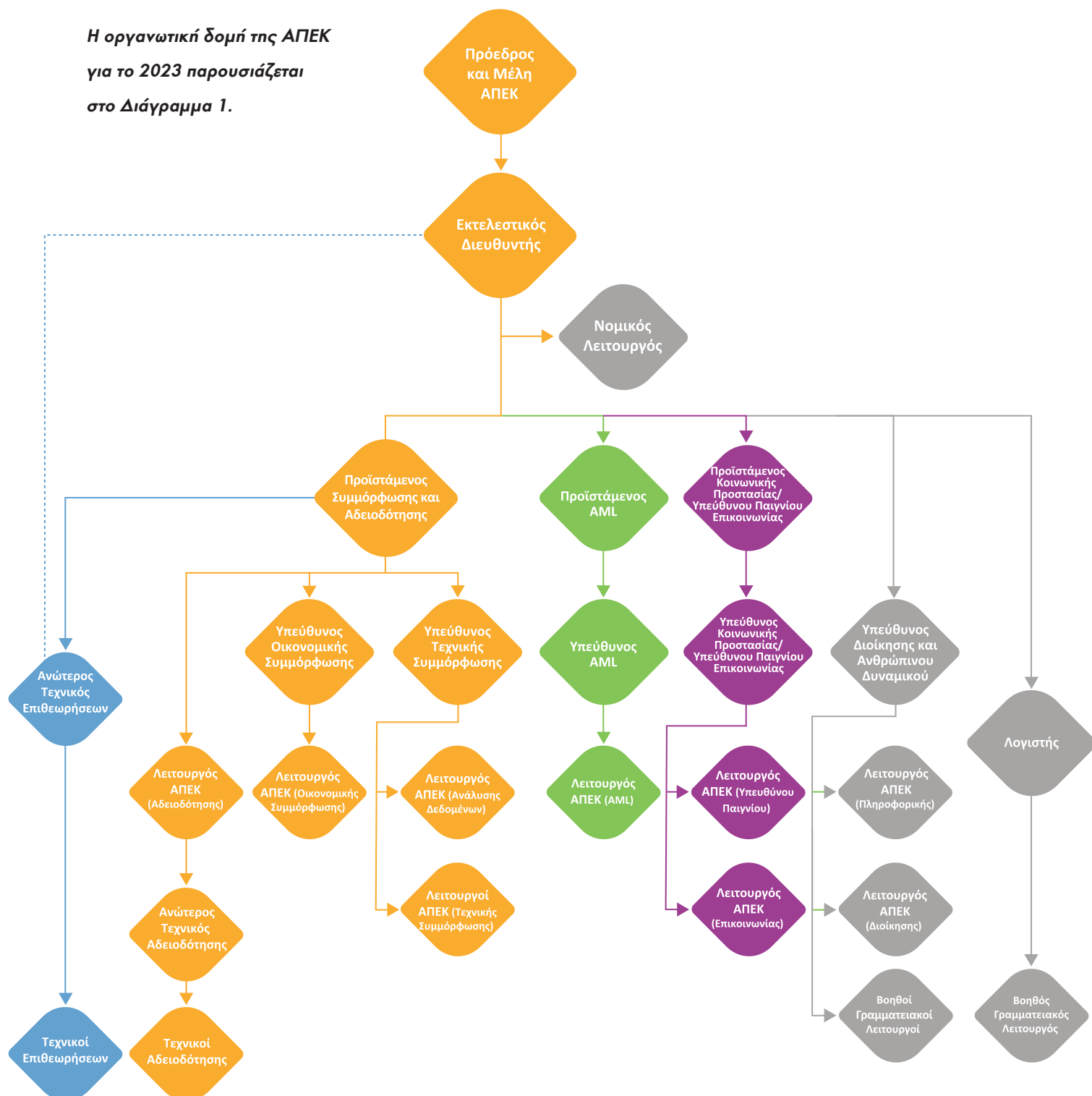
Την τροποποίηση του περί Καζίνο Νόμου ακολούθησαν και άλλες σχετικές ενέργειες και δράσεις όπως απαριθμούνται πιο κάτω προς την πλήρη και αποτελεσματική στελέχωση της ΑΠΕΚ βάσει ενός νέου οργανογράμματος.

- i. Ετοιμάστηκε το νέο Οργανόγραμμα με βάση τις ανάγκες της ΑΠΕΚ αλλά και σύμφωνα με τις αρχές που εφαρμόζονται στον ευρύτερο δημόσιο τομέα όσον αφορά την οργανωτική δομή.
- ii. Ετοιμάστηκαν και υπεβλήθησαν προς έγκριση οι «περί της Λειτουργίας και του Ελέγχου Καζίνο (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2023.
- iii. Η ΑΠΕΚ προχώρησε στη σύνταξη και υποβολή των πρώτων Σχεδίων Υπηρεσίας με τη συμβολή του εσωτερικού νομικού συμβούλου.
- iv. Εγκρίθηκαν οι πρώτες μόνιμες θέσεις στην ΑΠΕΚ (35).

4.2 Σύνοψη

Στην παρούσα έκθεση πεπραγμένων παρέχονται πληροφορίες σχετικά με τις δραστηριότητες και τα αποτελέσματα της ΑΠΕΚ όσον αφορά τη ρύθμιση και εποπτεία του τομέα των επίγειων καζίνο στην Κυπριακή Δημοκρατία. Είναι εξίσου σημαντικό όμως να παρέχονται πληροφορίες σχετικά με το προσωπικό που εργάζεται για την επίτευξη αυτών των αποτελεσμάτων. Κατά τη διάρκεια του 2022, η ΑΠΕΚ εργοδοτούσε 36 άτομα ενώ ο αντίστοιχος αριθμός για το 2023 ήταν 30 άτομα. Σημειώνεται ότι ο σχεδιασμός της ΑΠΕΚ όσον αφορά τη στελέχωση του προσωπικού προνοεί την εργοδότηση 47 ατόμων.

Η οργανωτική δομή της ΑΠΕΚ για το 2023 παρουσιάζεται στο Διάγραμμα 1.

4.3 Επιμόρφωση και Εκπαίδευση Προσωπικού

Στο επίκεντρο των προσπάθειών της ΑΠΕΚ βρίσκεται η εκπαίδευση και η ανάπτυξη των εργαζομένων μας, ώστε να είναι σε θέση να εκτελούν τις θεσμοθετημένες υποχρεώσεις τους. Το 2023 επενδύθηκαν συνολικά 676 (vs. 1,043 το 2022) ώρες σε διά ζώσης και διαδικτυακές δραστηριότητες εκπαίδευσης και ανάπτυξης, με μέσο όρο τις 21 (vs. 33 το 2022) ώρες ανά εργαζόμενο της ΑΠΕΚ.

Το προσωπικό της Αρχής παρακολούθησε σεμινάρια από το Πανεπιστήμιο της Νεβάδα στο Las Vegas όπου είχε την ευκαιρία να συμμετέχει σε δεξαμενές σκέψης με ειδικούς διεθνούς εμβέλειας για τα θέματα που άπτονται της ΑΠΕΚ.

Η στρατηγική μάθησης της ΑΠΕΚ περιλάμβανε μια σειρά περιεχομένου και λύσεων που έφεραν τη μάθηση στον πυρήνα των εργασιών μας. Χρησιμοποιήθηκαν διάφορες πλατφόρμες για την παροχή ψηφιακού περιεχομένου στην καρδιά του οργανισμού, με τρόπο που η μάθηση να βρίσκεται στη ροή της εργασίας.

4.3.1 Εκπαίδευση Επιθεωρητών

Οι Επιθεωρητές της Αρχής αφορούν την πρώτη γραμμή εποπτείας στο καζίνο θέρετρο και στα δορυφορικά καζίνο. Το 2022 - 2023 συνεχίστηκε η εκπαίδευση και η περαιτέρω επιμόρφωση των Επιθεωρητών της ΑΠΕΚ και περιλάμβανε τους παρακάτω τομείς:

1. Την περαιτέρω κατανόηση του τρόπου λειτουργίας των επιτραπέζιων παιγνίων καζίνο.
2. Την εκμάθηση νέων παιχνιδιών τα οποία εγκαταστάθηκαν στο Καζίνο Θέρετρο.
3. Την περαιτέρω κατανόηση της λειτουργίας των παιγνιομηχανημάτων.
4. Την εκμάθηση των συνεχώς ανανεωμένων εσωτερικών Διαδικασιών Λειτουργίας του Διαχειριστή.
5. Την ενεργή συμμετοχή των Επιθεωρητών στις διαδικασίες διερεύνησης αναφορών - καταγγελιών - παραπόνων των πελατών του Καζίνο.
6. Την περαιτέρω εκπαίδευση επί των διαδικασιών της ΑΠΕΚ για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες στον χώρο του καζίνο.
7. Την παρακολούθηση της εφαρμογής από τον Διαχειριστή των εγκεκριμένων από την ΑΠΕΚ πολιτικών για το υπεύθυνο παίγνιο.

4.4 Επισκόπηση Τομέα Επίγειων Καζίνο

Ο τομέας των επίγειων καζίνο στην Κυπριακή Δημοκρατία αποτελείτο, κατά το 2023, από τέσσερα αδειοδοτημένα από την ΑΠΕΚ καζίνο: το προσωρινό καζίνο που έκλεισε τον Ιούνιο του 2023 και έδωσε τη σκυτάλη στο Ολοκληρωμένου Τύπου Καζίνο Θέρετρο - Integrated Casino Resort («ICR») στη Λεμεσό, και τρία δορυφορικά καζίνο στη Λευκωσία, Αγία Νάπα και Πάφο.

Σημειώνεται ότι το προσωρινό καζίνο στη Λεμεσό είχε μέγεθος 4,600 τετραγωνικών μέτρων και λειτουργούσε 24 ώρες την ημέρα, 7 ημέρες την εβδομάδα. Ο χώρος με τα τυχερά παιχνίδια στο ICR έχει μέγεθος 5,012 τετραγωνικών μέτρων, βοηθητικό χώρο 1,315 τετραγωνικών μέτρων και διαδρόμους 608 τετραγωνικών μέτρων.

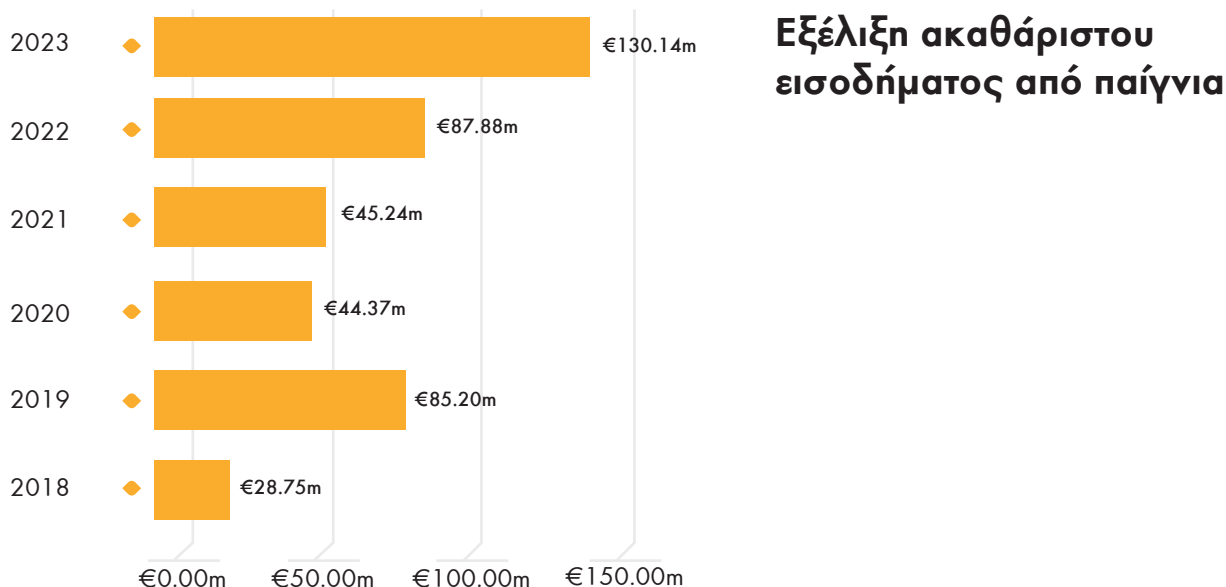
Στον πιο κάτω πίνακα απεικονίζονται οι συνολικοί αριθμοί των παιγνιομηχανημάτων και τραπέζων παιγνίου ανά τοποθεσία που ήταν ενεργά κατά το τέλος κάθε έτους. Οι συνολικοί αριθμοί, των παιγνιομηχανημάτων και τραπέζων παιγνίου, μεταβάλλονται κατά τη διάρκεια κάθε έτους σύμφωνα με τις ανάγκες του Διαχειριστή.

Τοποθεσία	2022	Τραπέζια παιγνίου	2023	Τραπέζια παιγνίου
	Παιγνιομηχανήματα		Παιγνιομηχανήματα	
Προσωρινό καζίνο	298	31	298	31
ICR	0	0	1014	100
Λευκωσία	50	5	50	5
Αγία Νάπα	50	0	50	0
Πάφος	50	0	50	0

Βάσει των στατιστικών στοιχείων που έχει στη διάθεσή της η ΑΠΕΚ, από το άνοιγμα του ICR σημειώθηκε σημαντική αύξηση των εγγεγραμμένων πελατών, η οποία κορυφώθηκε τον Αύγουστο του 2023 όπου είχε τριπλασιαστεί σε σχέση με τους προηγούμενους μήνες. Κατά την 31η Δεκεμβρίου 2023, υπήρχαν συνολικά 46,599 ενεργοί πελάτες σε σύγκριση με 21,443 το 2022. Η αύξηση αυτή ήταν αναμενόμενη με το άνοιγμα του ICR. Ενεργοί πελάτες ορίζονται εκείνοι που έχουν επισκεφθεί ένα από τα αδειοδοτημένα καζίνο τουλάχιστον μία φορά τους τελευταίους 12 μήνες.

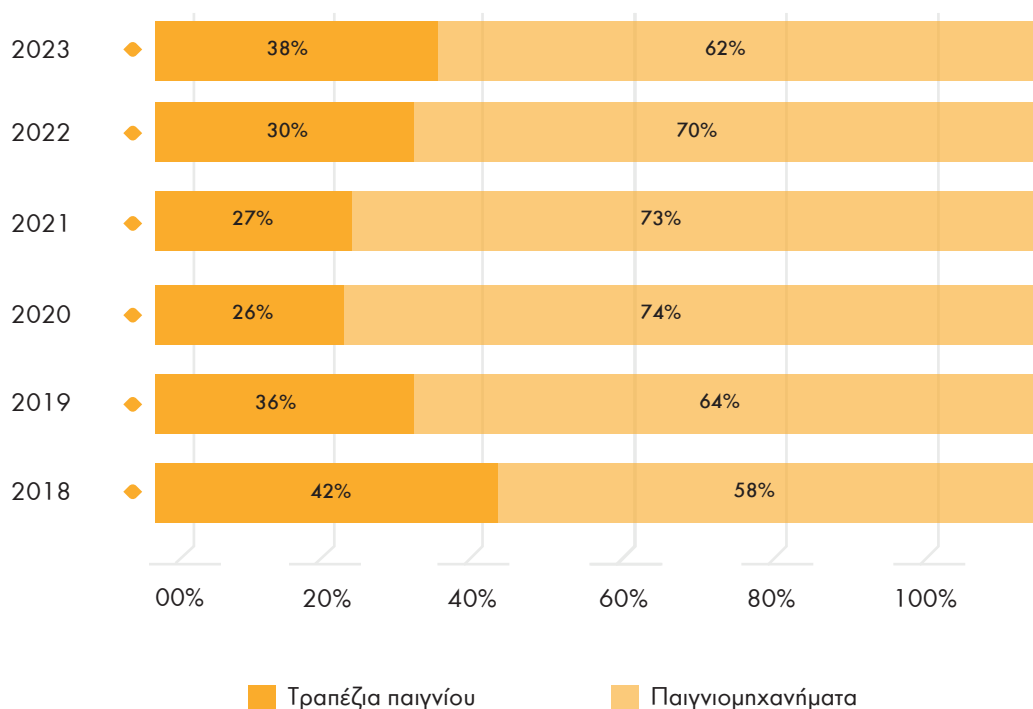
Επίσης, σημειώθηκε μια αξιοσημείωτη τροπή στα δημογραφικά στοιχεία των πελατών όπου οι διεθνείς πελάτες ξεπέρασαν τους Κύπριους σε ποσοστό. Αυτή η αλλαγή αντικατοπτρίζεται και στις χρηματικές συναλλαγές, όπου έχει παρατηρηθεί αύξηση των ποσών συναλλαγών στις διάφορες μεθόδους πληρωμής, όπως με μετρητά, πιστωτικές κάρτες, επιταγές, τηλεγραφικές μεταφορές και ανταλλαγές ξένου νομίσματος. Πριν από το άνοιγμα του ICR, ο συνολικός όγκος συναλλαγών του Διαχειριστή για τους προαναφερθέντες τύπους συναλλαγών ήταν κατά μέσο όρο κάτω από €60 εκ. το μήνα. Μετά το άνοιγμα, οι συναλλαγές έχουν ξεπεράσει τον μέσο όρο με αποκορύφωμα τα €90 εκ. τον Δεκέμβριο του 2023.

Στον πιο κάτω πίνακα απεικονίζεται η εξέλιξη του ακαθάριστου εισοδήματος από παίγνια (ΑΕΠ). Κατά το 2022 και 2023 υπήρξε μεγάλη αύξηση του ΑΕΠ μετά από την εξομάλυνση της πανδημίας του κορονοϊού αλλά και το άνοιγμα του ICR που προσέλκυσε διεθνείς πελάτες. Πιο συγκεκριμένα, το 2022 το ΑΕΠ ήταν €87.88 εκ. σε σχέση με €45.24 εκ. το 2021 και €130.14 εκ. το 2023.

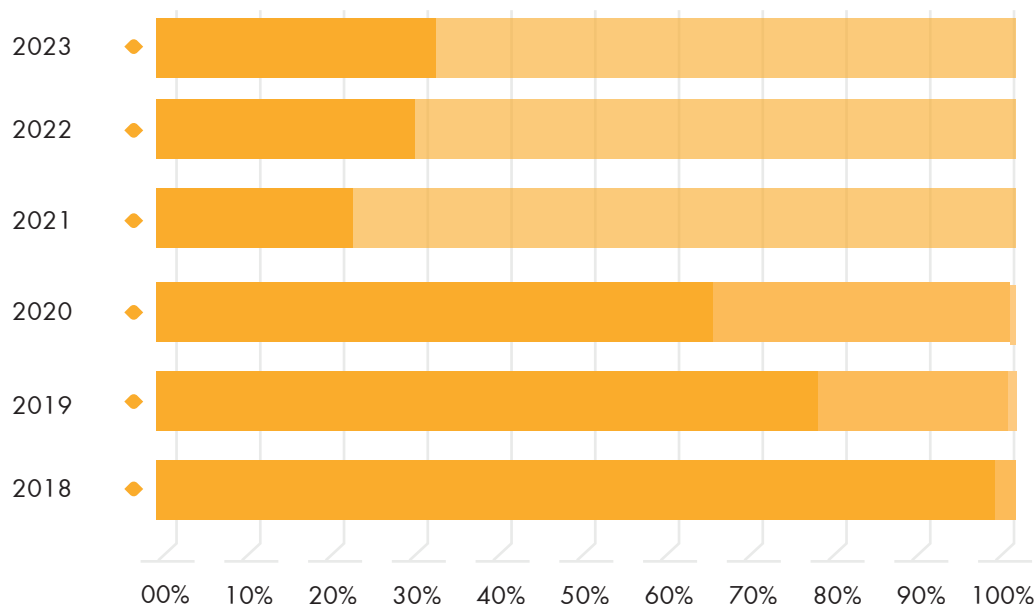
Στον πιο κάτω πίνακα απεικονίζεται η αναλογία του ΑΕΠ ανά τύπο παιγνίου. Κατά το 2023 υπήρξε αύξηση κατά 8% στα τραπέζια παιγνίου σε σχέση με το 2022. Αυτό φαίνεται να οφείλεται στο άνοιγμα του ICR που προσέλκυσε διεθνείς πελάτες που προτιμούν περισσότερο τα τραπέζια παιγνίου.

Αναλογία του συνολικού ακαθάριστου εισοδήματος από παίγνια ανά τύπο παιγνίου

Στον πιο κάτω πίνακα απεικονίζεται η γεωγραφική κατανομή του ΑΕΠ. Πάλι είναι ξεκάθαρο ότι η αύξηση του ΑΕΠ κατά 6% στην επαρχία της Λεμεσού οφείλεται κυρίως στο άνοιγμα του ICR που προσέλκυσε διεθνείς πελάτες αλλά και στην προσφορά νέων παιχνιδιών.

Γεωγραφική κατανομή του ακαθάριστου εισοδήματος από παίγνια

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ	0%	2%	4%	4%	4%	3%
ΠΑΦΟΣ	0%	0%	5%	7%	8%	6%
ΛΑΡΝΑΚΑ	0%	2%	1%	0%	0%	0%
ΛΕΥΚΩΣΙΑ	3%	19%	26%	21%	17%	14%
ΛΕΜΕΣΟΣ	97%	77%	64%	68%	71%	77%

5. Έναρξη Λειτουργίας του ICR

Ο όρος Ολοκληρωμένου Τύπου Καζίνο Θέρετρο - ICR χρησιμοποιείται για να περιγράψει ένα μεγάλο θέρετρο που περιλαμβάνει μεγάλο ξενοδοχείο ή ξενοδοχεία με καζίνο ευρείας κλίμακας, και που περιλαμβάνει επίσης ψυχαγωγία, συνεδριακές εγκαταστάσεις, καταστήματα πολυτελείας, εκλεκτά εστιατόρια (fine dining), αθλητικές εγκαταστάσεις και ενδεχομένως και θεματικό πάρκο. Παρόλο που υπάρχουν πολυάριθμα ολοκληρωμένου τύπου καζίνο θέρετρα στην Ασία, τη Βόρεια Αμερική και την Καραϊβική, η Κύπρος αποτελεί την πρώτη ευρωπαϊκή χώρα στην οποία λειτουργεί ένα ολοκληρωμένου τύπου καζίνο θέρετρο.

5.1 Ανάπτυξη Ολοκληρωμένου Τύπου Καζίνο Θέρετρο

Στις 26 Ιουνίου 2017, συνάφθηκε με τον Διαχειριστή και τέθηκε σε ισχύ Συμφωνία Παραχώρησης Άδειας Ανάπτυξης και Λειτουργίας για την ανάπτυξη και λειτουργία ενός ενιαίου, ολοκληρωμένου τύπου καζίνο θερέτρου, ενός προσωρινού καζίνο (μέχρι τη λειτουργία του καζίνο θερέτρου), και έως και τεσσάρων δορυφορικών καζίνο σε διάφορες επαρχίες της Κυπριακής Δημοκρατίας. Τα μέρη στη συμφωνία ήταν η ΑΠΕΚ και η Integrated Casino Resorts (Cyprus) Limited, μια κοινοπραξία της Melco International Development Company και της The Cyprus Phassouri (Zakaki) Limited (θυγατρικής του ομίλου CNS Group).

Στις 26 Ιουνίου 2018, χορηγήθηκε άδεια λειτουργίας εγκαταστάσεων για το προσωρινό καζίνο στη Λεμεσό, ενώ στις 10 Δεκεμβρίου 2018, χορηγήθηκαν άδειες για τα δορυφορικά καζίνο στη Λευκωσία και τη Λάρνακα. Ωστόσο, την 1η Ιουλίου 2020 το δορυφορικό καζίνο στη Λάρνακα έκλεισε μετά από αίτημα του Διαχειριστή.

Στις 11 Ιουλίου 2019, η ΑΠΕΚ χορήγησε άδεια λειτουργίας εγκαταστάσεων για ένα επιπλέον δορυφορικό καζίνο στην Αγία Νάπα.

Στις 24 Φεβρουαρίου 2020, η ΑΠΕΚ χορήγησε άδεια λειτουργίας εγκαταστάσεων για ένα επιπλέον δορυφορικό καζίνο στην επαρχία της Πάφου.

Η ανάπτυξη και κατασκευή του ολοκληρωμένου τύπου καζίνο θερέτρου σημείωσε σημαντική πρόοδο κατά το 2020. Το έργο αναμενόταν αρχικά να ολοκληρωθεί έως τα τέλη Δεκεμβρίου του 2021. Ωστόσο, κατόπιν αιτημάτων του Διαχειριστή, η κυβέρνηση συμφώνησε να παρατείνει την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του για κάποια περίοδο, εξαιτίας της αναστολής των κατασκευαστικών εργασιών λόγω ανωτέρας βίας, όπως της πανδημίας του κορονοϊού.

Ωστόσο και παρά τις αντίξοες συνθήκες της πανδημίας τα προηγούμενα έτη και τις αρνητικές συνέπειες στον όλο προγραμματισμό του έργου, η ΑΠΕΚ παρέμεινε προσηλωμένη και εργάστηκε συστηματικά για την επίτευξη των στόχων της και τον Ιούνιο του 2023, η ΑΠΕΚ ενέκρινε τελικά την έναρξη λειτουργίας του ICR, στη Λεμεσό, το οποίο άνοιξε τις πόρτες του επίσημα για το κοινό τον Ιούλιο του 2023, με την ονομασία «City of Dreams Mediterranean». Παράλληλα, τον Ιούνιο 2023, το προσωρινό καζίνο, στη Λεμεσό, έκλεισε σύμφωνα και με τους όρους αδειοδότησής του.

6. Εποπτικές Δράσεις και Αποτελέσματα

Στο παρόν κεφάλαιο, παρέχεται μια ολοκληρωμένη επισκόπηση των εποπτικών δραστηριοτήτων της ΑΠΕΚ κατά τα υπό αναφορά έτη. Οι εποπτικές δράσεις και ενέργειες της ΑΠΕΚ είναι κεντρικής σημασίας για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με το ισχύον νομοθετικό και ρυθμιστικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του Διαχειριστή, την προστασία των πελατών των επίγειων Καζίνο και την προώθηση της βιωσιμότητας του τομέα. Κατά τα έτη 2022-2023 οι προσπάθειές της ΑΠΕΚ επικεντρώθηκαν στην τελική έγκριση και την αδειοδότηση του Integrated Casino Resort Ltd, στη χορήγηση,

ανανέωση και παρακολούθηση των αδειών για όλες τις δραστηριότητες καζίνο εντός της δικαιοδοσίας της ΑΠΕΚ, στην αυστηρή παρακολούθηση και τον έλεγχο της συμμόρφωσης του Διαχειριστή, συμπεριλαμβανομένων των υποχρεώσεων που προκύπτουν από το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο που διέπει την παρεμπόδιση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Τα αποτελέσματα αυτών των ενεργειών αντικατοπτρίζουν όχι μόνο την προληπτική προσέγγιση της ΑΠΕΚ αλλά και την προσαρμοστικότητα της στις αναδυόμενες προκλήσεις του τομέα.

6.1 Δράσεις και Αποτελέσματα στον Τομέα της Ρύθμισης της Λειτουργίας των Επίγειων Καζίνο και Ενίσχυσης του Ρυθμιστικού Θεσμικού Πλαισίου

Στόχος της ΑΠΕΚ είναι η συνεχής εξέλιξη και εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου το οποίο να διευκολύνει μεν την επιχειρηματική δράση του Διαχειριστή, πάντα όμως μέσα σε συγκεκριμένα πλαίσια ώστε να μπορεί να παρακολουθεί την ανάληψη των κινδύνων σε κάθε δραστηριότητα. Παράλληλα, στόχος είναι το πλαίσιο αυτό να ενδυναμώνει τη δυνατότητα της ΑΠΕΚ να ασκεί αποτελεσματική εποπτεία, παρέχοντάς της τα εργαλεία και τις διαδικασίες που απαιτούνται για τον έλεγχο, την αποτελεσματική παρακολούθηση και τη ρύθμιση του τομέα.

Με τη δημιουργία ενός αποτελεσματικού και σύγχρονου ρυθμιστικού περιβάλλοντος, η ΑΠΕΚ στοχεύει επίσης στην προώθηση της καινοτομίας στον τομέα, αφού ο Διαχειριστής ενθαρρύνεται να ενισχύει και να βελτιώνει τις πολιτικές, τα συστήματα και τις διαδικασίες του. Σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται και η πρόταση που κατέθεσε ο Διαχειριστής, μετά και από συνεχόμενες συστάσεις της ΑΠΕΚ, για την εισαγωγή της υποχρεωτικής χρήσης κάρτας (mandatory carded play) από τους παίκτες σε συνδυασμό με την εισαγωγή νέων τεχνολογιών για την εξ αποστάσεως εγγραφή (remote registration) και την ηλεκτρονική ταυτοποίηση των πελατών χρησιμοποιώντας εξειδικευμένα και προηγμένα τεχνολογικά συστήματα.

Στην κατεύθυνση του προγραμματισμού της ανάπτυξης του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία των επίγειων καζίνο στη Δημοκρατία και με γνώμονα την αδιάλειπτη βελτίωση του υφιστάμενου, υλοποιήθηκαν οι κατωτέρω ενέργειες κατά τα υπό αναφορά έτη.

6.1.1 Έκδοση Επικαιροποιημένης Οδηγίας Ρυθμιστικών Αναφορών (Direction for Regulatory Reporting)

Κρίσιμης σημασίας για την ενάσκηση και ενίσχυση του εποπτικού της ρόλου αλλά και της υποβολής από τον Διαχειριστή δεδομένων και πληροφοριών με ορθό, αποτελεσματικό και διαφανή τρόπο μετά και το άνοιγμα του ICR, υπήρξε η επικαιροποίηση του Πλαισίου Ρυθμιστικών Αναφορών και Ανάλυσης Δεδομένων της ΑΠΕΚ που είχε ως αποτέλεσμα την έκδοση της επικαιροποιημένης Οδηγίας Ρυθμιστικών Αναφορών.

Η επικαιροποίηση αυτή εμπίπτει στον στρατηγικό στόχο της ΑΠΕΚ να δημιουργήσει την υποδομή για πιο έγκαιρη, αξιόπιστη και βάσει στοιχείων (evidence based) εποπτεία και παρακολούθηση των διαφόρων τομέων κινδύνων προκειμένου να είναι σε θέση να εντοπίζει οποιαδήποτε ζητήματα προκύπτουν και να λαμβάνει ανάλογες αποφάσεις και ενέργειες.

Η ακριβής συλλογή δεδομένων είναι υψίστης σημασίας για τον εποπτικό ρόλο της Αρχής, καθώς αποτελεί τη βάση για τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων και τη διαχείριση των κινδύνων που εντοπίζονται. Η επικαιροποιημένη Οδηγία αντικατοπτρίζει τη δέσμευσή μας να ενισχύσουμε το θεσμικό μας πλαίσιο με τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής των απαιτούμενων δεδομένων. Κατόπιν συνεργασίας μεταξύ όλων των αρμοδίων τμημάτων, η ΑΠΕΚ προχώρησε στην ανάλυση, επεξεργασία και τροποποίηση, όπου κρίθηκε αναγκαίο, των υφιστάμενων αναφορών αλλά και στον σχεδιασμό νέων μηνιαίων αναφορών και απαιτήσεων. Ο Διαχειριστής είναι πλέον υποχρεωμένος να υποβάλλει πληροφορίες και δεδομένα μέσω των ρυθμιστικών αναφορών για ένα ευρύτερο φάσμα λειτουργικών πτυχών, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών συναλλαγών, των μετρήσεων της δραστηριότητας τυχερών παιχνιδιών, των μέτρων ασφαλείας, το υπεύθυνο παιχνίδι, τη συμμόρφωση σε θέματα AML/CTF κ.τ.λ. Η επέκταση αυτή επιτρέπει στην ΑΠΕΚ να διεξάγει μια πιο λεπτομερή ανάλυση των λειτουργιών των καζίνο, να εντοπίζει έγκαιρα πιθανά ζητήματα και να ανταποκρίνεται προληπτικά στους αναδυόμενους κινδύνους.

Η επικαιροποιημένη Οδηγία καθορίζει τις απαιτήσεις υποβολής ρυθμιστικών εκθέσεων που πρέπει να τηρεί ο Διαχειριστής, περιγράφοντας λεπτομερώς όχι μόνο τη φύση των δεδομένων που πρέπει να συλλέγονται και να υποβάλλονται στην ΑΠΕΚ, αλλά και τις ακριβείς διαδικασίες υποβολής. Οι απαιτήσεις αυτές έχουν σχεδιαστεί για να διασφαλίζουν ότι η ΑΠΕΚ λαμβάνει ακριβείς και έγκυρες πληροφορίες έγκαιρα, οι οποίες είναι ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση της αποτελεσματικής εποπτείας και τη διασφάλιση της συμμόρφωσης του Διαχειριστή.

Πριν την επίσημη δημοσίευση της επικαιροποιημένης Οδηγίας και με βάση τη συνεργατική προσέγγιση που ακολουθούμε, προηγήθηκε εκτεταμένη διαβούλευση της ΑΠΕΚ με τον Διαχειριστή για την εφαρμογή της και την ετοιμασία και υποβολή των επιπρόσθετων αναφορών. Στο πλαίσιο αυτό διενεργήθηκαν πολλές τακτικές συναντήσεις με τους αρμόδιους υπευθύνους του Διαχειριστή που εμπλέκονται στην ετοιμασία των διαφόρων αναφορών, για περαιτέρω ανάλυση και οριστικοποίησή τους.

Σημειώνεται ότι σε σύγκριση με την αρχική έκδοση της εν λόγω Οδηγίας, έχουν δημιουργηθεί 25 επιπρόσθετες ρυθμιστικές εκθέσεις οι οποίες αντικατοπτρίζουν και την προσέγγιση της ΑΠΕΚ όσον αφορά στην αποτελεσματική εποπτεία μέσω της ανάλυσης και επεξεργασίας δεδομένων που άπτονται σε θέματα επιχειρησιακής φύσεως (διεξαγωγή τυχερών παιχνιδιών, παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών, οικονομικά αποτελέσματα), θέματα τεχνικής συμμόρφωσης και συμμόρφωσης σε θέματα AML/CTF, πληροφορίες όσον αφορά το Υπεύθυνο Παίγνιο κ.τ.λ.

Αριθμός Ρυθμιστικών Εκθέσεων
(2^η Έκδοση Ο.Ρ.Ε.)

60

Αριθμός Ρυθμιστικών Εκθέσεων
(1^η Έκδοση Ο.Ρ.Ε.)

35

6.1.2 Έκδοση Οδηγίας σχετικά με την Παροχή Πιστωτικών Διευκολύνσεων από τον Διαχειριστή σε Πελάτες Καζίνο, για τη Διεξαγωγή Παιγνίου στο Καζίνο

Στα πλαίσια του στρατηγικού στόχου της να διασφαλίσει ένα καλά ρυθμισμένο και δίκαιο περιβάλλον, η ΑΠΕΚ εξέδωσε επίσης νέα Οδηγία το 2023 η οποία ρυθμίζει την παροχή πιστωτικών διευκολύνσεων από τον Διαχειριστή σε πελάτες καζίνο, για τη διεξαγωγή παιγνίου στο καζίνο. Η Οδηγία αυτή αποτελεί σημαντικό βήμα στις συνεχείς προσπάθειες της ΑΠΕΚ να ενισχύσει το θεσμικό πλαίσιο και να προάγει βέλτιστες πρακτικές και τεχνικά πρότυπα.

Η παροχή πιστωτικών διευκολύνσεων από τον Διαχειριστή, ειδικότερα στα πλαίσια λειτουργίας του ICR, έχει αναγνωριστεί ως ένας τομέας που απαιτεί σαφείς ρυθμιστικές κατευθυντήριες γραμμές για την πρόληψη πρακτικών που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε οικονομική ζημιά για τους παίκτες και λειτουργικούς κινδύνους για τον Διαχειριστή. Αναγνωρίζοντας τους κινδύνους και τα ρίσκα που ενέχει η παροχή της εν λόγω υπηρεσίας από τον Διαχειριστή και αξιοποιώντας την πολύτιμη εμπειρία που αποκτήθηκε και την τεχνογνωσία που διαθέτει η ΑΠΕΚ να αξιολογεί σε συνεχή βάση τα συστήματα εσωτερικών ελέγχων, την αποδοτικότητα και επάρκεια των πολιτικών και διαδικασιών του Διαχειριστή, έλαβε προληπτικά μέτρα για τη ρύθμιση αυτής της πτυχής της λειτουργίας του με τον καθορισμό ελάχιστων πολιτικών και διαδικασιών, διασφαλίζοντας η παροχή πιστωτικών διευκολύνσεων να διεξάγεται με τρόπο, δίκαιο και ευθυγραμμισμένο με τις βέλτιστες πρακτικές.

Αυτή η νέα οδηγία έχει σχεδιαστεί για να ενισχύσει το ρυθμιστικό πλαίσιο, διασφαλίζοντας ότι όλες οι πρακτικές που σχετίζονται με την παροχή πιστωτικών διευκολύνσεων από τον Διαχειριστή διεξάγονται με διαφάνεια, υπευθυνότητα και σύμφωνα με τα καθιερωμένα πρότυπα.

Σύμφωνα και με την πάγια τακτική της ΑΠΕΚ όπως αναλύθηκε πιο πάνω, πριν την επίσημη δημοσίευση της εν λόγω Οδηγίας, προηγήθηκε εκτεταμένη διαβούλευσή της με τον Διαχειριστή για την εφαρμογή και την ετοιμασία της.

Μεταξύ άλλων η Οδηγία επιβάλλει ελάχιστες απαιτήσεις στον Διαχειριστή όσον αφορά την παροχή πίστωσης, τη συμφωνία για την παροχή πιστωτικών διευκολύνσεων, τον σχεδιασμό και εφαρμογή σχετικών εσωτερικών ελέγχων, την τήρηση αρχείου, τη συνεχή παρακολούθηση κ.τ.λ. διασφαλίζοντας με αυτό τον τρόπο ότι τα ρίσκα που συνδέονται με την παροχή πιστωτικών διευκολύνσεων από τον Διαχειριστή σε πελάτες καζίνο θα τυχάνουν μετριάσεως και σωστής διαχείρισης.

7. Δράσεις και Αποτελέσματα στον Τομέα της Αδειοδότησης και Εγκρίσεων

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου (9) (1) (δ) του περί του Καζίνο Νόμου, η ΑΠΕΚ είναι αρμόδια να αναπτύσσει μεθόδους και διαδικασίες αίτησης και έρευνας, να αξιολογεί αιτήσεις, να εισπράττει τέλη αιτήσεων και να αδειοδοτεί τον κατάλληλο διαχειριστή, τους υπαλλήλους καζίνο, τα στελέχη καζίνο, τους Διαχειριστές Διευθέτησης, τους Αντιπροσώπους Διευθέτησης και τους προμηθευτές ειδών παιγνίων.

Η αδειοδότηση αποτελεί για την ΑΠΕΚ το πρώτο καθοριστικό στάδιο της εποπτείας καθώς διαδραματίζει καίριο ρόλο στη διασφάλιση της ακεραιότητας, της νομιμότητας και της διαφάνειας του τομέα των επίγειων καζίνο. Ως ακρογωνιαίος λίθος του ρυθμιστικού πλαισίου της ΑΠΕΚ, ο τομέας της αδειοδότησης είναι επιφορτισμένος με τη χορήγηση, ανανέωση και παρακολούθηση των αδειών για όλες τις δραστηριότητες καζίνο εντός της δικαιοδοσίας της ΑΠΕΚ (προσωπικό, εξοπλισμός, τυχερά παιχνίδια, Διαχειριστές Διευθετήσεων (Junket Operators) κ.τ.λ.). Η αδειοδότηση περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τη λήψη και αξιολόγηση κάθε είδους αίτησης για παραχώρηση άδειας, λεπτομερή διερεύνηση των ζητημάτων που προκύπτουν, διαχείριση της συνεχιζόμενης σχέσης με τους αδειούχους και την αξιολόγηση της καταλληλότητας και επάρκειας των αδειούχων η οποία πραγματοποιείται σε συνεχή βάση. Η εν λόγω αξιολόγηση λαμβάνει μεταξύ άλλων υπόψη την ταυτότητα/ιδιοκτησιακό καθεστώς των φυσικών ή νομικών προσώπων που αιτούνται άδειας, την ακεραιότητα, την οικονομική κατάσταση, την ικανότητα, την εμπειρία, το ποινικό μητρώο κ.ο.κ.

Η ΑΠΕΚ διαμορφώνοντας μια συμπαγή και εφαρμόσιμη προσέγγιση αναφορικά με τις διαδικασίες αδειοδότησης και τη διεξαγωγή των σχετικών δραστηριοτήτων, αξιολογεί αυστηρά και με τη δέουσα επιμέλεια όλες τις αιτήσεις που υποβάλλονται προκειμένου να διασφαλίσει ότι πληρούν τα κριτήρια που έχουν προκαθοριστεί. Μέσω ολοκληρωμένων και αυστηρών ελέγχων, η ΑΠΕΚ διασφαλίζει ότι η διαχείριση και η λειτουργία των αδειοδοτημένων καζίνο διεξάγονται από κατάλληλα άτομα (υπάλληλοι και στελέχη καζίνο), με τα κατάλληλα παίγνια, τους κατάλληλους προμηθευτές και Διαχειριστές Διευθετήσεων και ότι αυτά παραμένουν προστατευόμενα από εγκληματικές δραστηριότητες, διατηρώντας έτσι τη φήμη του τομέα και την εμπιστοσύνη του κοινού.

7.1 Αδειοδότηση του ICR

Η τελική έγκριση και αδειοδότηση του ICR το οποίο άνοιξε τις πόρτες του στο κοινό τον Ιούλιο του 2023 αποτελεί ιστορικό ορόσημο για την ΑΠΕΚ, καθώς σηματοδοτεί την έγκριση της πρώτης τέτοιας ανάπτυξης στην Ευρώπη. Παρά τις αντίξοες συνθήκες της πανδημίας τα προηγούμενα έτη και τις αρνητικές συνέπειες στον όλο προγραμματισμό του έργου, η ΑΠΕΚ παρέμεινε προσηλωμένη και εργάστηκε συστηματικά για την επίτευξη των στόχων της και της παραχώρησης της τελικής έγκρισης για τη λειτουργία του ICR.

Η χορήγηση της τελικής άδειας για το ICR ήταν το αποκορύφωμα μιας μακράς, σχολαστικής και συλλογικής προσπάθειας της ΑΠΕΚ η οποία αναγνωρίζοντας την πολυπλοκότητα και τη σημασία της αδειοδότησης μιας τόσο μεγάλης κλίμακας ανάπτυξης, ανέπτυξε και εφάρμοσε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο δράσης ειδικά προσαρμοσμένο για την έγκριση του ICR.

Η πορεία προς την τελική έγκριση συνοδεύτηκε από μια σειρά ελέγχων και αξιολογήσεων που αποσκοπούσαν στο να διασφαλίσουν ότι κάθε πτυχή του ICR ανταποκρινόταν στις αυστηρές κανονιστικές απαιτήσεις που είχε θέσει η ΑΠΕΚ και τους σχετικούς όρους αδειοδότησης. Μεταξύ αυτών, πραγματοποιήθηκε επιτόπιος έλεγχος πλήρους κλίμακας αναφορικά με το πρόγραμμα AML/CTF του Διαχειριστή και τη συμμόρφωσή του με τον Νόμο AML και την Οδηγία AML/CTF που εξέδωσε η ΑΠΕΚ. Επιπλέον, διενεργήθηκαν τεχνικές επιθεωρήσεις για την επαλήθευση της ασφάλειας και της αξιοπιστίας του εξοπλισμού, της υποδομής και των συστημάτων που χρησιμοποιούνται στη λειτουργία του καζίνο κ.τ.λ.

Επιπλέον, η ΑΠΕΚ ανέλαβε το εκτεταμένο έργο της χορήγησης αδειών για όλο τον εξοπλισμό, το προσωπικό και τα τυχερά παιχνίδια που σχετίζονται με το ICR, διασφαλίζοντας ότι τηρούνται τα υψηλότερα πρότυπα ποιότητας και συμμόρφωσης. Ο έλεγχος των όρων έγκρισης ήταν ιδιαίτερα διεξοδικός, καθώς περιλάμβανε 35 διακριτά πεδία ελέγχου και την εξέταση περισσότερων από 161 εγγράφων. Οι ενέργειες αυτές της ΑΠΕΚ ήταν ουσιαστικές και αναγκαίες προκειμένου να διασφαλιστεί ότι το ICR θα λειτουργεί εντός του νομικού και κανονιστικού πλαισίου, σύμφωνα με τους αρχικούς όρους αδειοδότησής του αλλά και ότι θα ανταποκρίνεται στις προσδοκίες τόσο της Κυπριακής Δημοκρατίας όσο και του κοινού.

Η επιτυχής αδειοδότηση του ο ICR αντανάκλα την αφοσίωση και τη σκληρή δουλειά της ΑΠΕΚ κατά τα υπό αναφορά έτη, το προσωπικό, η διεύθυνση και το Διοικητικό Συμβούλιο της οποίας εργάστηκαν ακούραστα για την επίτευξη αυτού του σημαντικού ρυθμιστικού ορόσημου. Η τελική έγκριση όχι μόνο υπογραμμίζει την ικανότητα της ΑΠΕΚ να διαχειρίζεται σύνθετες ρυθμιστικές προκλήσεις, αλλά θέτει επίσης ένα νέο σημείο αναφοράς για τις επιχειρήσεις επίγειων καζίνο σε ολόκληρη την Ευρώπη.

7.2 Ληφθείσες Αιτήσεις

Κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους (2023) η ΑΠΕΚ έλαβε συνολικά 803 αιτήσεις άδειας, τα είδη των οποίων παρουσιάζονται στον Πίνακα 1), διπλάσιες από τις 335 αιτήσεις άδειας που έλαβε το 2022.

Πίνακας 1: Ληφθείσες Αιτήσεις

ΕΙΔΟΣ ΑΙΤΗΣΗΣ	ΛΗΦΘΕΙΣΕΣ ΑΙΤΗΣΕΙΣ	
	2022	2023
Υπαλλήλου Καζίνο	118	484
Στελέχους Καζίνο	66	141
Διαχειριστή Διευθέτησης	1	2
Προμηθευτή Παιγνιομηχανημάτων	2	4
Εξοπλισμού Παιγνίων	33	24
Παιγνίου Καζίνο	115	148
Σύνολο	335	803

7.3 Χορηγηθείσες Άδειες

Κατά το έτος 2022, από τις 335 αιτήσεις άδειας που παραλήφθηκαν, και τις 22 αιτήσεις άδειας που μεταφέρθηκαν από το 2021, χορηγήθηκαν 290 άδειες. Όσον αφορά το 2023, από τις 803 αιτήσεις άδειας που παραλήφθηκαν, και τις 61 αιτήσεις άδειας που μεταφέρθηκαν από το 2022, χορηγήθηκαν 834 άδειες. Ο αριθμός καθώς και τα είδη των αδειών που δόθηκαν ανά έτος παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.

Πίνακας 2: Χορηγηθείσες Αιτήσεις

ΕΙΔΟΣ ΑΔΕΙΑΣ	ΧΟΡΗΓΗΘΕΙΣΕΣ ΑΙΤΗΣΕΙΣ	
	2022	2023
Υπαλλήλου Καζίνου	102	489
Στελέχους Καζίνου	53	155
Εξοπλισμού Παιγνίων	26	37
Παιγνίου Καζίνου	109	147
Διαχειριστή Διευθέτησης	-	1
Προμηθευτή Παιγνιομηχανημάτων	-	4
Εγκαταστάσεις Καζίνου	-	1
Σύνολο	290	834

7.4 Τροποποιηθείσες Άδειες

Κατά το έτος 2022 τροποποιήθηκαν συνολικά 110 χορηγηθείσες άδειες, ενώ το 2023 ο αριθμός των τροποποιηθεισών αδειών ανήλθε στις 146. Τα είδη των τροποποιηθεισών αδειών παρουσιάζονται στον Πίνακα 3 πιο κάτω.

Πίνακας 3: Τροποποιηθείσες Άδειες

ΕΙΔΟΣ ΑΔΕΙΑΣ	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΕΙΣΕΣ ΑΙΤΗΣΕΙΣ	
	2022	2023
Υπαλλήλου Καζίνου	20	17
Στελέχους Καζίνου	43	57
Προμηθευτή Παιγνιομηχανημάτων	3	1
Εξοπλισμού Παιγνίων	31	45
Παιγνίου Καζίνου	13	25
Εγκαταστάσεις Καζίνου	-	1
Σύνολο	110	146

7.5 Απορριφθείσες Αιτήσεις

Η ΑΠΕΚ στα πλαίσια των εξουσιών της που πηγάζουν από τις πρόνοιες του περί του Καζίνου Νόμου, έχει την εξουσία κατόπιν εξέτασης της σχετικής αίτησης να αρνηθεί τη χορήγηση άδειας όπου συτρέχουν σχετικοί λόγοι. Κατά τα υπό αναφορά έτη, η ΑΠΕΚ εξάσκησε αυτό της το δικαίωμα σε 6 περιπτώσεις το 2022 και σε 22 περιπτώσεις κατά το έτος 2023 όπως αναλύονται στον Πίνακα 4 πιο κάτω.

Πίνακας 4: Απορριφθείσες Άδειες

ΕΙΔΟΣ ΑΔΕΙΑΣ	ΑΠΟΡΡΙΦΘΕΙΣΕΣ ΑΙΤΗΣΕΙΣ	
	2022	2023
Υπαλλήλου Καζίνου	3	17
Στελέχους Καζίνου	1	1
Διαχειριστή Διευθέτησης	1	-
Παιγνίου Καζίνου	1	4
Σύνολο	6	22

7.6 Ανακληθείσες Άδειες

Κατά τα υπό αναφορά έτη η ΑΠΕΚ εξάσκησε επίσης το δικαίωμά της όπως ανακαλεί χορηγηθείσες άδειες εκεί όπου συντρέχουν σχετικοί λόγοι. Κατά το έτος 2022 ανακλήθηκαν 102 άδειες ενώ κατά το 2023 ο αριθμός των ανακληθεισών αδειών ανήλθε στις 355. Τα είδη των αδειών που ανακλήθηκαν κατά τα υπό αναφορά έτη παρουσιάζονται στον Πίνακα 5 πιο κάτω.

Πίνακας 5: Ανακληθείσες Άδειες

ΕΙΔΟΣ ΑΔΕΙΑΣ	ΑΝΑΚΛΗΘΕΙΣΕΣ ΑΔΕΙΕΣ	
	2022	2023
Υπαλλήλου Καζίνου	75	283
Στελέχους Καζίνου	26	71
Προμηθευτή Ειδών Παιγνίων	1	-
Εγκαταστάσεις Καζίνο	-	1
Σύνολο	102	355

7.7 Κανονιστικές Ειδοποιήσεις

Κατά τη διάρκεια του 2022, έχουν παραληφθεί από την ΑΠΕΚ 171 Κανονιστικές Ειδοποιήσεις από Προμηθευτές Ειδών Παιγνίων, από τις οποίες έχουν εξεταστεί οι 148. Κατά το 2023 έχουν παραληφθεί 172 Κανονιστικές Ειδοποιήσεις από Προμηθευτές Ειδών Παιγνίων, από τις οποίες έχουν εξεταστεί οι 155. Οι κανονιστικές ειδοποιήσεις αναγράφονται αναλυτικά ανά έτος στους Πίνακες 6 (i) και 6 (ii) πιο κάτω.

Πίνακας 6 (i): Κανονιστικές Ειδοποιήσεις (2022)

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ ΕΙΔΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ
ADP Gauselmann	1	1
Aristocrat Technologies Europe Ltd	85	78
Aruze Gaming America Inc.	4	2
BMM SPAIN TESTLABS S.L.	4	4
GLI Europe B.V.	3	3
IGT Europe Gaming B.V.	33	31
Interblock D.D.	5	5
Interblock d.o.o.	5	5
Novomatic AG	1	0
WMS Scientific Games Corporation	13	13
WMS (Light & Wonder)	16	6
Zitro International S.a.r.l.	1	0
Σύνολο	171	148

Πίνακας 6 (ii): Κανονιστικές Ειδοποιήσεις (2023)

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗΣ ΕΙΔΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΕΣ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ
Aristocrat Technologies Europe Ltd	92	87
BMM SPAIN TESTLABS S.L.	4	4
GLI Europe B.V.	5	5
IGT Europe Gaming B.V.	17	14

Interblock d.o.o.	7	7
Novomatic AG	1	1
WMS (Light & Wonder)	26	26
Zitro International S.a.r.l.	1	1
ARUZE Gaming America Inc.	19	10
Σύνολο	172	155

7.8 Αιτήματα Αλλαγής Διαρρύθμισης Καζίνο

Η ΑΠΕΚ εξέτασε και ενέκρινε κατά το έτος 2022, 10 αιτήματα αλλαγής της διαρρύθμισης των καζίνο από τον Διαχειριστή, ενώ κατά το 2023 εξέτασε και ενέκρινε συνολικά 6 τέτοια αιτήματα όπως παρουσιάζονται αναλυτικά στον Πίνακα 7 πιο κάτω.

Πίνακας 7: Αιτήματα Αλλαγής Διαρρύθμισης Καζίνο (2022)

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ	
	2022	2023
Ολοκληρωμένου Τύπου Καζίνο Θέρετρο	-	5
Προσωρινό καζίνο Λεμεσού	5	-
Δορυφορικό καζίνο Λευκωσίας	2	1
Δορυφορικό καζίνο Πάφου	3	-
Δορυφορικό καζίνο Αγίας Νάπας	2	-
Σύνολο	10	6

8. Δράσεις και Αποτελέσματα στον Τομέα της Συμμόρφωσης και του Ελέγχου

Ο έλεγχος της συμμόρφωσης αποτελεί ένα ιδιαίτερα σύνθετο, πολύπλοκο και απαιτητικό έργο, που από τη μια προϋποθέτει υψηλή τεχνογνωσία των πρακτικών, μεθόδων και διαδικασιών του Διαχειριστή, ενώ από την άλλη απαιτεί βαθιά γνώση της κείμενης νομοθεσίας, τόσο στα ζητήματα που αφορούν στα παίγνια όσο και σε εκείνα που αφορούν στη λήψη

μέτρων συμμόρφωσης και επιβολής κυρώσεων. Η ΑΠΕΚ κατά τα υπό αναφορά έτη ενάσκησε τον εποπτικό της ρόλο και αξιολόγησε το επίπεδο συμμόρφωσης του Διαχειριστή με την κείμενη νομοθεσία μέσω επιτόπιων και εξ αποστάσεως ελέγχων, έχοντας αναπτύξει ολοκληρωμένες διαδικασίες και πρακτικές συνεργασίας, αλληλεπίδρασης και ανατροφοδότησης όλων των τμημάτων της οι οποίες της επέτρεψαν την άμεση ανάληψη δράσης με στόχο τη συμμόρφωση του Διαχειριστή και βελτιστοποίηση των εσωτερικών του πολιτικών και διαδικασιών.

Το εποπτικό και ελεγκτικό έργο όσον αφορά τη συμμόρφωση είναι μια συνεχής διαδικασία η οποία ασκείται επί καθημερινής βάσεως από την ΑΠΕΚ και αφορά όλες τις κρίσιμες πτυχές της διοργάνωσης και διεξαγωγής των παιγνίων, όπως η παρακολούθηση και ο έλεγχος των ακαθάριστων εσόδων του Διαχειριστή, η τήρηση των όρων και κανόνων διεξαγωγής, η νομιμότητα και επάρκεια εγκαταστάσεων και χώρων, η θέσπιση και εφαρμογή ενός αποτελεσματικού προγράμματος για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης παράνομων εσόδων και της καταπολέμησης της Τρομοκρατίας (AML/CTF), η διασφάλιση της ακεραιότητας και καταλληλότητας των εμπλεκόμενων, η χρήση πιστοποιημένων μέσων, υλικών και συστημάτων διεξαγωγής των παιγνίων, η διακίνηση, εγκατάσταση και συντήρηση του σχετικού εξοπλισμού, η τήρηση των αρχών του υπεύθυνου παιχνιδιού κ.τ.λ.

Στην παρούσα ενότητα περιγράφονται οι εποπτικές δράσεις συμμόρφωσης και ελέγχων που αναλήφθηκαν και τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν, αποδεικνύοντας τη δέσμευση της ΑΠΕΚ στην καλλιέργεια μιας κουλτούρας συμμόρφωσης και στη διασφάλιση των συμφερόντων όλων των εμπλεκόμενων μερών.

8.1 Έλεγχος Δραστηριότητας Διεξαγωγής Παιγνίων Καζίνο

Βασικός πυλώνας του εποπτικού έργου της ΑΠΕΚ στο επίπεδο της συμμόρφωσης, παρέμεινε η συνεχής επαλήθευση και επιβεβαίωση ότι οι υπηρεσίες διεξαγωγής παιγνίων που παρέχει ο Διαχειριστής στο ICR και στα δορυφορικά καζίνο συμμορφώνονται με τον περί Καζίνο Νόμο, τους Κανονισμούς, τις Οδηγίες της ΑΠΕΚ, τους όρους και τις εγκρίσεις των αδειών, καθώς και τα τεχνικά και άλλα πρότυπα και ότι οι εσωτερικοί έλεγχοι που εφαρμόζει ο Διαχειριστής είναι αποτελεσματικοί για την επίτευξη των στόχων του περί Καζίνο Νόμου.

Σημείο καμπής στον τομέα αυτό υπήρξε η μετάβαση τον Ιούνιο του 2023 από το προσωρινό καζίνο Λεμεσού στο ICR. Η ΑΠΕΚ, με τη στενή συνεργασία όλων των αρμόδιων τμημάτων της, επέβλεψε τη μεταφορά του συνόλου του εξοπλισμού από το προσωρινό καζίνο Λεμεσού στο ICR, την εγκατάστασή αυτού καθώς και του νέου εξοπλισμού στο ICR και την εφαρμογή των απαραίτητων διαδικασιών προκειμένου να καταστεί δυνατή η λειτουργία του ICR. Στο πλαίσιο αυτό η ΑΠΕΚ διασφάλισε και πιστοποίησε ότι το καζίνο στο ICR ήταν έτοιμο από επιχειρησιακής πλευράς να εκκινήσει τη λειτουργία του.

Κατά τα υπό αναφορά έτη, η ΑΠΕΚ ανέπτυξε και εφάρμοσε ένα μικτό σύστημα ελέγχου το οποίο βασίστηκε:

- (i) Στην επιτόπια παρουσία των επιθεωρητών της ΑΠΕΚ στις εγκαταστάσεις των Καζίνων. Στο προσωρινό καζίνο Λεμεσού στην αρχή και στο ICR εν συνεχεία, η παρουσία αυτή ήταν συνεχής, καθ' όλη τη διάρκεια του 24ωρου καθημερινά. Στο δορυφορικό καζίνο Λευκωσίας ήταν καθημερινή, περιοριζόταν όμως στις ώρες αιχμής (απογευματινές – νυκτερινές) και περίπου για 5 έως 7 ώρες. Στα δορυφορικά καζίνο οι επιθεωρήσεις είχαν περιοδική μορφή (2-3 φορές εβδομαδιαίως).

- (ii) Στην αναγνώριση και εκτίμηση των κινδύνων, που υπάρχουν στη λειτουργία των καζίνο, την ανάλυση της επικινδυνότητας και τη συσχέτισή της με τις προτεραιότητες ελέγχου, τον προγραμματισμό των ελέγχων, τις διαδικασίες διεξαγωγής των ελέγχων και την αποτίμηση και αξιολόγηση του ελεγκτικού έργου. Για την αναγνώριση και εκτίμηση των κινδύνων η οποία αναθεωρείται συνεχώς λαμβάνονται υπόψη:

- Το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο,
- Ο τύπος των παιγνίων,
- Το πλήθος και η διασπορά των ελεγχόμενων,
- Το μέγεθος και η αξιοπιστία του Διαχειριστή κ.λ.π.,
- Οι διεθνείς πρακτικές,
- Η εμπειρία και η τεχνική κατάρτιση του προσωπικού της ΑΠΕΚ που είναι επιφορτισμένο με τα σχετικά καθήκοντα.

Στη βάση της προσέγγισης εποπτείας και ελέγχου με βάση τον κίνδυνο, η οποία τέμνει οριζόντια την εποπτική προσέγγιση της ΑΠΕΚ, η αξιολόγηση κινδύνων αναθεωρείται συνεχώς, προκειμένου να καθορίζονται οι μελλοντικές προτεραιότητες και ο τρόπος διαχείρισης των.

Σε αυτό το πλαίσιο του μικτού συστήματος ελέγχου, η ΑΠΕΚ προέβη σε όλες τις δέουσες ενέργειες και ελέγχους (όπως φαίνονται στους πίνακες πιο κάτω) ώστε να διασφαλίσει:

- Την ορθή διεξαγωγή τόσο των επιτραπέζιων (Ρουλέτα, Blackjack, κ.λπ.) όσο και των ηλεκτρονικών τυχερών παιχνιδιών (slot machines) με δίκαιο, ασφαλή και προστατευμένο από εγκληματικές δραστηριότητες τρόπο.
- Ότι ο εξοπλισμός διεξαγωγής των παιγνίων και ο λοιπός εξοπλισμός που χρησιμοποιεί ο Διαχειριστής είναι ο αδειοδοτημένος από την ΑΠΕΚ και συμμορφώνεται πάντα με τον περί Καζίνου Νόμο, τους Κανονισμούς, τις Οδηγίες, τους όρους και τις εγκρίσεις των αδειών, καθώς και τα τεχνικά και άλλα πρότυπα.
- Την ορθή εγκατάσταση και λειτουργία του εξοπλισμού διεξαγωγής παιγνίων.
- Την τήρηση των προβλεπόμενων διαδικασιών για τις συναλλαγές μεταξύ ταμείου του Καζίνου και των παιγνίων, για το λογιστικό κλείσιμο και άνοιγμα των τραπεζιών καθώς και τη συλλογή των κουτιών με τα χαρτονομίσματα και την ορθή καταμέτρησή τους.
- Την εφαρμογή των εγκεκριμένων από την ΑΠΕΚ πολιτικών για το Υπεύθυνο Παίγνιο και την αποτροπή της εισόδου ανηλίκων στις εγκαταστάσεις των Καζίνων.
- Την εφαρμογή των μέτρων AML/CTF από τα Υπόχρεα Πρόσωπα, κατά τη διεξαγωγή των παιγνίων.

8.1.1 Επιθεωρήσεις - Έλεγχοι κατά το 2022 & 2023

Κατά το 2022 κατέστη δυνατή η εφαρμογή της απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΠΕΚ για την 24ωρη καθημερινή παρουσία των επιθεωρητών στις εγκαταστάσεις του προσωρινού Καζίνο Λεμεσού, την καθημερινή παρουσία σε ημερήσια βάση στο δορυφορικό καζίνο Λευκωσίας στις ώρες αιχμής και περιοδικές επιθεωρήσεις στα δορυφορικά καζίνα Πάφου και Αγίας Νάπας.

Η ΑΠΕΚ, με το προσωπικό της ενταγμένο σε πρόγραμμα βαρδιών πραγματοποίησε σωρεία επιθεωρήσεων και ελέγχων κατά τα υπό αναφορά έτη όπως εμφανίζονται στους παρακάτω πίνακες και διαγράμματα:

Πίνακας 1: 2022

ΒΑΡΔΙΕΣ - ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΒΑΡΔΙΩΝ
Λεμεσού πρωινή (06.00 - 14.00)	462
Λεμεσού μεσημεριανή (14.00 - 22.00)	416
Λεμεσού εμβόλιμη (16.00 - 00.00)	41
Λεμεσού απογευματινή (18.00 - 02.00)	147
Λεμεσού νυκτερινή (16.00 - 00.00)	451
Σύνολο βαρδιών Λεμεσού	1.517
Λευκωσία	365
Μεικτή Λεμεσός - Πάφος	119
Μεικτή Λεμεσός - Αγία Νάπα	19
Μεικτή Λευκωσία - Αγία Νάπα	49
Μεικτή Αγία Νάπα - Λευκωσία	33
Γραφεία ΑΠΕΚ	94

Διάγραμμα 1: Ανάλυση Επιθεωρήσεων 2022

Ποσοστιαία ανάλυση

69.08%	ΛΕΜΕΣΟΣ
16.62%	ΛΕΥΚΩΣΙΑ
5.42%	ΛΕΜΕΣΟΣ - ΠΑΦΟΣ
0.87%	ΛΕΜΕΣΟΣ - ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ
2.23%	ΛΕΥΚΩΣΙΑ - ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ
1.50%	ΑΓΙΑ ΝΑΠΑ - ΛΕΥΚΩΣΙΑ
4.28 %	ΓΡΑΦΕΙΑ

Πίνακας 2: 2023

ΒΑΡΔΙΕΣ - ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΒΑΡΔΙΩΝ
Προσωρινό Λεμεσού και ICR πρωινή (06.00 - 14.00)	367
Προσωρινό Λεμεσού και ICR μεσημεριανή (14.00 - 22.00)	377
Προσωρινό Λεμεσού και ICR Λεμεσού εμβόλιμη (01.00 - 02.00)	96
Προσωρινό Λεμεσού και ICR νυκτερινή (22.00 - 06.00)	363
Σύνολο βαρδιών Λεμεσού	1.183
Λεμεσός - Πάφος	106
Λεμεσός - Αγία Νάπα	26
Λευκωσία	401
Πάφος	106
Αγία Νάπα	99
Λευκωσία - Αγία Νάπα	54
Αγία Νάπα - Λευκωσία	45
*Παρουσία στα Γραφεία της ΑΠΕΚ	16

Διάγραμμα 2: Ανάλυση Επιθεωρήσεων 2023

8.1.2 Αποτροπή Εισόδου Ανηλίκων

Η προστασία των ανηλίκων και η πρόληψη της βλάβης του κοινού αποτελούν πρωταρχικό μέλημα της ΑΠΕΚ. Καθώς ο κλάδος των τυχερών παιχνιδιών συνεχίζει να αναπτύσσεται, το ίδιο συμβαίνει και με το ενδεχόμενο αρνητικών επιπτώσεων, ιδίως σε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού. Η διασφάλιση ότι οι ανήλικοι προστατεύονται από την έκθεση σε δραστηριότητες τυχερών παιχνιδιών και ότι το ευρύ κοινό δεν υφίσταται αδικαιολόγητη βλάβη, αποτελεί όχι μόνο νομική αλλά και ηθική υποχρέωση της ΑΠΕΚ. Για τον σκοπό αυτό, η ΑΠΕΚ έχει επιβάλει αυστηρούς κανονισμούς και μέτρα συμμόρφωσης του Διαχειριστή αναφορικά με την αποτροπή της εισόδου ανηλίκων στα καζίνο της Δημοκρατίας. Η εσωτερική διαδικασία που εφαρμόζει ο Διαχειριστής για την αποτροπή της εισόδου ανηλίκων στις εγκαταστάσεις του ICR και των δορυφορικών καζίνο βρίσκεται υπό τη συνεχή επίβλεψη της ΑΠΕΚ και των επιθεωρητών της που πραγματοποιούν συνεχείς επιτόπιους ελέγχους. Σημειώνεται επίσης ότι σχετικές πληροφορίες υποβάλλονται στην ΑΠΕΚ σε μηνιαία βάση από τον Διαχειριστή προκειμένου να αξιολογείται περαιτέρω η αποτελεσματικότητα των μέτρων που λαμβάνονται. Με βάση τα αποτελέσματα των ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν, η διαδικασία του Διαχειριστή για την αποτροπή εισόδου ανηλίκων εφαρμόζεται αυστηρά και με επιτυχία και ουσιαστικά έχει μηδενίσει τις περιπτώσεις εισόδου ανηλίκων στις εγκαταστάσεις των καζίνων.

8.2 Οικονομική Συμμόρφωση

Ο πρωταρχικός στόχος της ΑΠΕΚ στον τομέα της οικονομικής συμμόρφωσης είναι να διασφαλίσει την ακεραιότητα και τη διαφάνεια των οικονομικών πράξεων εντός των αδειοδοτημένων καζίνο. Αυτό περιλαμβάνει τη διατήρηση αυστηρής εποπτείας ώστε να διασφαλίζεται ότι όλες οι οικονομικές δραστηριότητες συμμορφώνονται με το ισχύον νομικό και κανονιστικό πλαίσιο, την προστασία του δημοσίου συμφέροντος και τη διασφάλιση δίκαιης φορολόγησης. Στόχος της ΑΠΕΚ είναι να διασφαλιστεί ότι όλα τα έσοδα από τα τυχερά παιχνίδια καταγράφονται με ακρίβεια και ότι οι φόροι καζίνο υπολογίζονται και αποδίδονται σωστά.

Διατηρώντας ένα ισχυρό πλαίσιο οικονομικής συμμόρφωσης, η ΑΠΕΚ διασφαλίζει ότι τα επίγεια καζίνο λειτουργούν σε ένα δίκαιο και διαφανές οικονομικό περιβάλλον. Αυτό, με τη σειρά του, υποστηρίζει τη βιωσιμότητα του τομέα και συμβάλλει στην ευρύτερη οικονομική ευημερία μέσω των κατάλληλων φορολογικών εισφορών.

Κατά την υπό εξέταση περίοδο, η ΑΠΕΚ διεξήγε εποπτικές δραστηριότητες με σκοπό να αξιολογήσει τη συμμόρφωση του Διαχειριστή, με τις υποχρεώσεις του όπως απορρέουν από τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς. Για την επίτευξη των στόχων αυτών, η ΑΠΕΚ αξιολογεί τους οικονομικούς κινδύνους και προχωρά σε πολυάριθμους και σύνθετους ελέγχους συμμόρφωσης, τόσο επιτόπιους αλλά και εξ αποστάσεως, χρησιμοποιώντας πρακτικές και διαδικασίες κοινές με το ελεγκτικό επάγγελμα.

8.2.1 Οικονομική Διαφάνεια

Η ΑΠΕΚ προέβη σε μια σειρά από εποπτικές δραστηριότητες, όπως μεταξύ άλλων την επιθεώρηση αρχείων, εγγράφων και διαδικασιών που άπτονται θεμάτων οικονομικής φύσεως, ανάλυσης, και επεξεργασίας δεδομένων όπως επίσης και αξιολόγησης συμβάσεων και προτάσεων του Διαχειριστή.

Για την ΑΠΕΚ, η διασφάλιση της οικονομικής διαφάνειας είναι πολύ σημαντική γι' αυτό και απαιτεί από τον Διαχειριστή την τήρηση ακριβών και λεπτομερών οικονομικών αρχείων, τα οποία να αντικατοπτρίζουν την πραγματική οικονομική του κατάσταση. Υπό αυτό το πρίσμα, η ΑΠΕΚ εξετάζει λεπτομερώς τις οικονομικές καταστάσεις αλλά και ανεξάρτητες εκθέσεις που υποβάλλονται από το Διαχειριστή και οι οποίες έχουν ετοιμαστεί από τους εξωτερικούς και εσωτερικούς ελεγκτές. Οι εκθέσεις εξετάζονται προσεκτικά για τον εντοπισμό τυχόν ασυμφωνιών, οικονομικών κινδύνων ή/και σημείων που απαιτούν περαιτέρω διερεύνηση.

Μέσα από τη συνεχή εποπτεία και παρακολούθηση των δραστηριοτήτων του Διαχειριστή σε συνάρτηση με την επιθεώρηση αρχείων και εγγράφων η ΑΠΕΚ είναι σε θέση να εντοπίζει πιθανούς οικονομικούς κινδύνους και εφαρμόζει μέτρα για τον μετριασμό τους, διασφαλίζοντας την οικονομική σταθερότητα του κλάδου.

8.2.2 Φορολογική Συμμόρφωση

Η ΑΠΕΚ, όπως καθορίζεται στο εδάφιο (1) του άρθρου 80 του περί Καζίνου Νόμου, συνιστά τον αντιπρόσωπο του Τμήματος Φορολογίας για σκοπούς ρύθμισης, επιβολής και είσπραξης του Φόρου Καζίνου, ο οποίος είναι πληρωτέος από τον Διαχειριστή στην ΑΠΕΚ. Ο Διαχειριστής οφείλει με βάση τις πρόνοιες της κείμενης νομοθεσίας να καταβάλλει στην ΑΠΕΚ φόρο καζίνου που ορίζεται σε 15% επί του ακαθάριστου εισοδήματος από τα παίγνια, για κάθε μήνα για τον οποίο κατέχει άδεια καζίνου θερέτρου.

Η ΑΠΕΚ, κατά τα υπό αναφορά έτη, διατηρώντας μεθόδους και διαδικασίες αξιολόγησης επί των δηλώσεων του ακαθάριστου εισοδήματος από παίγνια, διεξήγε εποπτικούς ελέγχους με σκοπό την επιβολή φορολογικής συμμόρφωσης, αλλά και την άσκηση αποτελεσματικού ελέγχου. Πιο συγκεκριμένα, οι εποπτικές δραστηριότητες και οι έλεγχοι συμμόρφωσης πραγματοποιήθηκαν με απώτερο σκοπό να διασφαλίσουν ότι:

- Οι φορολογικές δηλώσεις που υποβάλλονται από τον Διαχειριστή για κάθε ημερολογιακό μήνα είναι ακριβείς και με βάση τις σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας και των σχετικών κανονισμών που διέπουν τη λειτουργία του Διαχειριστή.
- Τα οικονομικά αρχεία που συνοδεύουν τις φορολογικές δηλώσεις είναι ακριβή και αξιόπιστα.
- Οι συναλλαγές καταγράφονται επαρκώς για σκοπούς ορθής αναφοράς εισοδήματος.
- Οι φορολογικές δηλώσεις περιλαμβάνουν τις απαραίτητες πληροφορίες όπως αυτές ορίζονται από την ΑΠΕΚ.
- Ο Διαχειριστής διατηρεί και εφαρμόζει ικανοποιητικούς ελέγχους για σκοπούς εξασφάλισης της ορθής καταχώρησης του ακαθάριστου εισοδήματος από παίγνια.

Για τα υπό αναφορά έτη, ο Διαχειριστής υπέβαλε στην ΑΠΕΚ, για κάθε ημερολογιακό μήνα, τη δήλωση του ακαθάριστου εισοδήματός από τα παίγνια μαζί με την πληρωμή του οφειλόμενου φόρου καζίνου. Για το έτος 2022, η ΑΠΕΚ εισέπραξε φόρο καζίνου συνολικού ύψους €13,182,368 (2021: €6,785,296) ενώ για το 2023 το αντίστοιχο ποσό ανήλθε στα €19,520,499.

Στον Πίνακα 1 που ακολουθεί παρατίθεται σε μηνιαία βάση ο Φόρος Καζίνου που εισπράχθηκε για τα έτη 2022 & 2023.

ΜΗΝΑΣ	ΦΟΡΟΣ ΚΑΖΙΝΟΥ	
	2022	2023
Ιανουάριος	€656,096	€1,255,959
Φεβρουάριος	€683,596	€1,174,602
Μάρτιος	€825,233	€1,433,673
Απρίλιος	€1,020,912	€1,389,381
Μάιος	€978,679	€1,214,639
Ιούνιος	€1,072,954	€1,550,454
Ιούλιος	€1,210,257	€1,701,812
Αύγουστος	€1,153,574	€2,218,850
Σεπτέμβριος	€1,392,656	€1,962,061
Οκτώβριος	€1,578,054	€1,783,373
Νοέμβριος	€1,128,459	€1,870,896
Δεκέμβριος	€1,481,898	€1,964,799
ΣΥΝΟΛΟ	€13,182,368	€19,520,499

8.2.3 Ετήσιο Τέλος Άδειας

Κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων και καθηκόντων της ΑΠΕΚ με βάση τον περί Καζίνου Νόμο και Κανονισμούς, η ΑΠΕΚ εισπράττει το ετήσιο τέλος άδειας από τον Διαχειριστή για κάθε υποστατικό καζίνου.

Σύμφωνα με τους όρους αδειοδότησης του Διαχειριστή, το ετήσιο τέλος άδειας για το προσωρινό καζίνο και το ICR ανέρχεται στα €2,500,000 ετησίως για τα πρώτα τέσσερα έτη από την ημερομηνία χορήγησης της άδειας του ICR , και στα €5,000,000 ετησίως για τα επόμενα τέσσερα έτη. Ο Διαχειριστής καταβάλλει επίσης στην ΑΠΕΚ ετήσιο τέλος άδειας ύψους €500,000 για κάθε ένα από τα υποστατικά δορυφορικού καζίνου σε Πάφο, Αγία Νάπα και €1,000,000 για το υποστατικό δορυφορικού καζίνου στη Λευκωσία, όπου ο Διαχειριστής άσκησε το δικαίωμα για τοποθέτηση μέχρι πέντε τραπέζιων παιγνίου.

8.3 Καταπολέμηση της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες Μέσω των Τυχερών Παιγνίων

Στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης δέσμευσης για τη διαφύλαξη της ακεραιότητας του τομέα των επίγειων καζίνο, η ΑΠΕΚ, ως η αρμόδια εποπτική αρχή σε θέματα AML/CTF με βάση τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας, παραμένει σταθερή στην αποστολή της να αποτρέψει τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες (AML) και να καταπολεμήσει τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (CTF) εντός των επίγειων καζίνο στην Κυπριακή Δημοκρατία. Το κύρος και η αξιοπιστία της ΑΠΕΚ και κατ' επέκταση της Κυπριακής Δημοκρατίας σε θέματα AML/CTF αποτελεί ύψιστη προτεραιότητα της ΑΠΕΚ.

Ασκώντας τον εποπτικό της ρόλο και δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 59 (4) του Νόμου AML, η ΑΠΕΚ έχει εκδώσει σχετική Οδηγία AML/CTF (η «Οδηγία AML/CTF») προς τον Διαχειριστή η οποία απαιτεί την υιοθέτηση και εφαρμογή διαδικασιών και συστημάτων για την αποτελεσματική αντιμετώπιση και πρόληψη των κινδύνων διάπραξης ή απόπειρας διάπραξης αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η Οδηγία AML/CTF εκδόθηκε το 2019 και αναθεωρήθηκε το 2021 και είναι δεσμευτική και υποχρεωτική ως προς την εφαρμογή της για τον Διαχειριστή.

Κατά τα έτη 2022 και 2023, η ΑΠΕΚ υιοθέτησε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στην εποπτεία AML/CTF, πραγματοποιώντας τόσο επιτόπιες όσο και εξ αποστάσεως επιθεωρήσεις για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης του Διαχειριστή με τις υποχρεώσεις που προκύπτουν τόσο από τον Νόμο AML όσο και από την Οδηγία AML/CTF που εξέδωσε η ΑΠΕΚ δυνάμει αυτού.

Κατά τα υπό αναφορά έτη, η ΑΠΕΚ υλοποίησε τις προτεραιότητες που έθεσε με βάση τον σχεδιασμό της αναφορικά με την παρεμπόδιση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, με κυριότερη την έναρξη και ολοκλήρωση του επιτόπιου ελέγχου πλήρους εύρους του Διαχειριστή και την ετοιμασία της σχετικής έκθεσης.

8.3.1 Παρακολούθηση της Συμμόρφωσης του Διαχειριστή

Οι έλεγχοι στους οποίους προέβη η ΑΠΕΚ κατά τα υπό αναφορά έτη, βασίστηκαν στην προσέγγιση με βάση τον υπολογιζόμενο κίνδυνο (risk-based approach) και επικεντρώθηκαν τόσο στο επίπεδο της συμμόρφωσης του προγράμματος AML/CTF του Διαχειριστή με τις απαιτήσεις του Νόμου AML και της Οδηγίας AML/CTF όσο και στην αποτελεσματικότητα της εφαρμογής του.

8.3.2 Εξ Αποστάσεως Εποπτεία

Μέσω της εξ αποστάσεως παρακολούθησης και της εξέτασης πληροφοριών/δεδομένων που άπτονται AML/CTF θεμάτων και τα οποία υποβάλλονται, ως επί το πλείστον, μέσω των μηνιαίων αναφορών του Διαχειριστή, η ΑΠΕΚ ενημερώνεται για το φάσμα των κινδύνων ML/TF στους οποίους εκτίθεται ο Διαχειριστής αλλά και πιθανές αδυναμίες και ελλείψεις. Μέσω της εξ αποστάσεως εποπτείας αξιολογείται το επίπεδο συμμόρφωσης του Διαχειριστή με τις υποχρεώσεις του που προβλέπονται από τη νομοθεσία, το σχετικό κανονιστικό πλαίσιο και το πρόγραμμά του για θέματα AML/CTF.

Στο πλαίσιο της εξ αποστάσεως εποπτείας AML/CTF, η ΑΠΕΚ έλαβε και εξέτασε τα ακόλουθα κατά τα υπό αναφορά έτη:

- i. Μηνιαίες Εκθέσεις από τον Διαχειριστή σύμφωνα με τις απαιτήσεις της σχετικής Οδηγίας της ΑΠΕΚ αναφορικά με την υποβολή εκθέσεων («Regulatory Reporting Direction»).
- ii. Ετήσιες Εκθέσεις του Λειτουργού Συμμόρφωσης AML/CTF του Διαχειριστή που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο μαζί με τα σχετικά πρακτικά τους.
- iii. Εκθέσεις του τμήματος εσωτερικού ελέγχου του Διαχειριστή που σχετίζονται με θέματα AML/CTF που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο μαζί με τα σχετικά πρακτικά.
- iv. Εκτίμηση Επιχειρηματικού Κινδύνου (Business Wide Risk Assessment) του Διαχειριστή το οποίο επικαιροποιείται σε ετήσια βάση.
- v. Ad-hoc Εκθέσεις, πληροφορίες και δεδομένα κατόπιν σχετικών αιτημάτων της ΑΠΕΚ.
- vi. Εκθέσεις από ανεξάρτητα τρίτα μέρη που σχετίζονται με το AML Πρόγραμμα του Διαχειριστή
- vii. Νέες ή επικαιροποιημένες πολιτικές και διαδικασίες σχετικές με AML/CTF.
- viii. Προτάσεις για νέες υπηρεσίες, προϊόντα ή πολιτικές που έχουν αντίκτυπο σε σχέση με AML/CTF, όπως για παράδειγμα η πρόταση για την υποχρεωτική χρήση κάρτας.

Το 2022 η ΑΠΕΚ διεξήγε τέσσερις (4) επιπροσθέτους μη επιτόπιους ελέγχους αρχείων πελατών σε δειγματοληπτική βάση. Κατά το 2023, στο πλαίσιο της προσέγγισης βάσει του υπολογιζόμενου κινδύνου, η ΑΠΕΚ ανέπτυξε και εφάρμοσε ένα καινούργιο εργαλείο εξ αποστάσεως εποπτείας με σκοπό την προληπτική παρακολούθηση του Διαχειριστή προκειμένου να αξιολογηθεί η επάρκεια των διαδικασιών, συστημάτων και ελέγχων ειδικότερα όσον αφορά πελάτες υψηλού κινδύνου. Σε αυτό το πλαίσιο διενεργήθηκαν πάνω από 20 αξιολογήσεις φακέλων πελατών.

Στο πλαίσιο της επικαιροποίησης της υφιστάμενης Οδηγίας Ρυθμιστικών Εκθέσεων («Regulatory Reporting Direction»), η οποία καθορίζει τις υποχρεώσεις του Διαχειριστή ως προς την υποβολή ρυθμιστικών εκθέσεων, καθώς και το περιεχόμενο αυτών, η ΑΠΕΚ προχώρησε σε ενδελεχή αξιολόγηση των εποπτικών αναγκών AML/CTF, στη βάση των οποίων επικαιροποιήθηκαν οι υφιστάμενες απαιτήσεις ενώ παράλληλα προστέθηκαν καινούργια ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα/πληροφορίες σχετικά με βασικούς δείκτες κινδύνου ML/TF.

Η ΑΠΕΚ είναι επίσης υπεύθυνη για τη διασφάλιση της εφαρμογής από τον Διαχειριστή των διατάξεων των Ψηφισμάτων ή Αποφάσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας (Κυρώσεις) ή/και των Αποφάσεων και Κανονισμών του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Περιοριστικά Μέτρα). Επιπλέον, εντός του 2023, σε αυτό το πλαίσιο, και ένεκα των εξελίξεων με τον Πόλεμο στην Ουκρανία και των περιοριστικών μέτρων που επιβλήθηκαν από την ΕΕ καθώς και άλλων σχετικών κυρώσεων, η ΑΠΕΚ ζήτησε και έλαβε πληροφορίες από το Διαχειριστή αναφορικά με τις ενέργειες και τα μέτρα που έλαβε για τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις του να εφαρμόσει τις κυρώσεις και τα περιοριστικά μέτρα που επιβλήθηκαν από το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ και το Συμβούλιο της ΕΕ σε σχέση με την κατάσταση στην Ουκρανία.

8.3.3 Επιτόπια Εποπτεία

Τον Μάιο του 2022 η ΑΠΕΚ ξεκίνησε επιτόπιο έλεγχο πλήρους εύρους για να διαπιστώσει το επίπεδο συμμόρφωσης του αναθεωρημένου προγράμματος AML/CTF του Διαχειριστή με τις απαιτήσεις του Νόμου AML και της Οδηγίας AML/CTF, τόσο όσον αφορά την «τεχνική συμμόρφωση», δηλαδή τη θέσπιση επαρκών πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων αλλά και την αποτελεσματικότητα της εφαρμογής αυτών των πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων στις εργασίες του καζίνο. Ο εκτεταμένος αυτός έλεγχος είχε ως κύριο στόχο την αξιολόγηση της ετοιμότητας του Διαχειριστή πριν από το άνοιγμα του ICR.

Ο επιτόπιος έλεγχος πλήρους εύρους του Διαχειριστή ολοκληρώθηκε εντός του 2023. Η σχετική έκθεση με τα ευρήματα έτυχε έγκρισης από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΠΕΚ και κοινοποιήθηκε στη συνέχεια στον Διαχειριστή.

Για τις ανάγκες του Ελέγχου AML/CTF, η ΑΠΕΚ εφάρμοσε μια δομημένη προσέγγιση συλλογής αποδεικτικών στοιχείων, η οποία περιελάμβανε εξέταση πληροφοριών και εγγράφων που παρείχε ο Διαχειριστής, επιτόπιες και εξ αποστάσεως αξιολογήσεις καθώς και συνεντεύξεις με το προσωπικό και ανώτερα διοικητικά στελέχη του Διαχειριστή. Οι επιτόπιες και εξ αποστάσεως αξιολογήσεις αυτές επέτρεψαν στην ΑΠΕΚ να αξιολογήσει διεξοδικά τα εσωτερικά συστήματα και τις διαδικασίες που εφαρμόζονται για τον εντοπισμό και την πρόληψη παράνομων δραστηριοτήτων. Οι επιτόπιες επιθεωρήσεις παρείχαν την ευκαιρία να ελεγχθούν άμεσα οι διαδικασίες, να συνομιλήσει η ΑΠΕΚ με το αρμόδιο προσωπικό του Διαχειριστή και να επαληθεύσει την πρακτική εφαρμογή των μέτρων AML/CTF. Από την άλλη, οι εξ αποστάσεως επιθεωρήσεις περιλάμβαναν λεπτομερή ανάλυση των πληροφοριών και δεδομένων που υπέβαλλε ο Διαχειριστής, εξασφαλίζοντας μια συνεχή και ενδελεχή διαδικασία παρακολούθησης.

Ο Έλεγχος AML/CTF πλήρους εύρους, εξέτασε τις κύριες πτυχές του προγράμματος AML/CTF του Διαχειριστή, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των κάτωθι αναφερθέντων:

- I. Αξιολόγηση κινδύνου AML/CTF.
- II. Ρυθμίσεις εσωτερικής διακυβέρνησης για τη διαχείριση των κινδύνων ML/TF.
- III. Ρόλος της ανώτερης διοίκησης.
- IV. Ρόλος και αρμοδιότητες του Λειτουργού Συμμόρφωσης για θέματα AML/CTF (AMLCO).
- V. Ρόλος του εσωτερικού ελέγχου.
- VI. Εκπαίδευση και έλεγχος των εργαζομένων.
- VII. Εσωτερικές πολιτικές, διαδικασίες και έλεγχοι.
- VIII. Δέουσα επιμέλεια πελατών (CDD)*.
- IX. Αξιολόγηση κινδύνου πελάτη (CRA).
- X. Ενισχυμένη δέουσα επιμέλεια (EDD).
- XI. Συνεχής παρακολούθηση.
- XII. Αναγνώριση και αναφορά ύποπτων συναλλαγών/δραστηριοτήτων.
- XIII. Τήρηση αρχείου.

*Για τους σκοπούς του επιτόπιου ελέγχου η ΑΠΕΚ εξέτασε αριθμό αρχείων πελατών σε δειγματοληπτική βάση.

Κατά τη διάρκεια του ελέγχου AML/CTF, διαπιστώθηκε ότι ο Διαχειριστής κατέβαλε σημαντικές προσπάθειες προκειμένου να βελτιώσει το επίπεδο συμμόρφωσης του προγράμματός του με τον Νόμο AML και την Οδηγία AML/CTF, ιδίως σε σύγκριση με τον προηγούμενο επιτόπιο έλεγχο. Οι βελτιώσεις αυτές αναγνωρίστηκαν από την ΑΠΕΚ ως πολύτιμο και σημαντικό βήμα στη διαδικασία διαμόρφωσης μιας θετικής κουλτούρας συμμόρφωσης αλλά και πιο αποτελεσματικών ελέγχων και διαδικασιών.

Κατόπιν ολοκλήρωσης του επιτόπιου ελέγχου, πραγματοποιήθηκαν εκτεταμένες επαφές μεταξύ της ΑΠΕΚ και του Διαχειριστή σε σχέση με τα ευρήματα. Ο Διαχειριστής συνεργάστηκε πλήρως με την ΑΠΕΚ και επέδειξε υψηλό επίπεδο δέσμευσης και αφοσίωσης για τη διόρθωση κάποιων αδυναμιών αλλά και προθυμία να εργαστεί περαιτέρω για τη βελτίωση των πολιτικών, διαδικασιών και ελέγχων που σχετίζονται με θέματα AML/CTF.

Οι επαφές με το Διαχειριστή και η ανατροφοδότηση που δόθηκε, είχαν ως αποτέλεσμα ο Διαχειριστής να προβεί σε άμεσες ενέργειες και δράσεις. Ένα από τα αποτελέσματα ήταν η βελτιστοποίηση της μεθοδολογίας του εργαλείου εκτίμησης κινδύνου AML/CTF των πελατών από τον Διαχειριστή η οποία του επιτρέπει να αξιολογεί με πιο αποτελεσματικό, ακριβή και σύμφωνα με τη νομοθεσία τρόπο το επίπεδο ML/TF ρίσκου των πελατών και εν συνεχεία να λαμβάνει τα ανάλογα μέτρα δέουσας επιμέλειας.

Εκτός από τους τακτικούς επιτόπιους ελέγχους, η ΑΠΕΚ διενεργεί και στοχευμένους ad-hoc επιτόπιους ελέγχους ανάλογα και με τα αποτελέσματα της εξ αποστάσεως εποπτείας και της ανάλυσης των πληροφοριών που υποβάλλονται από τον Διαχειριστή. Εντός του 2023, η ΑΠΕΚ πραγματοποίησε ad-hoc επιτόπιο έλεγχο με σκοπό να αξιολογήσει τις διαδικασίες που ακολουθούνται από τον Διαχειριστή σε σχέση με τις υπηρεσίες συναλλαγματος που ο τελευταίος παρέχει στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του.

8.3.4 Συνεχής Παρακολούθηση του Τομέα AML/CTF και Ενημέρωση του Διαχειριστή

Η ΑΠΕΚ εξετάζει και παρακολουθεί καθημερινά διάφορες πηγές πληροφόρησης που σχετίζονται με τον τομέα AML/CTF καθώς και με τον τομέα των καζίνο, προκειμένου να εντοπίζει αναδυόμενους κινδύνους καθώς και σημαντικές τάσεις και εξελίξεις στους τομείς αυτούς σε παγκόσμιο επίπεδο, συμπεριλαμβανομένης της έκδοσης νέων νόμων και κανονισμών, διεθνών βέλτιστων πρακτικών, τάσεων και κατευθυντήριων γραμμών κ.λ.π. Όπου κρίνεται αναγκαίο, υπάρχει απευθείας επικοινωνία με τον Διαχειριστή ενώ σχετικές ανακοινώσεις αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ΑΠΕΚ προς ενημέρωσή του.

Επιπρόσθετα, η ΑΠΕΚ παρακολουθεί καθημερινά τις αλλαγές που πραγματοποιούνται στις διεθνείς κυρώσεις που έχουν υιοθετηθεί από το Συμβούλιο Ασφαλείας βάσει του κεφαλαίου VII του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, τα περιοριστικά μέτρα που έχουν υιοθετηθεί από το Συμβούλιο της ΕΕ μέσω σχετικών αποφάσεων και κανονισμών στο πλαίσιο της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ), καθώς και την υιοθέτηση νέων πακέτων κυρώσεων και ετοιμάζει σχετικές ενημερωτικές ανακοινώσεις οι οποίες αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ΑΠΕΚ.

Κατά τη διάρκεια του 2022 έχουν δημοσιευτεί στην ιστοσελίδα της ΑΠΕΚ 96 ενημερωτικά δελτία για θέματα AML/CTF, ενώ το 2023 έχουν δημοσιευθεί συνολικά 89.

8.3.5 Τεχνική Συμμόρφωση

Στο ταχέως εξελισσόμενο τοπίο της τεχνολογίας τυχερών παιχνιδιών, η διατήρηση της αυστηρής τεχνικής συμμόρφωσης είναι ζωτικής σημασίας για την ΑΠΕΚ η οποία είναι επιφορτισμένη με την ευθύνη της επίβλεψης της τεχνολογίας των τυχερών παιχνιδιών στα επίγεια καζίνο. Οι εποπτικές δράσεις και οι έλεγχοι συμμόρφωσης από την ΑΠΕΚ επιδιώκουν να διασφαλίσουν ότι ο εξοπλισμός τυχερών παιχνιδιών και η τεχνολογία καζίνο δεν θέτει σε κίνδυνο τις απαιτήσεις των όρων αδειοδότησης και των τεχνικών προτύπων, ούτε εγκυμονεί κινδύνους στους θεσμικούς/ρυθμιστικούς στόχους.

Η ΑΠΕΚ έχει δημιουργήσει ένα εσωτερικό Πλαίσιο Ταξινόμησης Διαδικασιών (Process Classification Framework-PCF), το οποίο θέτει τα θεμέλια για την καθιέρωση και την περαιτέρω βελτίωση των δραστηριοτήτων που αφορούν θέματα τεχνικής συμμόρφωσης μέσω των οποίων θα ελέγχεται και ρυθμίζεται αποτελεσματικά ο Διαχειριστής και τα επίγεια Καζίνο.

Μέχρι στιγμής η ΑΠΕΚ έχει εντοπίσει τις πιο κάτω κύριες διεργασίες υψηλού επιπέδου, που αφορούν τις κύριες δραστηριότητες/διαδικασίες Τεχνικής Συμμόρφωσης:

- (1) Διαχείριση/Αξιολόγηση Ζητημάτων & Κινδύνων Τεχνικής Συμμόρφωσης (Issue & Risk Management /Assessment).
- (2) Επαλήθευση & Επικύρωση/Δοκιμή Εξοπλισμού και Τεχνολογίας παιγνίων καζίνο (Verification & Validation/Testing).
- (3) Διαχείριση Πλαισίου Ρυθμιστικών Αναφορών και Ανάλυσης Δεδομένων (Manage Regulatory Reporting and Business Data Analytics Framework).
- (4) Διαχείριση και Αξιολόγηση Τεχνολογικών Προτάσεων & Αιτημάτων Αλλαγών (Manage & Assess Technology Proposals & Change Requests).
- (5) Δημιουργία και Διαχείριση Τεχνικών Προτύπων (Technical Standards).

8.4 Διαχείριση/Αξιολόγηση Ζητημάτων & Κινδύνων Τεχνικής Συμμόρφωσης (Issue & Risk Management/Assessment)

8.4.1 Εκτίμηση Κινδύνων

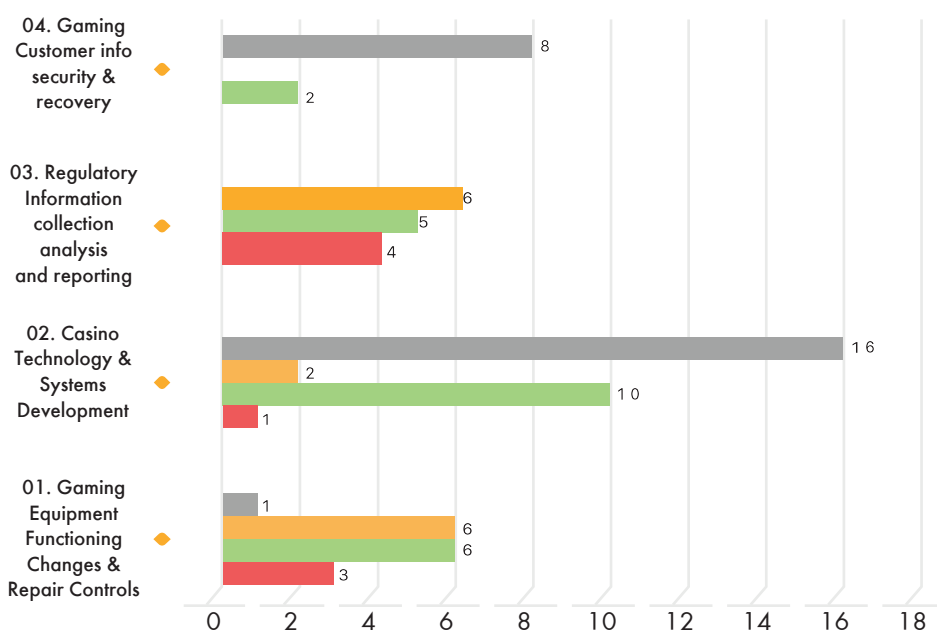
Η διεργασία αυτή εμπεριέχει όλες εκείνες τις ενέργειες που υποστηρίζουν την προσέγγιση της ΑΠΕΚ ως προς την αντιμετώπιση του ρυθμιστικού κινδύνου (risk-based approach). Όσον αφορά την εκτίμηση κινδύνων κατά τα υπό αναφορά έτη η ΑΠΕΚ:

- Επανεξέτασε το προσχέδιο του εγγράφου καθοδήγησης/μεθοδολογίας για τον εντοπισμό και εκτίμηση κινδύνων τεχνικής συμμόρφωσης, μέσα στο γενικότερο πλαίσιο της ετοιμασίας μεθοδολογίας της αξιολόγησης κινδύνων συμμόρφωσης της ΑΠΕΚ.
- Δημιούργησε μητρώο εσωτερικών κινδύνων τεχνικής συμμόρφωσης (risk register), στο οποίο γίνεται καταγραφή, ανάλυση και αξιολόγηση κινδύνων, και μέσα από το οποίο αναδύονται Βασικοί Δείκτες Απόδοσης (KPIs) βλ. πίνακα πιο κάτω.
- Ετοίμασε σχέδιο ενεργειών τεχνικής συμμόρφωσης με βάση τους κινδύνους που εντοπίστηκαν και τις ενέργειες προς αντιμετώπιση τους (risk mitigation plan) με βάση τη λεπτομερή έκθεση κινδύνων τεχνικής συμμόρφωσης που ετοιμάστηκε το 2022.

Σύνολο καταγεγραμμένων κινδύνων στο μητρώο (μέχρι 31/12/2023)

7,0

Likelihood of risk occurring	Very High (5)	High (4)	Low (2)	Very Low (1)
	1	1	1	1
	4	2	5	1
	1	1	6	3
Impact	Low (1)	Low (2)	High (4)	Very High (5)
	16	5	1	1
	1	1	6	3
	4	2	5	1

Αριθμός Κινδύνων ανά Τύπο και Κατάταξη Κινδύνου

8.4.2 Εξέταση Ζητημάτων

Όσον αφορά στην εξέταση των ζητημάτων που σχετίζονται με την τεχνική συμμόρφωση, κατά τη διετία 2022 – 2023, η ΑΠΕΚ προχώρησε στη δημιουργία σχετικού μητρώου ζητημάτων τεχνικής συμμόρφωσης (issues register), στο οποίο γίνεται καταγραφή και ανάλυση οποιωνδήποτε ζητημάτων που χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης/ επεξεργασίας.

8.4.3 Επαλήθευση και Επικύρωση/Δοκιμή Εξοπλισμού Παιγνίων Καζίνο

Η ανάγκη για τη δημιουργία αυτής της διεργασίας πηγάζει από τον κανονισμό 26(1)(2)(3), και υποστηρίζει τη στρατηγική και προσέγγιση εφαρμογής για την επαλήθευση και επικύρωση/δοκιμών στον εξοπλισμό και την τεχνολογία παιγνίων καζίνο (Verification and Validation/Testing (VVT) strategy and implementation approach), με τη χρήση βέλτιστων πρακτικών/ μεθόδων/ εργαλείων τεχνικής συμμόρφωσης.

Η οριστικοποίηση και αποτελεσματική εφαρμογή αυτής της στρατηγικής προσέγγισης της ΑΠΕΚ θα πραγματοποιηθεί μετά την ολοκλήρωση του έργου για τη διεξαγωγή επιτόπιας επιθεώρησης στον τεχνολογικό εξοπλισμό του ICR από εργαστήριο δοκιμών παιγνίου (Gaming Test Laboratory), το οποίο βρίσκεται σε εξέλιξη.

8.4.4 Επαλήθευση και Επικύρωση Εξοπλισμού Τυχερών Παιχνιδιών

Οι μέχρι σήμερα δραστηριότητες επαλήθευσης και επικύρωσης/δοκιμών (VVT Activities) με επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις στον εξοπλισμό τυχερών παιχνιδιών του καζίνο, δεν έχουν καταδείξει σημαντική παραβίαση ή οποιαδήποτε απόκλιση από τα τεχνικά πρότυπα.

Μητρώο Παιγνιομηχανημάτων: Η ΑΠΕΚ ενημερώνει και διαχειρίζεται ένα κεντρικό ψηφιακό μητρώο με τεχνικές πληροφορίες όλων των παιγνιομηχανημάτων μετά και τη λειτουργία του ICR σε συνεργασία με την ομάδα Επιθεωρητών οι οποίοι βρίσκονται στις εγκαταστάσεις του Καζίνο σε συνεχή βάση. Στόχος της ΑΠΕΚ είναι η περαιτέρω βελτίωση, ενημέρωση και αποτελεσματικότερη παρακολούθησή του.

Η ΑΠΕΚ ελέγχει επίσης το μητρώο σημαντικών ενεργειών τεχνικής υποστήριξης σε παιγνιομηχανήματα και τροχούς ρουλέτας που λαμβάνεται σε μηνιαία βάση από τον Διαχειριστή μέσα στα πλαίσια της Οδηγίας Ρυθμιστικών Αναφορών. Κατά το 2022 έχουν υποβληθεί περίπου 270 ενέργειες προς εξέταση ενώ το 2023 έχουν υποβληθεί πέραν των 900 τέτοιων ενεργειών οι οποίες αποτυπώνονται ανά έτος στους κάτωθι Πίνακες 1 & 2.

Πίνακας 1: 2022

Αριθμός επιτόπιων
ελέγχων/επιθεωρήσεων

7

Σημαντικές ενέργειες
τεχνικής υποστήριξης
Παιγνιομηχανημάτων
από Διαχειριστή

270

Πίνακας 2: 2023

Αριθμός **επιτόπιων ελέγχων**
επιθεωρήσεων εξοπλισμού
παιγνίων (2023)

2

Έλεγχος σημαντικών ενεργειών
τεχνικής υποστήριξης
Παιγνιομηχανημάτων από
Διαχειριστή (2023)

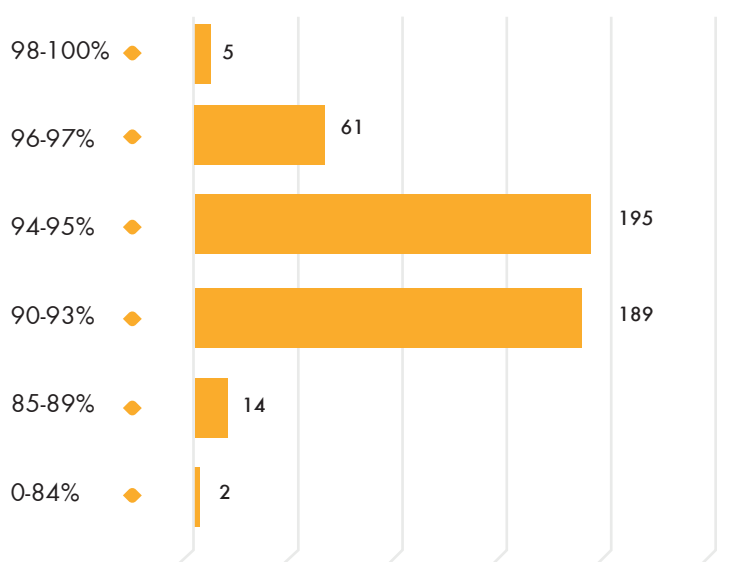
>900

8.4.5 Απόδοση Παιγνιομηχανημάτων – Θεωρητικό vs Πραγματικό RTP%

Μια πολύ σημαντική δραστηριότητα συμμόρφωσης και εποπτικού ελέγχου της ΑΠΕΚ είναι η ανάλυση και αξιολόγηση της απόδοσης των παιγνιομηχανημάτων από το αρμόδιο τμήμα τεχνικής συμμόρφωσης.

Για το 2022, η πραγματική απόδοση των παιγνιομηχανημάτων, κυμαινόταν στην πλειονότητά τους μεταξύ 90% και 95% σε σύνολο 466 παιγνιομηχανημάτων που βρίσκονταν σε λειτουργία. Για 2 παιγνιομηχανήματα το πραγματικό RTP% κυμαινόταν κάτω από το ελάχιστο θεωρητικό RTP% του 85% με βάση τα Τεχνικά Πρότυπα, λόγω χαμηλής κυρίως παικτικότητας.

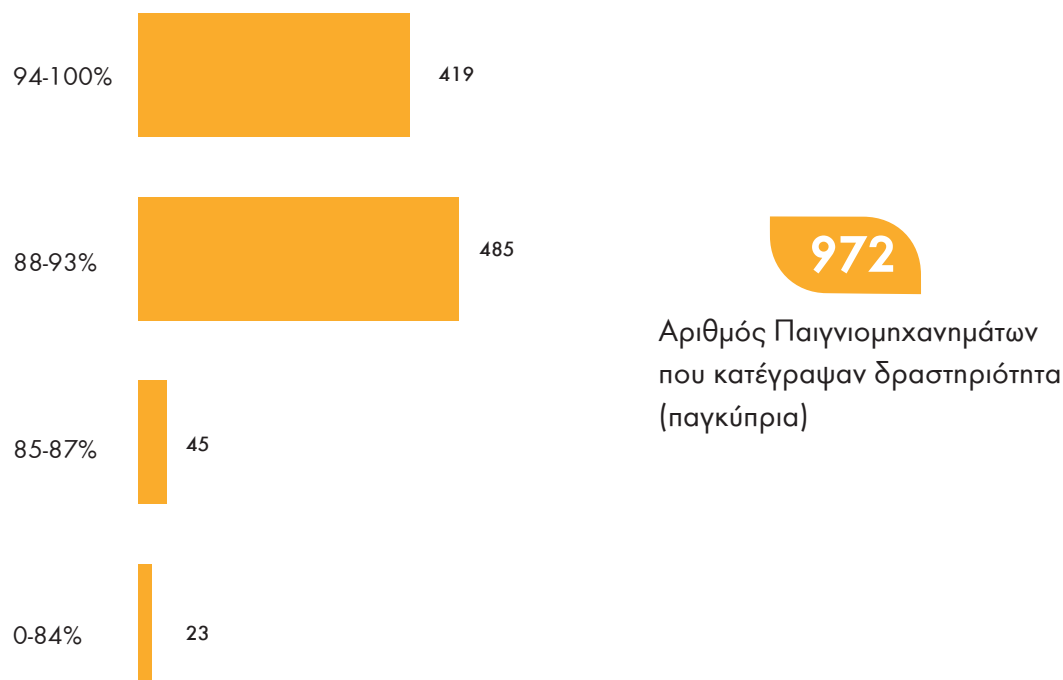
Πίνακας 1: 2022

**Παιγνιομηχανήματα -
Πραγματικό RTP%
(μέχρι Σεπτέμβριο 2022)**

Για το 2023, η πραγματική απόδοση των παιγνιομηχανημάτων, κυμαινόταν στην πλειονότητά τους επίσης μεταξύ 90% και 95% σε σύνολο 972 παιγνιομηχανημάτων που βρίσκονταν σε λειτουργία (αύξηση λόγω του ανοίγματος του ICR). Για 23 παιγνιομηχανήματα το πραγματικό RTP% κυμαινόταν κάτω από το ελάχιστο θεωρητικό RTP% του 85% με βάση τα Τεχνικά Πρότυπα, λόγω χαμηλής κυρίως παικτικότητας.

Πίνακας 2: 2023

8.4.6 Αξιολόγηση και Διαχείριση Τεχνολογικών Προτάσεων και Αιτημάτων για Αλλαγές

Η διεργασία αυτή της ΑΠΕΚ, υποστηρίζει τις απαιτήσεις της Οδηγίας «Direction for Proposals and Change Requests» που τέθηκε σε εφαρμογή τον Ιανουάριο 2021, σχετικά με την υποβολή προτάσεων για εφαρμογή νέων καινοτόμων τεχνολογιών τυχερών παιχνιδιών, καθώς και αιτημάτων για αλλαγές στην υφιστάμενη τεχνολογία και εξοπλισμό τυχερών παιχνιδιών που βρίσκεται σε λειτουργία στο ICR.

8.4.6.1 Προτάσεις για Νέες Τεχνολογίες

Κατά τα υπό αναφορά έτη, η ΑΠΕΚ έχει παραλάβει αιτήματα για την εφαρμογή των πιο κάτω νέων τεχνολογιών και έχει προβεί σε εκθέσεις Τεχνικής Αξιολόγησης & Αξιολόγησης Κινδύνου για την κάθε μια απ' αυτές. Πιο συγκεκριμένα, έχει παραλάβει:

2022

- (i) Εφαρμογή ηλεκτρονικού πορτοφολιού (E-Wallet).
- (ii) Εγκατάσταση και εφαρμογή συστήματος για τη διαχείριση χαρτιών τράπουλας. (Player Card Management System).

2023

- (iii) Bingo system & handheld devices.
- (iv) Cashless Systems Solution (in progress).
- (v) Playing Cards Management System.
- (vi) Remote Registration.
- (vii) Mandatory Card Usage (in progress).

8.4.7 Αιτήματα για Αλλαγές σε Εξοπλισμό και Τεχνολογία Καζίνο

Η ΑΠΕΚ έχει προβεί στη δημιουργία προκαταρκτικού Μητρώου Αλλαγών για καταχώρηση των Major ή Normal αλλαγών που υποβάλλονται από τον Διαχειριστή στα πλαίσια της προαναφερθείσας Οδηγίας, και βελτιστοποίηση της διαδικασίας υποβολής τους σε συνεργασία με τον Διαχειριστή.

Από την ημέρα εφαρμογής της Οδηγίας και μέχρι το τέλος του 2022 έχουν υποβληθεί από τον Διαχειριστή αιτήματα για πέραν των 200 αλλαγών στον τεχνολογικό εξοπλισμό του καζίνο οι οποίες έχουν καταχωρηθεί στο Μητρώο Αλλαγών για περαιτέρω ανάλυση.

Ο αριθμός των αιτημάτων για αλλαγές που έχουν υποβληθεί από τον Διαχειριστή και έχουν καταχωρηθεί στο μητρώο μέχρι το τέλος του 2023 έχει ξεπεράσει τα 900 και αυτό οφείλεται κυρίως στην αύξηση του τεχνολογικού εξοπλισμού με τη λειτουργία του ICR.

8.4.7.1 Μηνιαία Αναφορά για Τροποποιήσεις στο Σύστημα Διαχείρισης Καζίνο (GEMS)

Με βάση τις απαιτήσεις της Οδηγίας, ο Διαχειριστής θα πρέπει να υποβάλλει σε μηνιαία βάση σχετικό μητρώο με όλες τις αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν στο σύστημα GEMS, οι οποίες δεν εμπίπτουν στην κατηγορία των Major ή Normal αλλαγών. Από την ημέρα εφαρμογής της Οδηγίας μέχρι το τέλος του 2022 έχουν υποβληθεί από τον Διαχειριστή 100 τέτοιες αλλαγές για περαιτέρω ανάλυση και αξιολόγηση του κινδύνου και της τεχνικής συμμόρφωσης της κάθε αλλαγής. Το 2023 έχουν υποβληθεί από τον Διαχειριστή 30 τέτοιες αλλαγές.

8.4.8 Διαχείριση Πλαισίου Ρυθμιστικών Αναφορών και Ανάλυσης Δεδομένων

Στο εξελισσόμενο τοπίο του τομέα των τυχερών παιχνιδιών, η ανάλυση δεδομένων έχει καταστεί ακρογωνιαίος λίθος της αποτελεσματικής ρύθμισης και εποπτείας. Για την ΑΠΕΚ, η ικανότητα συλλογής, ανάλυσης και ερμηνείας των δεδομένων που συλλέγει δεν είναι απλώς επωφελής αλλά απαραίτητη. Οι γνώσεις που προκύπτουν από την ολοκληρωμένη ανάλυση δεδομένων της επιτρέπουν να διασφαλίζει τη συμμόρφωση, να προωθεί τη διαφάνεια και να διαφυλάσσει την ακεραιότητα του τομέα.

Όπως προαναφέρθηκε, η ΑΠΕΚ προχώρησε στην επικαιροποίηση της Οδηγίας Ρυθμιστικών Εκθέσεων στην οποία έχουν ενσωματωθεί πρόσθετες ρυθμιστικές εκθέσεις με βάση τις ανάγκες των Τμημάτων Συμμόρφωσης ενώ τροποποιήθηκαν αρκετές από τις υφιστάμενες. Η ΑΠΕΚ έχει εφαρμόσει έτσι ένα αποτελεσματικό και σύγχρονο σύστημα συλλογής

ημερήσιων και μηνιαίων ρυθμιστικών αναφορών/δεδομένων που υποβάλλονται από τον Διαχειριστή βάσει της επικαιροποιημένης Οδηγίας Ρυθμιστικών Εκθέσεων και προβαίνει σε μια σειρά από δράσεις προκειμένου τα δεδομένα αυτά να αναλύονται και να ερμηνεύονται προς υποστήριξη του εποπτικού της πλάνου.

Μεταξύ άλλων ενεργειών που λαμβάνονται είναι οι εξής:

- (i) Μηνιαίος συμψηφισμός των ημερήσιων αναφορών.
- (ii) Επικύρωση αποτελεσμάτων ανάλυσης των ημερήσιων/μηνιαίων αναφορών και ενημέρωση των σωρευτικών βάσεων δεδομένων (cumulative databases).
- (iii) Εξαγωγή πληροφοριών (data insights) από την επεξεργασία των ημερήσιων και μηνιαίων αναφορών προς υποστήριξη των δραστηριοτήτων των ομάδων συμμόρφωσης.
- (iv) Επεξεργασία αιτημάτων από τον Διαχειριστή για διορθώσεις στα ήδη υποβληθέντα στοιχεία/καταστάσεις.
- (v) Οπτικοποίηση δεδομένων με χρήση γραφημάτων/διαγραμμάτων (data visualization).
- (vi) Ανάλυση των δεδομένων από τα Τμήματα Συμμόρφωσης της ΑΠΕΚ αναλόγως του τομέα ενδιαφέροντός τους για την αποτελεσματική άσκηση των καθηκόντων τους. Το Τμήμα Τεχνικής Συμμόρφωσης αναλύει και επεξεργάζεται τα δεδομένα και παρέχει όπου χρειάζεται υποστήριξη στα άλλα τμήματα συμμόρφωσης της ΑΠΕΚ όπως π.χ. στο Τμήμα Οικονομικής Συμμόρφωσης σχετικά με την εξέταση τυχόν αποκλίσεων (variances) στις ημερήσιες και μηνιαίες καταστάσεις που υποβάλλονται από τον Διαχειριστή αλλά και στο Τμήμα AML/CTF.

8.4.9 Δημιουργία και Διαχείριση Τεχνικών Προτύπων (Technical Standards)

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 47(3) του περί Καζίνου Νόμου, η ΑΠΕΚ καθορίζει με την έκδοση διαταγμάτων ή οδηγιών τεχνικά πρότυπα και εκδίδει ανακοινώσεις για τα τεχνικά πρότυπα που απαιτούνται για σκοπούς εξοπλισμού παιγνίου με απώτερο σκοπό να διασφαλίσει ότι τα παιχνίδια και τα συστήματα που λειτουργούν στο καζίνο είναι δίκαια, ασφαλή, ελεγχόμενα και αξιόπιστα.

Ενώ ο Νόμος και οι Κανονισμοί θέτουν το γενικό ρυθμιστικό πλαίσιο, τα τεχνικά πρότυπα θέτουν ένα ευρύ τεχνικό ρυθμιστικό πλαίσιο, το οποίο η ΑΠΕΚ έχει ευθύνη να παρακολουθεί σε συνεχή βάση, και να αναλύει οποιοσδήποτε ανάγκες για περαιτέρω ενίσχυση εκεί και όπου χρειάζεται. Επίσης, η ΑΠΕΚ μέσω της εφαρμογής του εποπτικού της πλάνου προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες προκειμένου να διασφαλίζει ότι τα τεχνικά πρότυπα ακολουθούνται από τον Διαχειριστή και ότι ο εξοπλισμός και τα παιχνίδια που πρόκειται να αδειοδοτηθούν συνάδουν πλήρως με αυτά τα τεχνικά πρότυπα.

Οι ενέργειες που έχουν διεκπεραιωθεί κατά τη διετία 2022-2023 σχετικά με τη δημιουργία και διαχείριση τεχνικών προτύπων συνοψίζονται ως εξής:

- (i) Εντοπισμός περιοχών που δύναται να ενισχύσουν περαιτέρω τα Τεχνικά Πρότυπα της ΑΠΕΚ και οι οποίες διέπουν τη λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης καζίνο (GEMS) και διαχείρισης παιγνιομηχανημάτων (Neon).

- (ii) Επεξεργασία αιτήματος από το εργαστήριο δοκιμών παιγνίου BMM για διευκρινήσεις αναφορικά με προγραμματισμένες αλλαγές στους Κανονισμούς και Τεχνικά Πρότυπα της ΑΠΕΚ, και κατά πόσο η ΑΠΕΚ προτίθεται να διεξάγει επιτόπιες επιθεωρήσεις του τεχνολογικού εξοπλισμού του καζίνο με τη συμβολή εργαστηριακών δοκιμών παιγνίου (Gaming Test Laboratories).
- (iii) Ανάλυση αιτήματος από τον προμηθευτή παιγνιομηχανημάτων Light & Wonder (SG) για το κατά πόσο 2 νέα προϊόντα τους (Deck Checker & Us spin Roulette) είναι συμβατά με τα τεχνικά πρότυπα της ΑΠΕΚ.
- (iv) Ανάλυση των Διεθνών Τεχνικών Προτύπων (GLI Technical Standards) που διέπουν τη λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης καζίνο, με στόχο τη μελλοντική εφαρμογή τους στα Τεχνικά Πρότυπα της ΑΠΕΚ η οποία θα ενισχύσει περαιτέρω το τεχνολογικό ρυθμιστικό πλαίσιο των συστημάτων του καζίνο.

8.5

Δράσεις και Αποτελέσματα στον Τομέα του Υπεύθυνου Παιγνίου

Ακρογωνιαίος λίθος της αποστολής της ΑΠΕΚ από την ημέρα ίδρυσής της ήταν και παραμένει η διασφάλιση ότι τα τυχερά παιχνίδια στα επίγεια καζίνο παραμένουν μια ασφαλής και ελεγχόμενη δραστηριότητα. Ως εκ τούτου, λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα, ενέργειες και πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην ελαχιστοποίηση της δυνητικής βλάβης που συνδέεται με τα τυχερά παιχνίδια καζίνο, την προστασία των ευάλωτων παικτών, στην πρόληψη του προβληματικού τζόγου και στην προώθηση μιας κουλτούρας ευαισθητοποίησης μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων του Διαχειριστή, των εργαζομένων και των πελατών.

Το λεγόμενο Υπεύθυνο Παιγνίο, δεν είναι απλώς μια υποχρέωση για την ΑΠΕΚ αλλά αποτελεί κυρίως μια δέσμευση προς την κοινωνία η οποία βλέπει πολλές φορές σκωπτικά τον τομέα λόγω της δυνητικής βλάβης που μπορεί να επιφέρει σε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού. Η συμμετοχή σε τυχερά παιχνίδια καζίνο, ιδιαίτερα όταν το άτομο διατηρεί τον έλεγχο των ενεργειών του και του ποσού που δαπανά, αποτελεί μια ψυχαγωγική δραστηριότητα με περιορισμένο κίνδυνο. Παρόλο που η ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια είναι μια ψυχαγωγική δραστηριότητα για τους περισσότερους, ορισμένα άτομα μπορεί να αντιμετωπίσουν δυσκολίες στον έλεγχο της ενασχόλησής τους με τα τυχερά παιχνίδια καζίνο.

Η ανεξέλεγκτη ή/και προβληματική ενασχόληση του ατόμου με τα τυχερά παιχνίδια μπορεί να οδηγήσει σε σημαντική ζημιά καθώς διαταράσσει τις προσωπικές και εργασιακές σχέσεις και οδηγεί σε σημαντικές οικονομικές δυσκολίες.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της σχετικής έρευνας γενικού πληθυσμού, το 2022, 55% των Κυπρίων συμμετείχε σε τυχερά παιχνίδια¹. Το 6.3% από αυτά τα άτομα δήλωσε ότι συμμετείχε σε τυχερά παιχνίδια καζίνο, με το 15.5% από αυτούς/ες να δηλώνει ότι συμμετείχε σε τυχερά παιχνίδια καζίνο τουλάχιστο μία φορά το μήνα. Από το σύνολο των ατόμων τα οποία δήλωσαν ότι συμμετείχαν σε τυχερά παιχνίδια, το 3.6% είχε μέτριο κίνδυνο, ενώ το 1.5% είχε υψηλό κίνδυνο, για την ανάπτυξη προβληματικής ενασχόλησης.

¹ Baxter, C. M., Young, M. M., Volberg, R., & Kokkalou, C (2023) *Gambling and Problem Gambling in the Republic of Cyprus: Results of a 2022 National quantitative survey*. <https://nba.gov.cy/parousiasi-apotelesmaton-pagkyprias-posotikis-erevnas-gia-to-etos-2022/>

Ανάλογα στοιχεία σχετικής έρευνας γενικού πληθυσμού έδειξε ότι το 2023, το 23% των Κυπρίων συμμετείχε σε τυχερά παιχνίδια². Από το σύνολο των ατόμων τα οποία δήλωσαν ότι συμμετείχαν σε τυχερά παιχνίδια, το 2% είχε μέτριο κίνδυνο, ενώ το 1% είχε υψηλό κίνδυνο, για την ανάπτυξη προβληματικής ενασχόλησης.

Η σημασία που αποδίδει η ΑΠΕΚ στον εν λόγω τομέα αντικατοπτρίζεται στις αυστηρές πολιτικές, τις υποχρεώσεις που επιβάλλει στον Διαχειριστή, και τις δράσεις επιβολής οι οποίες είναι απαραίτητες για τη διατήρηση της εμπιστοσύνης του κοινού στην ακεραιότητα του κλάδου. Στην ενότητα που ακολουθεί, αναλύονται οι εποπτικές δράσεις και ενέργειες της Αρχής αναφορικά με την υποχρέωση τόσο της ίδιας όσο και του Διαχειριστή για να διασφαλίσει ένα ασφαλές περιβάλλον τυχερών παιχνιδιών καζίνο ελαχιστοποιώντας τη δυνητική βλάβη που η ενασχόληση με αυτά μπορεί να επιφέρει.

8.5.1 Έλεγχος Συμμόρφωσης και Εποπτεία

Διαμέσου του ελέγχου και της εποπτείας του Σχεδίου Υπεύθυνου Παιγνίου το οποίο αναπτύσσεται και εφαρμόζεται από τον Διαχειριστή σε όλα τα αδειοδοτημένα καζίνο της Κυπριακής Δημοκρατίας, με βάση τη σχετική νομοθεσία, η ΑΠΕΚ ασκεί ελέγχους και προωθεί δράσεις Υπεύθυνου Παιγνίου οι οποίες σκοπό έχουν να μειώσουν τον κίνδυνο για εμφάνιση προβληματικής ενασχόλησης με το τυχερό παιχνίδι, και ως εκ τούτου τις πιθανές αρνητικές συνέπειές του.

Κατά τη διάρκεια του 2022, 13% των εγγεγραμμένων πελατών του καζίνο έκαναν χρήση τουλάχιστον ενός προγράμματος Υπεύθυνου Παιγνίου στην προσπάθειά τους να υποστηρίξουν τη μείωση του κινδύνου για προβληματική ενασχόληση. Η πλειοψηφία από αυτούς/ες χρησιμοποίησε τα προγράμματα αυτοαποκλεισμού (12.5%) για να ρυθμίσει την ενασχόλησή της με τα τυχερά παιχνίδια καζίνο. Κατά την ίδια χρονική περίοδο, 4% των εγγεγραμμένων πελατών του καζίνο δέχθηκαν συστάσεις από την ομάδα υπεύθυνου παιγνίου του Διαχειριστή με σκοπό την ευαισθητοποίησή τους στον κίνδυνο ανάπτυξης προβληματικής ενασχόλησης, ενώ για τον ίδιο σκοπό απαγορεύθηκε η είσοδος στο 1% των εγγεγραμμένων πελατών του καζίνο.

Κατά τη διάρκεια του 2023, 5.25% των εγγεγραμμένων πελατών του καζίνο έκαναν χρήση των προγραμμάτων Υπεύθυνου Παιγνίου για να ελέγξουν την ενασχόληση τους με τα τυχερά παιχνίδια καζίνο. Το μεγαλύτερο μέρος από αυτούς/ες χρησιμοποίησε τα προγράμματα αυτοαποκλεισμού (5%). Κατά την ίδια χρονική περίοδο, η ομάδα υπεύθυνου παιγνίου του καζίνο προχώρησε σε συστάσεις στο 2% των εγγεγραμμένων πελατών του καζίνο με σκοπό την ευαισθητοποίησή τους στον κίνδυνο ανάπτυξης προβληματικής ενασχόλησης. Για τον ίδιο σκοπό απαγορεύθηκε η είσοδος στις εγκαταστάσεις του καζίνο στο 1% των εγγεγραμμένων πελατών του.

8.5.2 Εξέταση και Υποβολή του Σχεδίου Υπεύθυνου Παιγνίου

Ένας από τους κύριους στόχους της ΑΠΕΚ είναι ο έλεγχος και ο περιορισμός του εθισμού και των αρνητικών συνεπειών που συνδέονται με την προβληματική ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια. Για τον σκοπό αυτό, η ΑΠΕΚ εξετάζει και εγκρίνει τις προδιαγραφές του Σχεδίου Υπεύθυνου Παιγνίου (το «ΣΥΠ») που εφαρμόζεται από τον Διαχειριστή. Το ΣΥΠ

²Γιασεμή, Ι (2023). Κατάσταση του Φαινομένου των Εξαρτησιογόνων Ουσιών και άλλων εξαρτητικών συμπεριφορών στην Κύπρο – ευρήματα από την έρευνα γενικού πληθυσμού και ανάλυσης αστικών λυμάτων. Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου, <https://www.naac.org.cy/uploads/c811ea103b.pdf>.

περιλαμβάνει διαδικασίες για την αναγνώριση των πελατών που εμφανίζουν ή ενδέχεται να εμφανίσουν προβληματική συμπεριφορά, καθώς και την παροχή εργαλείων υπεύθυνου παιγνίου που θα βοηθήσουν τους παίκτες να ελέγχουν τη συμμετοχή τους στα τυχερά παιχνίδια. Διαμέσου της εξέτασης του ΣΥΠ το οποίο προσφέρεται από το αδειοδοτημένο καζίνο, συμπεριλαμβανομένων των δορυφορικών του εγκαταστάσεων, η ΑΠΕΚ προωθεί τεκμηριωμένες (evidence-based) δράσεις για τη μείωση του κινδύνου για προβληματική ενασχόληση με το τυχερό παιχνίδι και των πιθανών αρνητικών συνεπειών του.

Κατά τη διάρκεια του 2022 και 2023, ολοκληρώθηκε η μελέτη και αξιολόγηση κρίσιμων προδιαγραφών του ΣΥΠ, οδηγώντας σε σημαντική βελτίωση της εκπαίδευσης του προσωπικού των καζίνου. Στόχος είναι η παροχή εργαλείων που θα βοηθήσουν τους πελάτες να ελέγχουν τη συμμετοχή τους, μειώνοντας την πιθανότητα προβληματικής συμπεριφοράς. Παράλληλα, σημειώθηκε αξιόλογη πρόοδος στην ανάπτυξη και προβολή υλικού υπεύθυνου παιγνίου τόσο στον χώρο του καζίνου όσο και στις δορυφορικές του εγκαταστάσεις.

Στο επόμενο διάστημα, η ΑΠΕΚ θα προχωρήσει στην περιοδική επαναξιολόγηση των προδιαγραφών των Βασικών Δεικτών Απόδοσής (KPIs) του ΣΥΠ, συμπεριλαμβανομένων των χρονοδιαγραμμάτων εσωτερικής αξιολόγησής τους, καθώς και των διαδικασιών εσωτερικής αξιολόγησης πελατών του καζίνου οι οποίοι παρουσιάζουν ή ενδέχεται να παρουσιάσουν προβληματική ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια καζίνου.

8.5.3 Ανάπτυξη Πρωτοκόλλου Αξιολόγησης Προγράμματος Υποστήριξης Εθισμένων στο Παίγνιο Καζίνο

Ένας από τους βασικούς στόχους της ΑΠΕΚ είναι η πρόληψη της διάβρωσης του κοινωνικού ιστού από τις αρνητικές συνέπειες των τυχερών παιχνιδιών. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω επιστημονικά τεκμηριωμένων προγραμμάτων, τα οποία βασίζονται στην επιδημιολογική και εφαρμοσμένη έρευνα, εντός του πλαισίου της δημόσιας υγείας. Οι ενέργειες της ΑΠΕΚ επικεντρώνονται στην έγκυρη και έγκαιρη μείωση των κινδύνων που συνδέονται με την παθολογική ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια.

Εντός αυτού του πλαισίου, και με γνώμονα την ενίσχυση των προσπαθειών διασφάλισης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, η ΑΠΕΚ, σε συνεργασία με την Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου, προχώρησε στο σχεδιασμό και την ανάπτυξη πρωτοκόλλου για την αξιολόγηση της ποιότητας των υπηρεσιών του προγράμματος υποστήριξης και θεραπείας «ΦΑΡΟΣ», το οποίο συγχρηματοδοτεί για τρίτη συνεχόμενη χρονιά. Το πρωτόκολλο αυτό υλοποιείται σε τρία στάδια και βασίζεται σε τεκμηριωμένες πρακτικές αξιολόγησης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Κατά τη διετία 2022-2023, η ΑΠΕΚ εξέτασε τις διεθνείς προδιαγραφές και διαμόρφωσε τις μεθοδολογικές βάσεις για την αξιόπιστη μέτρηση της κατάστασης των εξυπηρετούμενων πριν και μετά τη θεραπεία. Πέραν τούτου, η ΑΠΕΚ σχεδίασε τη μεθοδολογική βάση της διαδικασίας της μετά-θεραπευτικής παρακολούθησης και ανέπτυξε την πλατφόρμα συλλογής των σχετικών στοιχείων, με το τελικό πρωτόκολλο να αναμένεται να εφαρμοστεί κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2024. Το πρωτόκολλο αυτό αποσκοπεί στη διασφάλιση της τεχνικής ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και στην

προσαρμογή τους στις ανάγκες των εξυπηρετούμενων, προάγοντας την αποκατάσταση της υγείας και της λειτουργικότητάς τους. Τα προαναφερόμενα αναμένεται να αποτελέσουν ασπίδα κατά αναποτελεσματικών πρακτικών και άξονα βελτίωσης της σχέσης κόστους-αποτελέσματος, διασφαλίζοντας έτσι, ότι κάθε άτομο λαμβάνει την απαιτούμενη φροντίδα.

8.5.4 Κοινωνική Προστασία

Πέραν του ελέγχου του προγράμματος υπεύθυνου παιγνίου του Διαχειριστή και της συμμόρφωσής του με τις πρόνοιες του ισχύοντος νομικού και κανονιστικού πλαισίου, η ΑΠΕΚ στοχεύει επίσης στην προστασία των ανηλίκων και ευάλωτων ατόμων και στην προώθηση ενός υγιούς περιβάλλοντος παιγνίου. Στόχος της ΑΠΕΚ είναι η αποτελεσματική πρόληψη της πιθανής διάβρωσης του κοινωνικού ιστού από τις αρνητικές συνέπειες των τυχερών παιγνιδιών μέσω επιστημονικά τεκμηριωμένων προληπτικών προγραμμάτων που προκύπτουν από τη σχετική επιδημιολογική και εφαρμοσμένη ερευνα, εντός του μοντέλου δημόσιας υγείας. Οι δράσεις της ΑΠΕΚ καθοδηγούνται από τη σοβαρότητα που δίδεται στο θέμα έγκυρης και έγκαιρης ελαχιστοποίησης των κινδύνων που σχετίζονται με την παθολογική ενασχόληση με το τυχερό παιχνίδι.

Εντός αυτού του πλαισίου, η ΑΠΕΚ, σε συνεργασία με την Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου, ανέπτυξε τη Μονάδα Ελαχιστοποίησης των Αρνητικών Συνεπειών των Τυχερών Παιχνιδιών (ΜΕΑΣΤΠ). Σκοπός της συγκεκριμένης μονάδας είναι η μελέτη των κοινωνικοδημογραφικών διαφοροποιήσεων στην επικράτηση της προβληματικής ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια στο γενικό πληθυσμό και η εξέταση των παραγόντων και της εξέλιξης του σχετικού κινδύνου.

Τα αποτελέσματα σχετικής μελέτης που πραγματοποιήθηκε κατέδειξαν ότι η υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ (6 ή περισσότερα ποτήρια αλκοολούχων ποτών σε μία μόνο περίπτωση) και το χαμηλό μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα (καθαρό μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα κάτω από €1000 το μήνα) αυξάνουν σημαντικά τον κίνδυνο εμφάνισης προβληματικής ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια. Εντός αυτού του πλαισίου, η ΑΠΕΚ μελετά δράσεις οι οποίες θα βοηθήσουν στη μείωση του αυξημένου κινδύνου για προβληματική ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια, ο οποίος συνδέεται με την υπερβολική κατανάλωση αλκοόλ και το χαμηλό μηνιαίο οικογενειακό εισόδημα. Όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών υποστήριξης και θεραπείας της προβληματικής ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια, η ΑΠΕΚ, συνεχίζει για τρίτη συνεχόμενη χρονιά τη συνεργασία της με την Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (η «ΑΑΕΚ») για την παροχή υποστηρικτικών και συμβουλευτικών υπηρεσιών μέσω της Παγκύπριας δωρεάν τηλεφωνικής γραμμής 1422. Παράλληλα, η ΑΠΕΚ, συγχρηματοδοτεί από το 2021, στο πλαίσιο ξεχωριστής συμφωνίας με την ΑΑΕΚ, το Κέντρο Πρόληψης και Θεραπείας της Προβληματικής και Παθολογικής Ενασχόλησης με το Τυχερό Παιχνίδι «ΦΑΡΟΣ».

9. Διαχείριση Παραπόνων / Καταγγελιών / Αναφορών

Για την ΑΠΕΚ, η συγκέντρωση, αξιολόγηση, διερεύνηση και διευθέτηση των καταγγελιών/αναφορών/παράπονων αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της ρυθμιστικής εποπτείας της. Όταν οι πελάτες, οι εργαζόμενοι ή άλλοι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν παράπονα ή καταγγελίες, αυτό ενδεχομένως να σηματοδοτεί πιθανά προβλήματα στη λειτουργία του Διαχειριστή. Τα ζητήματα αυτά μπορεί να κυμαίνονται από μικρές παραβάσεις έως σοβαρές παραβιάσεις των απαιτήσεων και των όρων αδειοδότησης του Διαχειριστή, όπως ξέπλυμα παράνομου χρήματος, απάτη ή αθέμιτες πρακτικές τυχερών παιχνιδιών.

9.1 Διαχείριση Γραπτών Καταγγελιών/Αναφορών/Παραπόνων

Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς, η ΑΠΕΚ εξέτασε διεξοδικά αριθμό παραπόνων που υποβλήθηκαν από πελάτες καζίνο. Οι εν λόγω καταγγελίες/παράπονα κάλυπταν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, συμπεριλαμβανομένων μεταξύ άλλων διαφορών σχετικά με τα αποτελέσματα των τυχερών παιχνιδιών, ανησυχιών σχετικά με την εξυπηρέτηση των πελατών και εικαζομένων παραβιάσεων των κανόνων των παιχνιδιών. Κάθε καταγγελία/παράπονο ακολούθησε μια ολοκληρωμένη διαδικασία εξέτασης και διερεύνησης, διασφαλίζοντας ότι κάθε θέμα που προέκυψε αντιμετωπίστηκε άμεσα και αμερόληπτα.

Εκτός από τα παράπονα που αφορούσαν στα τυχερά παιχνίδια και την παροχή σχετικών υπηρεσιών από το Διαχειριστή στα διάφορα αδειοδοτημένα καζίνο, η ΑΠΕΚ διερεύνησε και μικρό αριθμό αναφορών σχετικά με πιθανές παραβιάσεις του κανονιστικού πλαισίου. Οι αναφορές αυτές, οι οποίες συχνά προέρχονταν από ελέγχους ρουτίνας, αποκαλύψαν πελατών, πληροφοριοδοτών ή άλλες δραστηριότητες παρακολούθησης, εξετάστηκαν σχολαστικά για να διαπιστωθεί η βασιμότητα των ανησυχιών και να εντοπιστούν τυχόν παραβιάσεις της συμμόρφωσης.

Η ΑΠΕΚ έλαβε όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αντιμετώπιση των ζητημάτων που αναφέρθηκαν τόσο στα παράπονα όσο και στις αναφορές και καταγγελίες. Αυτό περιλάμβανε τη διεξαγωγή λεπτομερών ερευνών, τη συνεργασία μεταξύ των διαφόρων τμημάτων της, την αρωγή όπου κρινόταν σκόπιμο του εσωτερικού ή/και εξωτερικού νομικού συμβούλου, τη συνεργασία με τον Διαχειριστή για τη διόρθωση των προβλημάτων που εντοπίστηκαν και, όπου ήταν απαραίτητο, την επιβολή διορθωτικών μέτρων. Η προσέγγισή μας διασφάλισε ότι κάθε θέμα που προέκυψε επιλύθηκε με τρόπο που να συνάδει με τις αρχές της δικαιοσύνης, της διαφάνειας και της κανονιστικής αυστηρότητας.

9.2 Διαχείριση Προφορικών Παραπόνων/Διαφωνιών

Με την πάροδο του χρόνου γίνεται κοινή συνείδηση στους πελάτες των καζίνων η ύπαρξη της ΑΠΕΚ και η καθημερινή παρουσία της μέσω των επιθεωρητών στα Καζίνο. Η πλειοψηφία των προφορικών παραπόνων αφορά θέματα σχετικά με τα ποσοστά επιστροφής στους πελάτες από τα ηλεκτρομηχανικά παιχνίδια (RTP) και τη διαφωνία τους σχετικά με διαδικασίες διεξαγωγής των επιτραπέζιων παιχνιδιών. Η ολοένα αυξανόμενη εμπειρία των Επιθεωρητών βοηθά στην επιτυχή διαχείριση – αντιμετώπιση των παραπόνων.

9.3 Διαχείριση Καταγγελιών Πελατών Διαδικτυακών Καζίνο

Επιπρόσθετα, κατά το 2023 απαντήθηκαν από την ΑΠΕΚ, 130 περίπου καταγγελίες-παράπονα, από όλο το κόσμο, τα οποία υποβλήθηκαν ηλεκτρονικά στην ΑΠΕΚ από πελάτες διαδικτυακών καζίνων, οι οποίοι εσφαλμένα είχαν την εντύπωση ότι η ΑΠΕΚ έχει δικαιοδοσία για την επίλυσή τους. Ο αντίστοιχος αριθμός καταγγελιών για το 2022 ήταν 110.

9.4 Επικαιροποίηση Εσωτερικής Πολιτικής Εξέτασης Παραπόνων

Αντιλαμβανόμενη του πόσο σημαντική είναι η εφαρμογή κατάλληλων διαδικασιών για το χειρισμό των καταγγελιών και των παραπόνων στην ενίσχυση του εποπτικού της ρόλου, η ΑΠΕΚ σχεδιάζει την επικαιροποίηση της εσωτερικής διαδικασίας διερεύνησης αιτημάτων/αναφορών/πληροφοριών, προκειμένου αυτή να καταστεί ακόμη πιο αποτελεσματική, δίκαιη και σύμφωνη με τη νομοθεσία και τις βέλτιστες πρακτικές. Διατηρώντας ένα ισχυρό σύστημα για τη διαχείριση καταγγελιών, αναφορών και παραπόνων, η ΑΠΕΚ σκοπεύει να ενισχύει την εμπιστοσύνη του κοινού στον κλάδο των τυχερών παιχνιδιών καζίνο. Η διαδικασία αναμένεται να οριστικοποιηθεί και να εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΠΕΚ εντός του 2024.

10. Διεθνείς και Εγχώριες Συνεργασίες

Η ΑΠΕΚ δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στη συνεργασία της τόσο με διεθνείς όσο και με εγχώριες αρχές και οργανώσεις, φορείς και κοινωνικά σύνολα αλλά και στην ενεργό συμμετοχή της σε φόρα, οργανισμούς και άλλες πλατφόρμες που σχετίζονται με τον τομέα των τυχερών παιχνιδιών. Μέσω της συνεργασίας και της συμμετοχής, η ΑΠΕΚ αποσκοπεί στην ανταλλαγή εμπειριών, την εκπαίδευση και την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, καθώς και στην ενεργό συμμετοχή στη διαμόρφωση κοινωνικής πολιτικής.

10.1 Συμμετοχή στο Gaming Regulators European Forum (GREF)

Η ΑΠΕΚ συμμετέχει στον φορέα Gaming Regulators European Forum (GREF), με τη συνεχή ανανέωση της ετήσιας συνδρομής της. Ο φορέας αποτελεί ένα φόρουμ στο οποίο συμμετέχουν οι ευρωπαϊκές ρυθμιστικές αρχές τυχερών παιγνίων έχοντας την ευκαιρία και τη δυνατότητα να ανταλλάσσουν πληροφορίες, γνώσεις, εμπειρίες και βέλτιστες πρακτικές. Επιπλέον, μέσω του φόρουμ, η ΑΠΕΚ μπορεί να συζητά και να ανταλλάσσει απόψεις σε θέματα πολιτικών του τομέα αλλά και αναδυόμενων κινδύνων και ευκαιριών. Μέσω της συμμετοχής της η ΑΠΕΚ έχει επίσης πρόσβαση σε ορθή και έγκαιρη πληροφόρηση στον τομέα της ενώ παράλληλα αποκτά τεχνογνωσία για την εφαρμογή αποτελεσματικών πολιτικών και πρακτικών στο ραγδαία μεταβαλλόμενο περιβάλλον διεξαγωγής των τυχερών παιγνίων σε επίγεια καζίνο.

Επιπλέον, έχει τη δυνατότητα συμμετοχής σε συναντήσεις και συνέδρια που διεξάγονται από ευρωπαϊκές αρχές ή διεθνείς φορείς αλλά και από το ίδιο το GREF.

Αντιπροσωπεία στελεχών της ΑΠΕΚ, συμμετείχε στο ετήσιο συνέδριο που έλαβε χώρα από την 5η έως την 7η Ιουνίου 2023 στο Μπέργκεν της Νορβηγίας, στο πλαίσιο του οποίου πραγματοποιήθηκαν και συναντήσεις της ομάδας εργασίας «Responsible Gambling WG» στο οποίο συμμετέχει η ΑΠΕΚ και στην οποία είχε και τη συμπροεδρία την εν λόγω περίοδο. Σκοπός των ομάδων εργασίας αποτελεί η ανταλλαγή και απόκτηση τεχνογνωσίας μεταξύ των στελεχών ομόλογων Αρχών στις πλέον σύγχρονες πρακτικές και τεχνικές προώθησης του Υπεύθυνου Παιχνιδιού.

Στο συνέδριο που πραγματοποιήθηκε στο Μπέργκεν, παρευρέθηκε επίσης και η υπεύθυνη του Τμήματος AML/CTF της ΑΠΕΚ η οποία επεσήμανε την ανάγκη για περαιτέρω συνεργασία με άλλες αρχές σε θέματα AML/CTF προτείνοντας τη δημιουργία ομάδας εργασίας για θέματα που σχετίζονται με AML/CTF, για την ανταλλαγή εμπειριών και βέλτιστων πρακτικών. Το συμβούλιο του GREF χαιρέτισε αυτή την πρόταση και αποφάσισε τη δημιουργία ομάδας εργασίας για το AML/CTF στα τέλη του 2023.

10.2 Συμμετοχή στον International Association of Gaming Regulators (IAGR)

Η ΑΠΕΚ κατάφερε το 2023 να γίνει πλήρες μέλος στη Διεθνή Ένωση Ρυθμιστικών Αρχών "International Association of Gaming Regulators (IAGR)", η οποία αποτελείται από εκπροσώπους ρυθμιστικών Αρχών τυχερών παιγνίων από το διεθνές περιβάλλον.

Η Διεθνής Ένωση Ρυθμιστικών Αρχών Τυχερών Παιχνιδιών (IAGR) παρέχει ένα φόρουμ για τις ρυθμιστικές αρχές τυχερών παιχνιδιών από όλο τον κόσμο για να συναντηθούν, να συζητήσουν τεχνικές και στρατηγικές βέλτιστων πρακτικών, να δικτυωθούν και να ανταλλάξουν απόψεις, να μοιραστούν πληροφορίες και να συζητήσουν τη νομοθεσία, τις πολιτικές και τις διαδικασίες. Αποστολή της Ένωσης αυτής είναι να προάγει την αποτελεσματικότητα και αποδοτικότητα στον τομέα της ρύθμισης των τυχερών παιγνίων.

Αντιπροσωπεία μελών της ΑΠΕΚ, μεταξύ αυτών ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΠΕΚ, το μέλος κ. Δημητρίου και ο Εκτελεστικός Διευθυντής, συμμετείχαν στο συνέδριο που διοργανώθηκε από τον IAGR στις 16-19 Οκτωβρίου 2023 στην Μποτσουάνα. Στο συνέδριο συζητήθηκαν μεταξύ άλλων ζητήματα που αφορούν ρυθμιστικές εφαρμογές της τεχνητής νοημοσύνης, την ενίσχυση της εποπτείας στη βάση κινδύνου και της προστασίας των παικτών μέσω τεχνητής νοημοσύνης, καινοτομίες στα θέματα υπεύθυνου παιγνίου, διεθνή πρότυπα, νέα προϊόντα .κτ.λ. Μέσω της συμμετοχής της στο εν λόγω συνέδριο, η ανώτατη διοίκηση της ΑΠΕΚ είχε την ευκαιρία να δικτυωθεί και να ανταλλάξει απόψεις και τεχνογνωσία με άλλους εφόπτες και ρυθμιστικές αρχές.

10.3 Συμμετοχή στη Συμβουλευτική Αρχή AML/CTF

Η ΑΠΕΚ είναι μέλος της Συμβουλευτικής Αρχής Καταπολέμησης Αδικημάτων Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, η οποία έχει συσταθεί βάσει του άρθρου 56 του Νόμου AML και λειτουργεί ως συμβουλευτικό όργανο του Υπουργικού Συμβουλίου για θέματα AML/CTF. Η ΑΠΕΚ συμμετέχει τακτικά στις συνεδριάσεις της Συμβουλευτικής Αρχής με σκοπό την ενίσχυση των κανόνων AML/CTF που εφαρμόζονται στον τομέα της ρυθμιστικής της αρμοδιότητας.

Ως μέλος της Συμβουλευτικής Αρχής, κατά τη διάρκεια της διετίας 2022-2023, η ΑΠΕΚ συμμετείχε ενεργά στις συνεδριάσεις που πραγματοποίησε η Συμβουλευτική Αρχή συμβάλλοντας στη συζήτηση επί διαφόρων θεμάτων με τα οποία καταπιάστηκε, ενώ παράλληλα ανταποκρίθηκε σε μια σειρά αιτημάτων που χειρίζεται η εν λόγω Αρχή στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της.

11. Συνεργασίες - Συνέδρια

11.1 ICE London

Η ΑΠΕΚ τόσο το 2022 όσο και το 2023 συμμετείχε στη Διεθνή έκθεση «ICE LONDON». Πρόκειται για κορυφαία παγκόσμια πολυθεματική έκθεση του τομέα τυχερών παιχνιδιών. Η έκθεση παρουσιάζει τα τελευταία προϊόντα, υπηρεσίες και τεχνολογίες που σχετίζονται με τη βιομηχανία των τυχερών παιχνιδιών, συμπεριλαμβανομένων των επίγειων καζίνο, των διαδικτυακών τυχερών παιχνιδιών, των αθλητικών στοιχημάτων, των ηλεκτρονικών αθλημάτων και άλλων. Στους συμμετέχοντες περιλαμβάνονται επαγγελματίες του κλάδου, όπως φορείς εκμετάλλευσης καζίνο, ρυθμιστικές αρχές, προμηθευτές, επενδυτές και σύμβουλοι. Η έκθεση λειτουργεί επίσης ως κοινός χώρος δικτύωσης και επαφών προκειμένου να ενημερωθούν οι συμμετέχοντες για τις παγκόσμιες τάσεις και εξελίξεις στον τομέα των παιγνίων.

11.2 Regulating the Game – London 2023

Το 2023 ο εκτελεστικός Διευθυντής της Αρχής κλήθηκε και παρουσίασε την εμπειρία της ΑΠΕΚ στο Λονδίνο στο συνέδριο Regulating the Game London. Η παρουσίαση είχε θέμα: «Establishing and Managing a Regulator to supervise the First Integrated Casino Resort in Europe: the case of Cyprus Gaming + Casino Supervision Commission».

11.3 Συνεργασία με Japan Casino Regulatory Commission

Το 2023 η αντίστοιχη Αρχή της Ιαπωνίας ενόψει της λειτουργίας των πρώτων καζίνο στη χώρα του ανατέλλοντος Ηλίου επικοινωνήσε με την ΑΠΕΚ για άντληση τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών.

11.4 Συνέδριο του Διεθνούς Επιστημονικού Συνδέσμου Ιατρικής του Εθισμού (ISAM)

Η ΑΠΕΚ αποσκοπεί στην ανταλλαγή εμπειριών, την εκπαίδευση και την υιοθέτηση βέλτιστων πρακτικών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, καθώς και στην ενεργό συμμετοχή στη διαμόρφωση κοινωνικής πολιτικής για την προβληματική ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, η ΑΠΕΚ συμμετείχε ενεργά στο 25ο Συνέδριο του Διεθνούς Επιστημονικού Συνδέσμου Ιατρικής του Εθισμού (ISAM) που πραγματοποιήθηκε τον Νοέμβριο του 2023 στο Μαρόκο, παρουσιάζοντας το έργο της αναφορικά με την πρόληψη των συμπεριφορικών εξαρτήσεων, και συγκεκριμένα της παθολογικής ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια.

11.5 Συνέδριο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη Μελέτη των Τυχερών Παιχνιδιών (EASG)

Τον Σεπτέμβριο του 2022 η ΑΠΕΚ συμμετείχε ενεργά στο 13ο Συνέδριο του Ευρωπαϊκού Οργανισμού για τη Μελέτη των Τυχερών Παιχνιδιών (EASG) που πραγματοποιήθηκε στο Όσλο της Νορβηγίας, παρουσιάζοντας το έργο της αναφορικά με την έγκαιρη αναγνώριση της προβληματικής ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια στη σχετική ομάδα συζήτησης εμπειρογνομόνων. Σε αυτή τη βάση, η συμμετοχή της ΑΠΕΚ στο συγκεκριμένο συνέδριο ενίσχυσε τη δυνατότητά της για ανάπτυξη πανευρωπαϊκών συνεργασιών για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών συμβάλλοντας κατ' αυτό τον τρόπο στην αποτελεσματική διαχείριση των προκλήσεων που αφορούν την προώθηση ενός ασφαλούς περιβάλλοντος παιγνίου.

Εκτός αυτού, η ΑΠΕΚ συμμετείχε σε εκπαιδευτικά σεμινάρια τα οποία διοργανώθηκαν από το Συμβούλιο Αντιμετώπισης της Προβληματικής Ενασχόλησης με τα Τυχερά παιχνίδια της Νέας Υόρκης (NYCPG) τα οποία αφορούσαν την πρόληψη της προβληματικής ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια διαμέσου προληπτικών παρεμβάσεων κατά την εφηβική ηλικία. Η συμμετοχή της ΑΠΕΚ στις προαναφερόμενες εκπαιδευτικές δραστηριότητες ενίσχυσε το δίκτυο συνεργατών της, προώθησε την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και βελτίωσε την ικανότητά της να αντιμετωπίζει τις προκλήσεις που αφορούν τη διασφάλιση ενός ασφαλούς περιβάλλοντος παιγνίου.

11.6 Εβδομάδα Ασφαλούς Παιγνίου

Η ΑΠΕΚ τηρώντας τη δέσμευση για συνεργασία με άλλες εγχώριες αρμόδιες Αρχές και οργανώσεις, συνεργάστηκε με την Εθνική Αρχή Στοιχημάτων στα πλαίσια της οργάνωσης από την τελευταία της «Εβδομάδας Ασφαλούς Παιγνίου» (ΕΑΠ) κατά τα υπό αναφορά έτη. Το 2022 η ΑΠΕΚ στο πλαίσιο των δράσεων της ΕΑΠ διοργάνωσε εκπαιδευτική ημερίδα στο προσωπικό του καζίνο, στις 5 και 6 Οκτωβρίου στη Λεμεσό, σχετικά με την προβληματική ενασχόληση με τα τυχερά παιχνίδια. Στα πλαίσια της ΕΑΠ που διοργανώθηκε τον Οκτώβριο του 2023, η επικεφαλής του τμήματος Υπεύθυνου Παιγνίου της ΑΠΕΚ παρουσίασε το Πρόγραμμα Υπεύθυνου Παιγνίου του Διαχειριστή.

11.7 Συνεργασία με την Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου

Η ΑΠΕΚ στα πλαίσια της ενάσκησης του εποπτικού της ρόλου αλλά και της κοινωνικής της ευθύνης για την ελαχιστοποίηση της δυννητικής βλάβης που συνδέεται με τα τυχερά παιχνίδια καζίνο, την προστασία των ευάλωτων παικτών, στην πρόληψη του προβληματικού τζόγου και στην προώθηση μιας κουλτούρας ευαισθητοποίησης μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων, ανέπτυξε συνεργασία με την Αρχή Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων Κύπρου (ΑΑΕΚ). Η ΑΑΕΚ συνιστά το ανώτατο συντονιστικό φορέα του κράτους για τη χάραξη της εθνικής πολιτικής για τα ναρκωτικά και την αντιμετώπιση της εξάρτησης, και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της αυτών συνεργάζεται με όλους τους εθνικούς κρατικούς και μη κρατικούς φορείς και είναι υπεύθυνη για τον σχεδιασμό, την παρακολούθηση και τον έλεγχο της εφαρμογής της Εθνικής Στρατηγικής για Αντιμετώπιση των Εξαρτήσεων.

Εντός αυτού του πλαισίου, η ΑΠΕΚ, σε συνεργασία με την ΑΑΕΚ, ανέπτυξε τη Μονάδα Ελαχιστοποίησης των Αρνητικών συνεπειών των Τυχερών Παιχνιδιών (ΜΕΑΣΤΠ). Σκοπός της συγκεκριμένης μονάδας είναι η μελέτη των

κοινωνικοδημογραφικών διαφοροποιήσεων στην επικράτηση της προβληματικής ενασχόλησης με τα τυχερά παιχνίδια στον γενικό πληθυσμό και η εξέταση των παραγόντων και της εξέλιξης του σχετικού κινδύνου.

Επιπρόσθετα, η ΑΠΕΚ συνεχίζει με επιτυχία τη συνεργασία που ξεκίνησε με την ΑΑΕΚ εδώ και τρία χρόνια όσον αφορά το Κέντρο Πρόληψης και Θεραπείας της Προβληματικής και Παθολογικής Ενασχόλησης με το Τυχερό Παιγνίδι «ΦΑΡΟΣ» που λειτουργεί στη Λεμεσό. Το πρόγραμμα αυτό συγχρηματοδοτείται από την ΑΑΕΚ και την ΑΠΕΚ.

12. Οικονομικά Δεδομένα

Η ΑΠΕΚ ετοιμάζει ετήσιο προϋπολογισμό για κάθε οικονομικό έτος κατ' αναλογία των όρων, χρονοδιαγραμμάτων και διαδικασιών που ισχύουν για τους ετήσιους προϋπολογισμούς νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, με βάση τις διατάξεις του άρθρου 3 του περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ψήφιση Προϋπολογισμών) Νόμου. Σύμφωνα και με τις πρόνοιες του περί Καζίνου Νόμου, η χρηματοδότηση της ΑΠΕΚ για τις ανάγκες του προϋπολογισμού της προέρχεται από κρατική χορηγία, το ύψος της οποίας αντιστοιχεί στον ετήσιο προϋπολογισμό της και η χρηματοδότηση που λαμβάνεται από την ΑΠΕΚ χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την κάλυψη δαπανών ή εξόφληση υποχρεώσεων, και για την πραγματοποίηση οποιασδήποτε πληρωμής στην οποία απαιτείται να προβεί η ΑΠΕΚ.

Πιο κάτω παρατίθενται συνοπτικοί πίνακες οι οποίοι παραθέτουν περιληπτικά στοιχεία σχετικά με τις πραγματικές δαπάνες της ΑΠΕΚ κατά τα υπό αναφορά έτη (Πίνακας 1). Αυτό που αξίζει να επισημανθεί είναι ότι το λειτουργικό κόστος της ΑΠΕΚ όπως υποδηλούν οι αριθμοί είναι σημαντικά μικρότερο σε σχέση με την (έμμεση) συνεισφορά της, που αποτελείται από (α) την είσπραξη του ετήσιου τέλους άδειας του Διαχειριστή και (β) την είσπραξη του φόρου καζίνου αφού η ΑΠΕΚ συνιστά τον αντιπρόσωπο του Τμήματος Φορολογίας για σκοπούς ρύθμισης, επιβολής και είσπραξης του Φόρου Καζίνου, ο οποίος είναι πληρωτέος από τον Διαχειριστή στην ΑΠΕΚ (Πίνακας 2). Αυτό υπογραμμίζει την αξία της ΑΠΕΚ, καθώς λειτουργεί με σχετικά χαμηλό κόστος, ενώ διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στη στήριξη των κρατικών εσόδων.

Πίνακας 1: Πραγματικές Δαπάνες

	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ 2023	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ 2022
ΣΥΝΟΛΟ	€1,782,617	€1,723,214
ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑ + ΑΝΤΙΜΙΣΘΙΑ + ΑΜΟΙΒΕΣ ΔΣ	€1,293,822	€1,235,517
ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	€289,775	€307,149
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΣΥΝΕΔΡΙΑ	€51,921	€62,709
ΑΓΟΡΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΝΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ	€104,343	€66,650
ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΕΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΠΑΙΓΝΙΟΥ	€29,394	€33,198
ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	€13,362	€17,991

Πίνακας 2: Έσοδα

ΕΣΟΔΑ	2022	2023
Φόρος Καζίνο	€13,182,368	€19,520,499
Ετήσιο Τέλος Άδειας	€4,978,429	€7,000,000
Σύνολο:	€18,160,797	€26,520,499

13.

Στρατηγικοί Στόχοι της Περιόδου 2024–2027

Καθώς η ΑΠΕΚ εισέρχεται στο έβδομο έτος λειτουργίας της, η σημασία του καθορισμού στρατηγικών στόχων έχει ιδιαίτερη σημασία. Οι στόχοι αυτοί αποτελούν τον ακρογωνιαίο λίθο της αποστολής της να συνεχίσει να εξελίσσεται από μια νεοσύστατη αρχή σε μια αρχή που να χαρακτηρίζεται από ρυθμιστική αριστεία, αποτελεσματικότητα και αξιοπιστία. Μετά από 6 χρόνια λειτουργίας, την επιτυχημένη έναρξη λειτουργίας του ολοκληρωμένου τύπου καζίνο θέρετρου, τη συσσωρευμένη εμπειρία και τα διδάγματα, η ΑΠΕΚ μπαίνει στη νέα εποχή της καθιέρωσης και της ωρίμανσης.

Η περίοδος 2024 - 2027 αντιπροσωπεύει λοιπόν μια περίοδο ωρίμανσης, όπου η ΑΠΕΚ θα βασιστεί στα θεμέλια που έχει θέσει για να ενισχύσει τις ρυθμιστικές της ικανότητες, να διασφαλίσει ένα αποτελεσματικό εργασιακό περιβάλλον για την ίδια, να ενισχύσει την εξωστρέφειά της αλλά και να εδραιώσει τη φήμη της ως μια σύγχρονη και αποτελεσματική ρυθμιστική αρχή στον τομέα των επίγειων καζίνο.

Για την επίτευξη αυτών των στρατηγικών στόχων, η ΑΠΕΚ θα επικεντρωθεί στους πιο κάτω βασικούς τομείς:

13.1 Στελέχωση

- Συνεχίζοντας τις προσπάθειες που έγιναν προς τη ρύθμιση του εργασιακού καθεστώτος της, η ΑΠΕΚ στοχεύει να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις που αφορούν τη στελέχωσή της με την εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου πλάνου που θα επικεντρωθεί μεταξύ άλλων στην πρόσληψη νέου προσωπικού αλλά και στην αποτελεσματική επίλυση των εκκρεμούντων ζητημάτων που σχετίζονται με το καθεστώς απασχόλησης.
- Ολοκλήρωση της προσπάθειας για ρύθμιση του εργασιακού της καθεστώτος. Αυτό συμπεριλαμβάνει μεταξύ άλλων:
 - Την έγκριση των «περί της Λειτουργίας και του Ελέγχου Καζίνου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμών.
 - Μετατροπή συμβολαίων υπαλλήλων σε Αορίστου Χρόνου.
 - Σύναψη Συλλογικής Σύμβασης.
 - Νέες Προσλήψεις με βάση το νέο οργανόγραμμα για την αποτελεσματική στελέχωση της ΑΠΕΚ σε όλα τα τμήματα.

13.2 Θωράκιση

13.2.1 Τροποποίηση Νομοθεσίας

Ένας από τους στόχους της ΑΠΕΚ για την επόμενη περίοδο είναι η τροποποίηση του περί Καζίνου Νόμου, μια ενέργεια που αποσκοπεί στην ενίσχυση του νομοθετικού πλαισίου και στην αντιμετώπιση διαφόρων αδυναμιών που έχουν εντοπιστεί με την πάροδο του χρόνου. Το νομικό τμήμα της ΑΠΕΚ, σε συνεννόηση και διαβούλευση με τα υπόλοιπα τμήματα, υπέβαλε ήδη εισηγητική πρόταση για τροποποίηση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου.

13.2.2 Επικαιροποίηση & Βελτιστοποίηση Διαδικασιών

Παράλληλα με τον σχεδιασμό για τροποποίηση του περί Καζίνου Νόμου η ΑΠΕΚ στοχεύει στην επικαιροποίηση και βελτιστοποίηση αλλά και στην ανάπτυξη καινούριων εσωτερικών πολιτικών, διαδικασιών και πρωτοκόλλων παραδείγματα των οποίων αναφέρονται πιο κάτω. Καθώς ο κλάδος των επίγειων καζίνο αναπτύσσεται και αλλάζει, το ίδιο πρέπει να κάνουν και οι εσωτερικοί μας μηχανισμοί εποπτείας και επιβολής καθώς και οι πολιτικές και διαδικασίες μας.

- Διαδικασία διερεύνησης αναφορών/καταγγελιών/παραπόνων/διαφορών και αυτεπάγγελτης εξουσίας διερεύνησης της ΑΠΕΚ.
- Υλοποίηση πρωτοκόλλου τεχνικής ποιότητας προγράμματος υποστήριξης εθισμένων στο καζίνο ατόμων
- Επεξεργασία νέων ρυθμιστικών αναφορών.

13.2.3 Ψηφιοποίηση Αρχείου

Η ΑΠΕΚ ξεκίνησε ήδη να εργάζεται προς την ψηφιοποίηση του αρχείου της, και στόχος είναι όπως ολοκληρωθεί το συντομότερο δυνατό, αποτελώντας σημαντικό άλμα προς την κατεύθυνση της επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας. Με την ψηφιοποίηση, η ΑΠΕΚ στοχεύει στον εξορθολογισμό της διαχείρισης των εγγράφων, στη μείωση του κινδύνου απώλειας δεδομένων και στη βελτίωση της προσβασιμότητας σε αυτά.

13.3 Εποπτεία

Για την υλοποίηση του στόχου της να επιτύχει ρυθμιστική αριστεία καθιερώνοντας τον εαυτό της ως μια αξιόπιστη, σύγχρονη και αποτελεσματική αρχή, η ΑΠΕΚ σκοπεύει να ενισχύσει περαιτέρω τις εποπτικές της δραστηριότητες και τους ελέγχους.

13.3.1 Επιτόπιοι Έλεγχοι

- Ενίσχυση των επιτόπιων ελέγχων στη βάση της προσέγγισης βάσει κινδύνου της ΑΠΕΚ.
- Βελτίωση των φυσικών ελέγχων μέσω της αναβάθμισης των καθηκόντων των Επιθεωρητών
Διεξαγωγή επιτόπιας επιθεώρησης στον εξοπλισμό παιγνίων του Ολοκληρωμένου Τύπου Καζίνο
Θέρετρο από εργαστήρια δοκιμών (Gaming Test Laboratories).

13.3.2 Εξ Αποστάσεως Έλεγχοι

- **Ρυθμιστική πλατφόρμα πληροφοριών (Regulatory Data Intelligence & Inquiries Platform)** και εφαρμογή τεχνολογίας Τεχνητής Νοημοσύνης (AI) για αποτελεσματικότερο έλεγχο της παικτικής δραστηριότητας και του μεγάλου όγκου δεδομένων.
- **Carded Play** – Η ΑΠΕΚ βρίσκεται σε συνεχείς διαβουλεύσεις με τον Διαχειριστή σχετικά με τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της υποχρεωτικής χρήσης κάρτας στα αδειοδοτημένα καζίνο. Η απόφαση του Διαχειριστή για εφαρμογή αυτής της πολιτικής αποτελεί άμεση αντανάκλαση της εποπτικής προσέγγισης της ΑΠΕΚ, η οποία δίνει έμφαση στην αυστηρή εποπτεία και την κανονιστική συμμόρφωση μέσω της συνεργασίας και της διαβούλευσης. Η πολιτική αυτή ευθυγραμμίζεται και με τις συστάσεις της Moneyval στην έκθεσή της για την Κύπρο το 2019, όπου συνιστάται η εφαρμογή ενός μοντέλου υποχρεωτικής εγγραφής (mandatory registration). Πέραν από την ενίσχυση των προσπαθειών για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, η πολιτική αυτή παρέχει επίσης σημαντικά πλεονεκτήματα για την προώθηση του υπεύθυνου παιγνίου ενώ διασφαλίζει και τη συλλογή ακριβών δεδομένων σχετικά με τις δραστηριότητες τυχερών παιχνιδιών εντός των αδειοδοτημένων καζίνο επιτρέποντας έτσι την αποτελεσματικότερη εποπτεία.

- Ετοιμασία σε συνεργασία με το Υφυπουργείο Κοινωνικής Πρόνοιας ηλεκτρονικής πλατφόρμας για άμεση και αυτόματη απαγόρευση και αποκλεισμό από το καζίνο ληπτών ΕΕΕ προς ενίσχυση της προσπάθειας για κοινωνική προστασία.

13.4 Εξωστρέφεια

Καθώς εισέρχεται στο στάδιο της ωριμότητας, οι προσπάθειες της ΑΠΕΚ αναμένεται να στραφούν επίσης προς την ενίσχυση της εξωστρέφειας και της ενίσχυσης της επικοινωνιακής της πολιτικής. Η ΑΠΕΚ στοχεύει στην αύξηση της προβολής και της επιρροής της με την ενεργό συμμετοχή σε διεθνή φόρουμ και συνέδρια, την οργάνωση δικών της ημερίδων/συνεδρίων, την προώθηση συνεργασιών με άλλες αρχές, φορείς και οργανώσεις και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών. Διευρύνοντας την παρουσία της τόσο σε τοπικό όσο και σε ευρωπαϊκό αλλά και διεθνές επίπεδο, η ΑΠΕΚ αναβαθμίζει τον ρόλο της, γίνεται γνωστή στο ευρύ κοινό ενώ παράλληλά της δίδεται η ευκαιρία, στο μέτρο των δυνατοτήτων της να διαμορφώνει το τοπίο στον τομέα της.

Καθότι νεοουσταθείσα, με βαρυσήμαντο ρόλο να επιτελέσει όντας η ρυθμιστική αρχή για ένα καινούριο, για τα δεδομένα της Κύπρου τομέα, η ΑΠΕΚ τα πρώτα χρόνια λειτουργίας της επικεντρώθηκε κυρίως στην εσωτερική οργανωτική ανάπτυξη, στην καθιέρωση ισχυρών εποπτικών πρακτικών και τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εποπτείας του τομέα των επίγειων καζίνο στην Κύπρο. Ωστόσο, πιο ώριμοι πλέον, αναγνωρίζουμε την ανάγκη να εντείνουμε τις προσπάθειές μας για περαιτέρω ενίσχυση της εξωστρέφειάς μας μέσω της ενδυνάμωσης της συνεργασίας μας τόσο με εγχώριους όσο και με διεθνείς φορείς, οργανισμούς, και ρυθμιστικές αρχές αλλά και των επικοινωνιακών μας δραστηριοτήτων. Η στροφή αυτή σηματοδοτεί ένα σημαντικό βήμα προς την ενίσχυση της παρουσίας και της επιρροής μας τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό διασφαλίζοντας παράλληλα ότι η ρυθμιστική μας προσέγγιση ευθυγραμμίζεται με τις βέλτιστες πρακτικές παγκοσμίως και συμβάλλει στη συνεχή ανάπτυξη του κλάδου των τυχερών παιχνιδιών καζίνο.

Ένας από τους στρατηγικούς στόχους που έθεσε η ΑΠΕΚ για την επόμενη περίοδο είναι η ενίσχυση της προβολής και της επιρροής της τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Μέσω της βαθύτερης συνεργασίας με ομολόγους του κλάδου, ρυθμιστικούς φορείς και άλλους ειδικούς στον τομέα, στοχεύουμε να συμβάλλουμε και να επωφεληθούμε από την κοινή γνώση, τις αναδυόμενες τάσεις και τις βέλτιστες πρακτικές.

Οι προσπάθειες που γίνονται αλλά και οι στόχοι που τέθηκαν για ενισχυμένη εξωστρέφεια και επικοινωνία, αντανακλούν την αποφασιστικότητά μας να οικοδομήσουμε μια πιο συνδεδεμένη, ενημερωμένη και επιδραστική παρουσία που υποστηρίζει την αποστολή μας να διατηρήσουμε ένα δίκαιο, διαφανές και καλά ρυθμισμένο περιβάλλον τυχερών παιχνιδιών καζίνο.

13.5 Εταιρική Κουλτούρα

Αναγνωρίζοντας τη σημασία μιας ισχυρής εταιρικής κουλτούρας για την ενάσκηση των καθηκόντων της, η ΑΠΕΚ θέτει ως βασικό στόχο για τα επόμενα έτη την ενίσχυση αυτής της κουλτούρας αλλά και των δυνατοτήτων και γνώσεων του προσωπικού. Υπάρχει η δέσμευση όπως αναληφθούν σχετικές δραστηριότητες ομαδικής ανάπτυξης, προς ενίσχυση της συνεργασίας, της επικοινωνίας και της εμπιστοσύνης μεταξύ του προσωπικού, διασφαλίζοντας ότι εργαζόμαστε όλοι ως ενιαία οντότητα για την επίτευξη των κοινών μας στόχων.

Πέραν όμως αυτού, η ΑΠΕΚ σκοπεύει να συνεχίσει να δίνει μεγάλη έμφαση στη συνεχή ανάπτυξη των δεξιοτήτων του προσωπικού της. Επενδύοντας σε προγράμματα επαγγελματικής ανάπτυξης, συμμετοχής σε σεμινάρια, συνέδρια και φόρα, η ΑΠΕΚ επιθυμεί να διασφαλίσει ότι το προσωπικό της διαθέτει τις αναγκαίες γνώσεις και δεξιότητες αλλά και τα εργαλεία που είναι απαραίτητα για την ενάσκηση των καθηκόντων τους ανάλογα με τη φύση της εργασίας τους.

Τέλος, αντλώντας από τα διδάγματα των προηγούμενων χρόνων, η ΑΠΕΚ αντιλαμβάνεται ότι η κατανόηση των ιδιαιτεροτήτων του δημόσιου και ευρύτερου δημόσιου τομέα στην Κύπρο είναι ένα άλλο κρίσιμο στοιχείο στο οποίο πρέπει να επικεντρωθεί το επόμενο διάστημα. Δεδομένης της ιδιότητάς μας ως ημικρατικού οργανισμού είναι σημαντικό το προσωπικό να κατανοήσει πλήρως το ευρύτερο πλαίσιο εντός του οποίου λειτουργούμε. Για το σκοπό αυτό, η ΑΠΕΚ σχεδιάζει να καταρτίσει περαιτέρω το προσωπικό σε θέματα που αφορούν στους νόμους, τους κανονισμούς και τις διαδικασίες που ισχύουν στον δημόσιο τομέα και που αφορούν την ΑΠΕΚ.

Αρχή Παιγνίων και Εποπτείας Καζίνου Κύπρου

Θάλειας 3 • 1^{ος} όροφος • 3011 Λεμεσός
Τ.Θ. 70004 • 4160 Πολεμίδα • Λεμεσός • Κύπρος

T +357 25 573 800 • F +357 25 573 801

E info@cgc.org.cy • W www.cgc.org.cy